

DRUŽINSKI TEDNIK

Leto X.

V Ljubljani, 23. decembra 1938.

Štev. 51.

Kar škoduje roju, tudi čebeli
ne more biti v korist.

MARK AVRELIJ,
rimski cesar in modrijan
(121—180)

»DRUŽINSKI TEDNIK« izhaja vsak četrtok. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Gregorčičeva ul. 27/III. Telefon št. 33-32. Poštni predal št. 345. Račun Poštne hranilnice v Ljubljani št. 15.393. — NAROČNINA: za 1/4 leta 20 din, 1/2 leta 40 din, 1/2 leta 80 din. V Italiji na leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki 2 1/2 dolarja. Naročnino je treba plačati vnaprej. ROKOPISOV ne vračamo, nehrankirani dopisov ne sprejemamo, za odgovore je priložiti za 3 dinarje znak. — CENA OGLASOV: med besedilom stane vsaka enostopna petlinjska vrstica ali njen prostor (višina 3 milimetre in širina 55 milimetrov) din 7.— Med oglasi stane vsaka petlinjska vrstica din 4.—. — Notice: — vsake besede din 2.—. Mali oglasi: vsaka beseda din 0'50. Oglasni davek povsod se posebej. Pri večkratnem naročilu primeren popust.

Danes:

16 strani

Božič je tu!

Poleg realnega, vsakdanjega sveta, ki nas obdaja in nas veže s poklicnimi opravki, je še neki drug svet, globoko zasidran v naši duši, predhodno lep in vezan z nečim nerazumljivim, nadzemskim, skratka, v tesni zvezi z Bogom. In vendar tako malo vemo za ta svet, odkrijemo ga kvečjemu v zelo redkih, redkih trenutkih, kadar si pogledamo v globino duše. Saj nimamo časa za to, ga tudi nečemo imeti, ker nam tak pogled pokaže vse naše duševno siromaštvo in našo nepopolnost. Opominja nas na neprijetno dolžnost, ki je naše, v razočaranjih in sebičnosti zakrknjeno srce le prerado prezre, namreč dolžnost do našega bližnjega, do človeškega občestva sploh, brez katerega posameznik ne zmora ničesar.

Najhitrejša pot za sporazum z našo okolico, s človekom, čigar srce bi bilo zaprti tudi s sto zapahi — je ljubezen.

In prav te dni, ko hodimo na trgu mimo božičnih drevesc, mimo izložb, polnih božičnih darov, prav te dni moramo misliti na našo dolžnost do svojih bližnjih.

Ali je še kak praznik v letu, ki bi nam jasneje prikazal veličino in zmagovitost ljubezni, kakor ravno božič? Ze to vemo razpoloženje zadnji teden decembra, padanje snežink, ki zastro vso sivino in umazanost, nato še cerkveni praznik: polnočnica, jaslice, božično drevesce, vse to nam zgane dušo. Bog, silen, nerazumljiv, skrivnosti poln, se je prav ta dan pred toliko in toliko leti večloščil, postal je otrok, postal človek samo zato, da bi ga mi ljudje tudi po človeško domel, spoznali in ljubili. On je prinesel tisto pravo, vsesrazumevaljočo, odpuščajočo ljubezen, ki se zna žrtvovati do poslednjega diha.

Za takšno ljubezen je treba tiste velike preprosto, kakor je je sposoben najbolj otrok. Odrasel človek s svojimi večnimi dvomi, z nezadovoljnostjo in nerganjem, ne zna tako preprosto in zaupno ljubiti, kakor ljubi otrok. A prav božič nam hoče biti simbol takšne otroško-preproste ljubezni, tistega velikega zaupanja in vere, ki prestavlja bregove. Otrok vidi in pričakuje samo dobro, ne domneva še, da so na svetu ljudje, ki se rajši zaduše v svoji požrečnosti in skopuštvu, kakor da bi le griljaj privoščili svojemu bližnjemu.

Otrok ne vpraša, ali si vreden njegove ljubezni ali ne, otrok daje in ne zahteva zato še večjega daru nazaj. Otrok nagnosko sluti dobro zrno v človeku in prav zaradi njegove velike vere mu ne moreš ničesar odreči.

Ali ne postajamo tudi mi o božiču takšni otroci? Ali se nas ne polasča želja, da bi nekemu, komur koli že, storili nekaj dobrega in plemenitega, ali mu vsaj dali dobro besedo na sveti večer? O božiču se izluči iz nas vse tisto, kar je ostalo še otroškega v nas, kolikor tega še ni prerasel osat sovraštva, nezaupanja in otopelosti.

Ali nam ne pravi srce, naj se prav na božič usmilimo siromakov? Kajti kako naj se veseli tega praznika siromak, ki mu je trdota življenja zagrenila dušo, v čigar srcu je namesto ljubezni strašna praznosta, brezdanji obup in zavest lustne nemoči nad neprestanimi neuspehi. Kako naj se veseli božiča revna družina s kopico otrok v nezakurjeni, leseni baraki, kjer skozi neštete spranje pihla mrzla burja in nezadostno oblečeni prezebajo in stradajo? Kako naj obdari tak oče na božični večer svoje otroke, če niti neslanega krompirja nima? Ali nas ne kliče božič, da moramo prav tu pokazati svojo ljubezen? Vsi smo otroci enega Očeta v nebesih, ki je nekaterim samo zato dal več bogastva, da preizkusi njihovo ljubezen in usmiljenje. Zato trikrat gorje nje-mu, ki bo nekoč slišal: »Bil sem lačen in mi nisi dal jesti, bil sem žejen in mi nisi dal piti, strgan sem bil in me nisi oblekel.«

Siromak mnogo globlje doživlja dobroto kakor bogatin. Temu je dar zgolj formalnost, da se z njo odkupi, ne gre pa dalje do srca. Zato tudi bogatin nikoli ne bo občutil tiste čiste, velike radosti, kakor jo občuti siromak, ki si je mesece in mesece pritrgoval od ust, da je mogel s prihranjenim denarjem kupiti dar, majhen po zunanosti, neskončno velik po žrtvi.

Da, tudi med siromaki so duševne lepote in Bog še ve, zakaj se je ravno med njimi rodil!

Gorenjka.

Naše božično darilo čitateljem „Družinskega tednika“

Vi vsi, ki naš list berete teden za tednom, leto za letom, ste lahko opazili, da si je uredništvo »Družinskega tednika« zmerom prizdevalo, da vam vsak teden postreže s čim bolj izbrano in zanimivo vsebino. Pri tem delu so nam bila najlepše plačila mnogostevilna priznanja iz vaših vrst, saj so nam dala zmerom novih spodbud. Nikdar se nismo bali ne gmočnih izdatkov ne truda, da list čim bolj izpopolnimo. Tudi današnja številka to dokazuje, saj je največja in najzanimivejša, kar smo jih doslej izdali.

Toda ne prikrivamo si: tudi če ste bili vi zadovoljni z listom — mi nismo bili. Zeleni smo ustvariti list, ki bo v zanimivi obliki zabeležil vse, kar se dogaja pri nas in drugod. Na VSEH poljih človeškega udeleževanja. Ali za takšen list nam je bilo 8 strani premalo. Za večje načrte je bilo torej treba tudi več strani.

v letu 1939. — 12 strani

Kljub večjim stroškom in podražitvi papirja smo sklenili tvegati velike gmočne žrtve: v novem letu bo »Družinski tednik« izhajal vsak teden redno na 12 straneh, to se pravi, imel bo PRI ISTI CENI za 50% večji obseg kakor doslej.

Za prerojeni »Družinski tednik« smo pripravili celo kopico novosti. Dosedanje vsebino lista, ki se je tako prikupila vsem slojem prebivalstva, bomo še razširili in izpopolnili. Poleg ljubezenskega romana bomo v letu 1939, stalno prinašali tudi dober kriminalni ali pa pustolovski roman. Vse naše dosedanje rubrike ostanejo tudi v bodoče, pridružili se jim bodo pa še kotiček za šah in rubrike o filmu, športu in gospodarstvu. Redno vsak teden bomo prinašali tudi križanke in druge igranke. Zensko stran bomo znatno razširili in zboljšali, tako vsebinsko kakor slikovno. Prav tako bo »Družinski tednik« tudi v bodoče posvečal vso pozornost velikim dogodkom, ki gibljejo današnji svet. Skratka, dali bomo za 50% več papirja, toda dosedanje delo našega uredništva je porok, da bo tudi vsebina lista za najmanj 50% bogatejša in boljša.

Naš cilj: vsak teden boljši list!

»Družinski tednik« je neodvisen in nepolitičen list. Kar je dosedel, sta dosedel njegovo uredništvo in uprava, brez kakršne koli tuje podpore. Edini vir naših dohodkov so poleg oglasov vaša naročnina in vaši dvedinarci, ki jih vsak teden odrine za naš list.

Prosimo vas, da nam tudi v bodoče ostanete naklonjeni, kakor ste nam bili doslej. In še to vas prosimo: če ste z listom zadovoljni, povejte to tistim, ki »Družinskega tednika« še ne kupujejo. Tako boste od tedna do tedna, od leta do leta pomagali soustvarjati boljši in popolnejši list — list, ki boste ob njem vsak teden doživeli nekaj neskrbnih uric razvedrila in zabave.

»DRUŽINSKI TEDNIK«

Božična legenda

Napisal Henci Bordeaux,
član Francoske akademije

KAKŠNO DIVJACINO zasleduje Peter v božični noči? Brez psa je in samo svojo dolgo puško nosi s seboj. — »Voleno jopico ima, usnjen površnik in dobro podložen plašč. Najbrž bo čakal na preži.« — »Zeblo ga ne bo.«

Tako govore kmetje med potjo k polnočnici. V rokah nosijo leščerbe, ki pa niso prižgane. Zdaj je še mesečina. Ko se bodo vračali, je ne bo več. Videli so, kako je Peter odšel iz svoje hiše, ki stoji nekoliko stran od vasi, pa je najlepša med vsemi. Puško si je obesil čez hrbet. Da je bil najbogatejši v vasi, se mu je videlo. Saj je imel trojno obleko; voleno, usnjeno in še podloženo sukno. Tako se je obvaroval pred hudim mrazom. Roke je imel v palčnikih.

Tu je cerkev. Mesečina jo je čisto pobelila. Skozi odprta vrata sili luč. Okna so svetli četverkotniki. Peter je pozabljen. Tu pojejo vsi:

»Po belih poljanah že angeli hite...«

Ničesar ni, kar bi bolj ogrelo kakor petje. Ko pa je človek v cerkvi, je vendar bolje zapreti vrata. Mraz je, da poka kamenje. Ali se je še kdo zamudil? Zunaj ni nikogar več! Pač, Peter še čaka ob živi meji. Pa od daleč se vidijo goreče leščerbe! Čemu je treba tratiti sveče, če sije mesečina zastoj?

Potočnikovi so še daleč zadaj. Sre-

čali so staro žensko, ki ni namenjena k polnočnici.

»Kam pa gre stara čarovnica?«

»Črnuhova mati je. Njena vnukinja je bolna.«

»Zakaj pa ne bedi pri njej?«

»Kaj vemo! Ali ste videli, kako nevoščljivo je gledala naše sveče?«

»Morda ona nima nobene?«

Vse je zdaj velika praznina. Samo v cerkvi pojejo, molijo. Pokrajina leži v mesečini mrtva. Negibna, od sreča otrpla. Niti vetra ni, nič se ne premika. Zvezde se komaj vidijo in mesečje je tak, kakor bi ga bili tam gori trdno pribili.

Peter se je v snegu potuhnil za štor. Mlad je še, njegova kri je vroča in še z dobrim požirkom se je podkrepil. Pod trojno obleko se dobro počuti in lahko mirno oprezuje svojo divjacino. Toda kakšno? Zajci so se skrili v svojih zavetjih: samo kakšen prav prebrisan človek bi jih lahko tam izsledil brez psa. Ptice so stisnile svoja krila. Za kakšnim plemenom gleda Peter v tej božični noči?

Ob živi meji, ki oklepa njegovo lepo posestvo, se plazi temna senca. Časih se sklona, da bi nekaj pobrala. Toda ker je že tako dovolj sklonjena, se ji nič ni treba dosti več pripogibati. Stara ženica je, ki nabira drva.

Nedvomno! Peter, bogati kmet, ki se je zvil v volno, usnje in podloženo sukno, preži na človeško divjacino.

ČRNUHOVA MATI, ujel sem vas!

»Moj bog, moj bog!«

Železna roka pade na njeno ramo. Velikega, močnega moža, ki je iznenada prišel izza drevesa, se je tako ustrašila, da je izpustila rob krila in drva so padla po tleh. V snegu leže. Dovolj jih je bila nabrala, da bi bila lahko kurila ves dan in še več.

»Ves hrastov in bukov les mi boste pokradli, Črnuhova mati!«

»Samo suhe veje sem pobirala!«

»Suhe ali ne, les je moj.«

»Hladno je, gospod Peter! Tako bi rada, da bi se moja bolna vnukinja pogrela.«

»Zalostno, a les je moj! Obžalujem, a kaznovani boste!«

»Nima plašča, nima odeje!«

»Kaznovani boste!«

»Ničesar nimava za božič!«

»Sodišče vas bo kaznovalo, Črnuhova mati!«

»Vi ste se trikrat zavarovali pred mrazom in imate več denarja, kakor ga potrebujete!«

»Sodnik vas bo kaznoval. Kajti — kakor je Bog v nebesih, tatica ste!«

»Ne govorite o Bogu! Nimate pravice!«

»Imam pravico, Črnuhova mati! Vso pravico, ker sem lastnik! Če je Bog v nebesih, ste tatica!«

MATI se je vrgla na kolena, v sneg, in v njenih kolenih je nekaj počilo, ker se niso več dala tako lahko ukrviti. In kmet misli, da si hoče ona s tem izprostiti njegovo usmiljenje, njegovo odpuščanje.

»Napravi Bog,« prosi Črnuhova mati, »da bo ta mož spoznal, kaj je mraz, saj ga ne more poznati.«

»...Peter, ali je zaradi mesečine vaš obraz tako prebledel? Zakaj tako premikate čeljusti? Saj ste vendar dobro jedli, preden ste šli od doma, in ko se boste vrnili, se boste spe najedli! Ali vam zobje tako šklepetajo? Zakaj tako mendrate z rokami? Zakaj tako nesmiselno mahate z nji-mi? Res, tresete se! Vaše telo se je navžilo dobrega vina in dobrih jedi. Najbolj rdeča kri teče skozi vaše žile, kri tridesetletnika. Razen tega imate tri obleke: volneno, usnjeno in podloženo sukno. Ni mogoče tega razumeti, toda človek bi rekel, Peter, da zmrzujete.«

Peter stoji čisto sam pred svojo živo mejo. Pustil je Črnuhovo mater, da je vsa objokana odšla. Samo nekaj solza je potočila. Stare ženske jokajo na drugačen način kakor mlade. Zlasti še ta starka! Posušila se je kakor suho dračje, ki ga je nabirala.

Njena suhljad je obležala v snegu in njena vnukinja bo v tej sveti noči zmrzovala.

Toda najbrž manj kakor Peter, ki stoji drhteč pred svojo živo mejo, na kraju, kjer je Črnuhova mati pokleknila.

VINA, oštir!«

»Tu, tu! Gospod Peter!«

»Ne tega! Močnejšega! Vina, ki prinese človeku veselje v telo!«

»Tu, tu je najboljše!«

»Ha, kakor led teče v želodec! Oštir, žganja na mizo! Tistega, ki gori kakor ogenj!«

»Tu! Tu! Šestdeset odstotkov ima!«

»Premalo je!«

Peter se je vrnil domov in kliče svojemu hlapcu:

»Zakuri! Bolj! Vse bolj!«

»Peč je polna!«

»Se bolj! Ne čutim vročine!«

»In vendar izba kar žari!«

»Ničesar ne čutim! Dračja in debelih klad nameči na ogenj!«

»Vročje je, da me duši!«

»Ničesar ne čutim, ničesar ne čutim!«

»Kaj mislite, gospod? Kaj vam pa je?«

»To mi je, da me nič ne ogreje, tepec!«

Peter je legel. Pod tremi odejami leži. Še eno zahteva in še eno.

»Vse mi prinesite, kar jih imate.«

»Saj jih je pet, šest, in še pernica!«

»Pernica, pravite?«

»Z najtoplejšim puhom napolnje-na!«

»Tvoje pernice ne čutim.«

Peter je vstal. Dve topli srajci si je oblekel, čez nje še pleteno, potem lovski jopič, usnjeni površnik, suk-njič in nazadnje tri plašče. Toliko je namerjal nase, da se mu vsi ljudje smejejo.

»Kako pa si se našemil? Ali se hočeš bahati s svojim denarjem? Kar imaš obleke, vse si namerjal nase!«

»In še zmrzujem, pod vso obleko me še zebe.«

»V tej obleki zmrzuješ? Saj je sonce. Zimsko sonce sicer, ki pa vendar dobro misli. Kako moreš pod vso to obleko zmrzovati?«

Roke se mu tresejo, zobje mu šklepetajo. Peter zdaj ve, kaj je mraz.

ALI se gre tu k Črnuhovi materi?«

»Da, na koncu steze stanuje.«

»V tej razpadli koči?«

Ženska, ki vodi Petra, si na tihem misli: prebivališča siromakov ne pozna. Na glas pa reče: »Kaj vam je, gospod Peter?«

»Nič. Kaj naj mi bo?«

»Tako ste oblečeni, pa še zmrzujete.«

»Da, pod to obleko zmrzujem. Še zmerom zmrzujem!«

Dvakrat je udaril na vrata; — potrkalo pa je trikrat. Tretjič njegove drgetajoče roke same od sebe.

»Odpri mi, Črnuhova mati!«

Odpri je vrata in Peter je stopil v koč. Oba drgetata: on od mraza, ona od strahu. Deklete v postelji se trese od strahu in mraza.

Nadaljevanje na 7. strani

Papači, ali melišiš?

Zraven mene stoji na pisalni mizi telefon. Če ga ne bi imel, bi ga prav gotovo pogrešal. Njemu se imam zahvaliti, da se lahko pogovorim z znanci in prijatelji, samo njemu se imam zahvaliti, da sem tako blizu ljudem, ki jim imam kaj povedati.

Telefon mi vsak dan prinese do-
brih in slabih novice.
Od vseh dogodkov, ki sem jih do-
živel ob telefonu, je nedvomno naj-
ljubšeji tisti, ki se mi je pripetil
pred nekaj dnevi.

Zabrnelo je. Dvignil sem slušalko
in zaslišal z drugega konca žice otro-
ški glas:

»Papači...
»Halo, kdo je?...
»Papači, ali melišiš?...
?...
»Pridi domov, pisala bova božička.«

Nato nič več. Napačna zveza, prav
gotovo samo zveza z otrokom, ki niti
ne ve, katero številko ima njegov
oče; bogve kakležkrat je doma obra-
čal telefonske številke, dokler ni pri-
klical ravno mene. — — —

Ta telefonski razgovor je najljub-
šeji in najintimnejši, kar sem jih
kdaj doživel. H. K.

Politični teden

NOVA VLADA

Predsednik vlade dr. Milan Stojadi-
novič je večer po običajni praksi, ki
je v veljavi po volitvah, podal Nj. Vis.
knezu namestniku Pavlu ostavko svoje
vlade. Kraljevi namestniki so ostavko
sprejeli in so v novo vlado imenovali:
za predsednika vlade in zunanjega
ministra dr. Milana Stojadinovića. Pro-
metni minister je dr. Mehmed Spaho,
pravosodni Milan Simonović, kmetijski
Svetozar Stanković, prosvetni Bogo-
ljub Kufundžić, minister za socialno
politiko in narodno zdravje Dragiša
Cvetković, minister za gozdarstvo in rud-
nike Dobrivoj Stošović, finančni dr.
Dušan Letica, gradbeni dr. Miha Krek,
ministra brez listnice Vojislav Djordje-
vić in dr. Džafera Kulenović, minister
vojske in mornarice armijski general
Milutin Nedić, minister za trgovino
in industrijo inž. Nikola Kabin, mi-
nister za telesno vzgojo naroda Ante
Maštrović, minister pošte, telegrafija in
telefona Pante Jovanović, notranji mi-
nister Milan Ačimović, upravnik mesta
Beograda, in minister brez listnice
Franc Snoj, ravnatelj kmetijske poso-
jilnice v Gornji Radgoni.

Romunsko poslaništvo v Beogradu
se z romunskim poslaništvom v Tur-
čiji in Grčiji spremeni v veleposlani-
štvo. Na zadnjem zasedanju stalnega
šveta Balkanske zveze so sklenili, da
bodo vse njene članice pretvorile svo-
ja poslaništva v državah Balkanske
zveze v veleposlaništva.

Na seji čl. parlamenta in senata je
predsednik vlade Beran podal dekla-
racijo vlade in govoril o čl. notranji
in zunanji politiki. Obe izjavi sta na-
pravili v Nemčiji prijeten vtis. —
Italijanski zunanji minister grof Ciano
je odpotoval v Varšavo, na polni domov
se je pa oglašil tudi v Budimpešti,
kjer je imel razgovore z novim ma-
džarskim zunanjim ministrom grofom
Czakyjem. — Po novi trgovinski po-
godbi med Romunijo in Nemčijo bo
Romunija v prihodnjem letu izvažala
v Nemčijo 40% vsega svojega izvoz-
nega blaga. — Demonstracije zaradi
italijanskih zahtev se še neprestano
vrše v Franciji, Italijani prav tako
odgovarjajo z demonstracijami. Ko se
bo razburjenje poleglo, bo baje ita-
lijanska vlada predložila svoje zahte-
ve Franciji glede severne in vzhodne
Afrike. — Na banketu zveze tujih
časnikarjev je angleški ministrski
predsednik Chamberlain govoril o od-
nošajih Velike Britanije do Francije,
Nemčije in USA in o njeni vojni pri-
pravljenosti. Povedal je tudi, da na-
meravata z zunanjim ministrom Hal-
faxom odpotovati prihodnji mesec v
Rim na pogajanja. Nemški časnikarji
zaradi nekaterih izjav niso bili zastop-
nani, italijanski časnikarji so se pa
kljub temu udeležili banketa. — Be-
ranova vlada v ČSR je dobila polno-
močje za dve leti z glasovanjem v
parlamentu, ki je pri njem Beran do-
bil večino s 148 glasovi proti 16. S
temi polnomočji ima vlada svobodne
roke za izvedbo socialnih in gospo-
darskih načrtov. — Madžarski zuna-
jni minister grof Czaky bo v kratkem
odpotoval s predsednikom vlade Imre-
dijem v Berlin, kjer bo imel razgovore
s kanclerjem Hitlerjem. — Belgijski
kralj Leopold bo baje na koncu me-
seca januarja prihodnjega leta oficial-
no obiskal Pariz. — Guverner nemške
državne banke dr. Schacht je bil te
dni v Londonu, kjer je razpravljal z

Božič v predmestju Beograda

Ljudje, ki že v decembru težko pričakujejo poletja

Velika revščina v družini brezposelnih artistov

Beograd, decembra.

Tam nekje na dušanovački poljani je nekega septembrskega večera, bila je nedelja, cirkuški klovni smel svojo konicasto pokrivalo, se globoko prikloni gledalcem iz predmestja in dejal: *Finita la commedia!*

Drugi dan, zgodaj zjutraj, so suhi konji odpeljali neznanokam majhen cirkus z ženo atletko, ki je pričakovala otroka in s človekom, ki je požiral žive kače. Na poljani v predmestju je ostal le še reven šotor in v njem glavna točka cirkuškega programa: akrobat z ženo in štirimi majhnimi otroki... in zadnjih pet in dvajset dinarjev v pločevinasti škatli...

Komedija je bila v resnici končana za Franca Vena, umetnika, neustrasnega mojstra na trapeucu, ki se je majal na tenki vrvi čez vso cirkuško kupolo, ki je bila upognjena od neprestanega potovanja. Končana je bila pa tudi za njegovo družino.

Ta večer je Franc Ven prešel iz cirkuške arene v areno življenja, kjer ljudje ne ploskajo. Še večeraj je v pozno decembrsko jutro s prvim snegom plapolalo v vetru sivo platno prav tistega majhnega šotora, ki je bila njegova streha pokrita s strešno lepenko. Pred vhomod v šotor je bil pribit lesen napušč. V šotoru so stanovali isti stanovalci: Franc Ven, njegova žena in štirje malčki.

Reven šotor je še zmerom stal tam, kakor tistega septembrskega večera — ob zadnji predstavi. Tresel se je v snežnem viharju na isti poljani, od koder se je poleti razlegal smeh predmestnih ljudi. Cirkus je odšel na svojo večno pot in zdi se tudi, da je zavil v svojo amazono, zašito plahto tudi hrupni svet zmerom odobravaljoče publike in ga odnesel s seboj... A tam pod šotorom je pustil samo en nasmeh... Nasmehček matere nad zibelko najmlajšega otroka. Drugi trije so že veliki, čeprav so še majhni. Tretji sin je že shodil.

Pod šotorom smo našli večeraj zbrano vso družino. Samo Franca Vena ni bilo. Zgodaj zjutraj je odšel v trg kupit za zadnje dinarje kakšen meter strešne lepence, ker je začel šotor propadati mokroto. Streha iz lepence, a vseeno, streha je le... Vseeno, ker je pod njo našlo zavetje šest človeških bitij...

Zraven pravkar zakurjene trinožne pečice je cepetala vsa akrobatova družina. Najmlajši je kucal iz volnenih cunj v otroškem vozčku in s svojimi ročicami objemal steklenico z gumijastim cucljem. V njej je bil nekakšen čaj, namesto mleka, ki mu ga mati ni mogla dati. Dve posteljici, pokriti s cunjami, kovčeg, mizica, ki je na njej ležalo pol hleba kruha iz črne moke in petrolejka. Napeljana vrvi z razobešenim perilom in na platnени steni dve družinski sliki. Med njima visi še ena — slika glavne junakinje iz francoskega »Grand jeu« filma. To filmsko sliko spremlja čudna usoda, da propada prav tam, kjer vrtil življenje prav takšen film, iz kakršnega je slika posneta. Vse to je pohištvo sivoga platnenega šotora, ki se sonce ne more prodreti skozenj.

Zena Franca Vena, mati štirih zlatih malčkov s plavimi laski in svetlimi očki je bila v zadregi. Kaj pomaga njena gostoljubnost, ko smo se morali razgovorjati stoji. Ni imela stola, da bi nam jih ponudila. Zadnji je, kakor se je zdelo, izginil v trinožni pečici. Tako sodim, ker sem videl del naslonjala pod pečjo.

Od gospe Venove, ki je tudi akrobatka, pomočnica ali partnerka svojega moža, smo zvedeli stvari, ki so se nam zdela tam, pod šotorom več kakor fantastične.

Pred nekaj leti je pisalo pod programom velikega prestolniškega varijeteja, ki se je na njem v kozarcu šampanjca ogledovala lepa žena.

»Izredna veleemestna atrakcija značilnih akrobatov, ki kljubujeta smrti — dvojica Ven.«

Ta dvojica Ven sta bila Franc Ven in njegova žena. Prej sta bila dva, zdaj jih je šest. Po pravici bi rekli tudi danes izredna, mestna atrakcija, ker če ne kljubujeta smrti na majavih trapeutih, kljubujeta ledeni košavi in snegu, darilu, ki ga je njunim sirotam prinesel sveti Miklavž...

Nekoč sta razkazovala svojo spretnost v dvoranah, ki jih je polnila elegantna publika. Zaslужila sta po tri do dinarjev na večer. Ali takrat se niso gledali sveta ne mali Adolf, ne Joško, ne Peterček, niti Lojzek... Potlej, ko so se rodili otroci, je elegantne varijetejske dvorane zamenjal cirkus. Najprej velik, a potlej zmerom manjši.

Danes, pravi trgovec na oglu, da ku-
puje Ven za pol dinarja petroleja.

Gospa Venova nam kaže slike iz ti-
stih let. Na njih je lep mož, močnih
mišic v akrobatski obleki, a zraven
njega na trapeucu žena s prekrasnim
telesom. To je gospa Venova. A to so
samo slike. Spomin. V resnici je čisto
drugače.

Mogoče je opazila, kako smo se zdr-
nili, ko nam je povedala, da je stara
šele pet in dvajset let. Slike je spu-
stila v kovčeg. Ko jih je spravljala,
je dejala:

»K varijeteju se ne moremo vrni-
ti... nimamo sredstev... Tam je treba
blestečih toalet... A zraven tega sem
žena in mati... In kdo bi mi še verjel,
da sem še mlada... tako izčrpana... A
tam bi morala biti privlačna... Morala
bi pozabiti na vse... Zato sem dala
rajši prednost šotoru in črnemu
kruhu.«

Mali Peterček me je prav v tem tre-
nutku pogledal s svojimi slinjimi očki.
Našobil je usteca in me po otročje
vprašal: »Stric, kaj nam bo prinesel
Jezušček? Jaz bi rad veliko rožičev,
fig in jlli-hip!«

»Jaz tudi!« sta se oglasila še naj-
manjša dva. Mati je zalostno gledala
v mrzlo peč. V duhu se je tudi ona
spravevala, kaj jim bo prinesel bo-
žič... V njeni skruti solzi smo razbrali
najdragocenejšo darilo zanjo: delo!
Kakršno koli. Njen mož je še mlad.
Star je komaj pet in trideset let.
Delo, ki bi jih privedlo pod pravi, re-
snični krov, med prave zidove, skozi
katere ne more veter. Zlasti zdaj, ko
so otroci še tako majhni... In vsaj do
poletja, ko bosta Franc Ven in nje-
gova žena spet lahko nastopala kot
»Dvojica Ven« v nekem majhnem cir-
kusu, podobnem tistemu, ki je septem-
brskega jutra izginil s poljane v Du-
šanovcu...

Potlej bodo spet lahko živeli. In
njuni malčki se ne bodo več čudili, da
ni več tistega smešnega strica s koni-
častim klobukom in napudranim li-
cem, v širokih hlačah, ki so mu zme-
rom ušli — (ko sta mama in ata na-
stopala v cirkuški areni), ki bi s svo-
jimi velikimi ustmi oponašal kikirika-
nje petelina.

V majhnem šotoru iz sivoga platna
že željno pričakujejo poletja. Žel A
zunaj je pusto poljano šele pokrtil
prvi sneg... Po »Politiki«

TIVAR obleke, zimske suknje so
darila trajnega veselja in hvaležnega
spomina — Glavna zaloga:

Anton Brumec, Ljubljana

Prešernova ul. 54, nasproti glavne pošte

Batis, ker zapornice baje niso bile
spuščene. Batisa je vrglo vstran in je
obležal na mestu mrtev, sofer pa strah-
ovito ranjen leži v ljubljanski bolni-
šnici.

V domovino je prišla umret iz
Amerike mlada Slovenka gospa Pavla
Bernikova iz Škofje Loke. Že dalj
časa je bolehal in se je odločila, da
ženo v domovino iskat leka, ker je
imela neomajno zaupanje v naše zdrav-
nike. A vsi naporji, da bi jo ozdravili,
so bili zaman. Izdihnila je v rojstni
biši, v Ameriki pa počeo za njo ljub-
ljani mož in dva otročička.

Z motiko je napadel neki posestnik
poljskega delavca 31letnega Karla Ko-
larja iz Škofje vasi pri Celju. V pe-
piru je zgrabil za motiko in nekajkrat
Kolarja mahnil po glavi. Hudo ranje-
nega so prepeljali v celjsko bolni-
šnico.

Tragika sezonskih delavcev. Prete-
kli teden se je vrnilo skozi Maribor

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti
obleke, klobuke itd. Skrobi in
svetlolika srajce, ovratnike, za-
pestnice itd. Pere, suši, monga
in lika domače perilo. Parno
čisti posteljno perje in puh

tovarna JOS. REICH LJUBLJANA

v domovino viak sezonskih delavcev.
Med njimi sta bila tudi Leopold Ker-
man in njegova žena s še ne mesec
dni starim otrokom. Na postaji je
otrok na lepem izdihnil v materinem
naročju. Zdravnik je ugotovil, da je
vzrok smrti splošna oslabelelost in pre-
hlad.

Prostovoljno je šel v smrt 18letni
delavec Ludvik Pliberšek iz Slove-
nske Bistrice. Vso noč je popival po
gostilnah, okrog 5 ure zjutraj se je
pa obesil na neko bruško. Vzrok ne-
srčne mladeničeve smrti ni znan.

Osebnosti

Prihodnja številka „Družinskega tednika“

izide dne 29. decembra in bo poslednja
številka v letošnjem letu.

Poročili so se: V Kranju: g. Fran-
ci Hvala, zlatarski mojster iz Kranja,
in gđe. Magda Kebrova, učiteljica iz
Ljubljane. V Dev. Mar. v Polju:
g. Marjan Simič, dipl. iur. z Laverca
pri Ljubljani, in gđe. Sonja Jenkova
iz Dev. Mar. v Polju. V Ljubljani:
g. Tone Pirjevec, tehnični urad-
nik tov. Bata v Borovem, in gđe. Nuša
Dermastova, lastnica modnega salona.
— Čestitamo!

Umrlj so: V Ljubljani: Ivan
Schrofl, poslov. drž. žel. v pok.; 90letna
Rozalija Golobova; Franc Majcen, urad-
nični žel. v pok.; Albert Halm, rač. re-
vizent v pok.; Marieta Rozmanova, žena
drž. urad. v pok.; Gregor Erjavce, usluž-
benec ženske bolnišnice v Ljubljani;
Franc Jereb, šolski upravitelj v pok.
v Mariboru; 47letni Budimir Bra-
dič, poslovodja in pos.; 70letni posest-
nik Anton Majhenič v Celju; Fran-
čiška Potova, žena kurjača iz Dobrne;
75letni čevljarški mojster Josip Pomik;
45letna posestnikova žena Marija Her-
cogova iz Jurklostra; 69letna Marija
Kolmanova iz Trnovelj pri Celju. V
Ormožu: 82letna Franja Jarčeva,
nadiciteljjeva vdova. V Planini pri
Rakeku: Marija Hofmanova, pošta-
rica v pok. V Selcah nad Škofjo
Loko: 81letna Marija Mengušarjeva.
V Dolu pri Ljubljani: Marija
Vrančičeva, v Dev. Mar. v Polju:
68letna Jožefa Jerihova. V Malih
Laščah: Francka Mramorjeva, roj-
Peterlinova, gostilničarka. Na Opči-
nah pri Trstu: 83letna Tereza
Logarjeva, roj. Rustia. — Naše iskreno
sožalje!

Poceni naprodaj!

36 prvovrstnih, skoraj popolno-
novih šivalnih strojev, več
otroških vozičkov, koles, tri-
ciklov, pletilni strojev, tehni-
čnih, blaga n, smučk, sank, peči, šte-
dilkov, porcelanastih predme-
tov, radio-aparatur, gramof-
nov, violin, harmonik itd. igrač
za otroke, kompletnih kopalnic,
pohištva pri

„Promet“ Ljubljana

nasproti Križanske cerkve
Prav tam se sprejemajo vsi
navedeni in še razni drugi pred-
meti pod zelo ugodnimi pogoji
v prodajo



Božična darila A. & E. SKABERNÉ LJUBLJANA

je vrnil v Tokio, od koder se ne
več vrnil. Vzrok temu je ta, da Fran-
cija ni odgovorila na japonske pro-
teste, ker Francozi skozi Indokino
uvažajo generala Čankajsku živila in
orožje. Londonski vladni krogi so pa
prepričani, da je to dogovorjeno delo
osí Rim-Berlin-Tokio. Japonska bo tu-
di protestirala pri washingtonski vladi,
ker je dala generala Čankajsku poso-
jilo 25 milijonov dolarjev, ki jih bodo
Kitajci porabili za svojo obrambo
proti Japoncem. — Anglija je Česko-
slovaški odklonila posojilo 30 milio-
nov funtov, ki ji ga je obljubila že
septembra, češ da ga ne zasluži. Čsl.
zastopstvo, ki je v ta namen odpoto-
valo v London, se je že vrnilo iz An-
glije. — Vlada generala Franca je na
svoji seji razveljavila sklep republi-
kanske vlade, da se zapleni bivšemu
kralju Alfonzu vse premoženje. Fran-
cova vlada mu je vse premoženje vr-
nila, poleg tega je pa odšlo k sinu
bivšega kralja Alfonzu donu Juanu od-
poslanstvo, ki mu je ponudilo španski
prestol. Kralj Alfonz sam je izjavil,
da bi se vrnil v Španijo le v primeru,
da bi ga želel nazaj ves španski na-

JULIJ KLEIN
LJUBLJANA, Wolfova ul. 4
SPECIALNI ATELJE
za okvirenje slik in gobelinov

Srečne in vesele božične praznike želita vsem svojim čitateljem, naročnikom,
inserterom in prodajalcem Uredništvo in uprava »Družinskega tednika«

Pod se je udrl pod nogami viničarjevi ženi iz Pivola pri Hočah. Viničarjeva družina je stanovala v stari enonadstropni viničarji, lasti Vetrinjskega dvora, ki je bila že vsa trhla. V nedeljo je vsa družina odšla z doma. Ko so se vrnili domov, je žena prva stopila v sobo v prvem nadstropju, a ji je na lepem zmanjkalo tal, da je padla v prtiličje. Obležala je nezavestna in z zlomljenimi udi Prepeljali so jo v mariborsko bolnišnico.

V krop je padla dveletna Rozalija Sibila iz Apač pri Pluju. Mati jo je vso poparjeno potegnila iz vrele vode. Prepeljali so jo v bolnišnico, a je le malo upanja, da bi okrevala.

Pes je raztrgal lice posestnikovega sinu Francu Osenjaku iz Dražene pri Pluju. Doma imajo zelo budega psa, ki še domačih ne pozna. Zato je napadel domačega sina in mu z ugrizom raztrgal lice.

S pokvarjeno moko se je zastropila družina kmeta Murata Mariča iz vasi Huma Lišani pri Mostarju. Vsi člani nesrečne družine so zblazneli in v napadu blaznosti je mati hotela zaklati svoje tri starejše otroke, dojenčka je pa hotela vreti v ogenj. Sosedje so jih zaprli v hišo. Brat je pa opazil, da blaznost včasih popusti, kakor hitro pa zavzamejo nekaj kruha, se pojavi še hušja blaznost. Pobrale je vse kosčke kruha in jih zakopal. Ko je prišla v vas komisija Doma narodnega zdravja, da bi pregledala higijeno revne vasi, so kmetje povedali, kaj se godi v nesrečni družini. Oče in mati in starejši otroci so bili od divjanja že čisto onemogli. Ostanke kruha so odkopali in so pri analizi doznali, da se je bil v moki razvil strup, ki deluje kakor atropin in se nahaja v plevelu. Zastropljeno družino so prepeljali v mostarsko bolnišnico.

V vsaki knjigarni Vam nudijo zanimivo knjigo »Rolf Gozdovnik: Izpod peresa znanega ameriškega prirodoslovca in pisatelja E. T. Setona, ki je knjigo tudi sam opremil z bogatimi ilustracijami. »Rolf Gozdovnik« in njegov indijanski tovariš Kvonab Vas povedata globoko in pragozdove, da se seznanite z gozdnimi prebivalci in njihovim življenjem. Krasno in živo opisanje narave in njenih zakonov Vas bo očaralo. Ne pomišljajte in kupite svojejem za Božič in Novo leto knjigo »Rolf Gozdovnik«.

Fotografski muzej bodo uredili v Zagrebu ob priliki stoletnice fotografije. Pridružil se bo muzeju za umetnost in umetno obrt. Muzej bo uredil zagrebški Fotoklub.

Statistika mesta Zagreba od l. 1918. dalje nam odkriva zanimiv napredek Zagreba. L. 1918. je bilo v Zagrebu 180 raznih društev, danes jih je 820, 73 razpisov, danes jih je okrog 400, 83 tiskarn, danes jih je pa 61.

Avtomobilista je okradel 22letni Lojze S. iz Ljubljane. Na poti proti Kočevju je prosil nekoga avtomobilista, če se mu lahko pridruži. Ta mu je dovolil, a Lojze je nekje sredi poti izstopil. Šele pozneje je avtomobilist ugotovil, da je z njim izginilo okrog 1.600 dinarjev. V Ljubljani so tatu prijeli. Brez oklevanja je latvino priznal, denarja pa ni imel več, ker si je kupil obleko, drugo je pa zapravil po gostilnah.

Dve nesreči. 51letni kontrolor v eks-pozituri »OUZD Franc Cegnar iz Celja se je s kolesom zaletel v drugega kolesarja in se močno pobil po glavi in hrbtu. — 37letni delavec Franc Habjan z Ostrožnega pri Celju, ki je zaposlen v cinkarni, je razstavil stroje, a je stroj padel nanj in mu zmečkal nogo. Oba ponesrečenca se zdravita v celjski bolnišnici.

Neznani napadalec je napadel 17letnega pekoveškega vajenca Ivana Krambergerja, ki se uči pri pekovskem mojstru Antonu Filipiču pri Sv. Rupertu v Slovenskih gorah. V temu so planili nanj napadalec in ga podrli na tla. Ko je že ležal na tleh, mu je stopil nekdo na trebuh in udrihal po njem s kolom, da se je onesvestil. Prepeljali so ga v bolnišnico in je njegovo stanje zelo resno.

V avtobusu se je stopila družba veselih ljudi, ki je stopila na avtobus, ki vozi na progi Svečina—Maribor. Zdelo se je, da so bili še pod vplivom neke rabuke v gostilni in kar na lepem so začele leteti bunke na vse strani. Najbolj jo je skupil nedeljni šofer, ki pri vsej zadevi ni hotel drugega, kakor prenapeteže pomiriti.

Drevo je ubilo 11letnega Toma Vukoviča iz Križevcev. Z očetom je šel v gozd, ko so podirali buke. Ko je oče posekal veliko bukev, se deček ni o pravem času umaknil in bukev ga je podrla. Bil je na mestu mrtve.

4letni otrok se je po nesreči ustrelil v hiši železniškega uradnika Petroviča v Subotici. Otrok, Tibor Parvan, je bil pri Petrovičevih na obisku in je začel stikati po predalih nočne omariče. Našel je samokres, ki se je po nesreči sprožil in zadela malčka do smrti.

Avtomobilist je podrl 14letnega posestnikovega sina Konrada Vogrince iz Zg. Porčiča. Ko se je zvečer peljal domov, ga je na cesti prehitel avtomobil in tresel vanj. Ne da bi se zmenil za nesrečo je dirjal naprej. Fant je obležal nezavestno s prebito lobanjo in drugimi odrgninami.

Vlom v stanovanje banskega inšpektorja Dragotina Trstenjaka v Langusovi ulici v Ljubljani je izvršil neznan tat. Prebrskal je vse stanovanje in je odnesel dve damski zapestni uri, damsko zlato verižico z medaljonom, zlat poročni prstan in nekaj golovine. Vlomilca še niso prijeli.

V dimu sta se zadušila otroka, 4letna hčerka Jožica in 2 in pol letni sinček Franček zakoncev Alojzija in Frančiške Felser iz Zg. Kungote. Oče in mati sta hodila vsak dan na dnino, otroke sta pa puščala doma. Ko se je pred nekaj dnevi žena vrnila opoldne domov, da bi skuhalo kosilo, je našla stanovanje v gostem dimu. Vnele so se krpe v nekem kovčegu blizu Steđilnika. Ko je pogledala za otrokoma, ju je našla ležeča na postelji mrtva. Zadušila sta se s plinom.

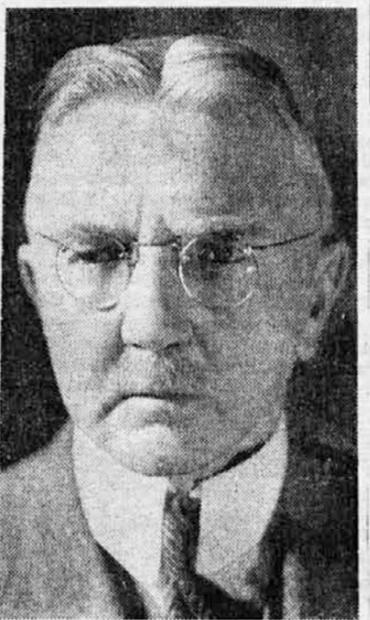
Sleparskemu ponarejevalcu denarja je nasledel kmet Valentin Troha iz vasi Drage pri Ložu. Pred nekaj dnevi je prišel k njemu neki možak in ga prosil za prenočišče. V zaupnem pogovoru je kmela nagovoril, da je nakupil kemikalije za ponarejanje denarja, poleg tega mu je pa dal še za vzorec bankovce za 1000, 500 in sto

dinarjev. Kmela je celo nagovoril, da je šel z njim v Logatec, češ da ima tam spravljen film. Kmet je res šel, tam se mu je pa slepar na lepem zmuznil iz rok. Ni ga več našel. Sleparijo je prijavil orožnikom.

V Savo je skočil gostilničar Ivan Bahč iz Brezice. Zjutraj se je zgodaj za silo oblekel, sedel na kolo in se odpeljal od doma kljub prigovarjanju žene. Ko je prišel do Save, je kolo pristopil na neko ograjo, si slekel sukniče in se pognal z mosta v najglobljo strugo. Na listič, ki so ga našli v njegovem sukniču, je napisal, da gre v smrt zaradi živčne razdraženosti in slabih gospodarskih razmer.

Nov most in novo osnovno šolo so dobili v Kranju. Nov most čez Kokro je 90 m dolg in je nad strugo zgrajen v višini 30 m. Most je iz smrekovega lesa in je stal okrog 350.000 dinarjev. Zanj so porabili 300 m³ lesa. Šola je pa stala 6.000.000 dinarjev in je zgrajena in opremljena kar najbolj moderno in higiensko. Telovadnica je zelo moderno opremljena, poleg nje so pa tudi kopalnice. Poslopje sestoji iz dveh traktov: v enem bo deška, v drugem pa deklška šola.

Avto je do smrti povozil neznanega človeka v Brodu pod Smarno goro. Neka ljubljanska družina se je z avtomobilom peljala na izlet. Za krmilom je sedel gospodar sam in je zelo pre-



Dr. Schacht, predsednik nemške narodne banke, je bil te dni v Londonu in se je tam sestal z guvernerjem angleške narodne banke M. Normanom in drugimi zastopniki britanskih gospodarskih krogov.

vidno vozil. V Brodu je pa na lepem prišel pod kolesa neznan starejši možak. Avto ga je podrl in mu zdobil lobanjo. Neznanec je dobil tudi druge notranje poškodbe. Kljub naglemu prevozu v bolnišnico je nesrečnej izdihnil.

Veliko neurje je divjalo pretekli teden v severni Dalmaciji. Večina ladij je imela zamude. Komaj so rešili smrti 30 ribičev, ki jih je vihar zajel na odprtem morju blizu otoka Zirja. Šest ribiških ladij iz vasi Kaprija je tresilo na pečene nasipe. Bile so v veliki nevarnosti, da se potope. Na pomoč je pa požrtvovalno prišla iz Kaprija motorna ladja »Sv. Peter« in je 30 ribičev rešila smrti.

Utrinki

Nerazumljeno svarilo

Preden je Neville Chamberlain stopil 29. septembra zjutraj v letalo, da se odpelje v Monakovo, je z nekaj besedami ogovoril zbrano množico. Med drugim je citiral tudi tele Shakespearjeve besede: *Out of that nettle, Danger, we pluck this flower, Safety. Po naše: Iz te koprive, ki se imenuje Nevarnost, bomo utrjali cvetko, ki ji je ime Varnost.* Nobena stvar Angleža tako ne elektrizira kakor reminiscenca na Shakespearja v zvezi z aktualnim dogodkom. Zato ni čudno, da se je pozdravljanje občinstva spremenilo v navdušene ovacije. Nekateri radovedneži so pa hoteli natančneje vedeti, kaj se bere v 3. prizoru II. dejanja »Henrika IV.« In so odkrili, da slede stavku, ki ga je citiral ministrski predsednik, brez p r e h o d a tele besede:

The purpose you undertake is dangerous, the friends you have named uncertain, the time itself unsorted; and your plot too light for the counterpoise of so great an opposition.

V slovenščini: *Svar, ki jo pripravljate, je nevarna; prijatelji, ki ste jih imenovali, so negotovi; tudi čas sam je slabo izbran; skratka, vsa vaša zasnova je prešibka, da bi bila kos tako močnim protisili.*

Možno je samo eno: g. Chamberlain je očitno prosil katerega prijatelja, naj mu poišče primeren stavek iz Shakespearja za to priložnost. Ali

njegov prijatelj sam ni bral dalje? Ali je pa hotel ne brez zlobnosti podatkriti Chamberlainu diskretno svarilo? Toda g. Chamberlain se ni potrudil, da bi še sam pogledal v svojega Shakespearja. Zato tudi svarila ni razumel. Škoda!

(»Europe Nouvelles«)

Reminiscenca

»Kateri narod je prvi klecnil v svetovni vojni? Ne male države kakor n. pr. Srbija in Belgija, ki sta vztrajali do konca, temveč Rusija s svojimi 160 milijoni ljudi in neomejenimi možnostmi. Rusija in njena vladavina sta bili prvi na kolenih, ker je velik del naroda mrzil svojo samosilniško vlado.«

(Iz nedavnega predavanja odstopivega angleškega mornariškega ministra Duffa Coopra v Parizu.)

Italija v Tunisu?

Rimska »Tribuna« se pri najnovejših italijanskih zahtevah sklicuje na zgodovino: »Kadar koli je Italija kaj zahtevala, vselej je dobila odgovor: *Nikoli!* In vendar je naposled dosegla, kar je želela.«

List prinaša nato pregled glavnih italijanskih teženj v zadnjih 75 letih: 1860: Italija v Neaplju? *Nikoli!* 1870: Italija v Rimu? *Nikoli!* 1911: Italija v Tripolisu? *Nikoli!* 1918: Italija na Reki? *Nikoli!* 1935: Italija v Addis-Abebi? *Nikoli!*

Skrlat

V pariškem »Oeuvru« beremo tale kratki, a zato tem značilnejši dvojgor:

»Nekdo je včeraj prosil Bonnetta, naj Francija vendar ne pusti, da bi barcelonski otroci pomrli od lakote.«
»To je bil gotovo kakšen rdečkar?«
»Da: neki kardinal.«

Začarani krog

Pariški »Matine« je prejšnji teden zapisal: »Neprenehoma moramo naglašati, da je za Francijo najboljšje, da se kar najmanj vtika v srednjeevropske zadeve. Nikoli in nikjer nismo videli bolj spremljivih narodov. Države, ki so še včeraj druga drugi grozile s pestjo, se danes objemajo. Ne vemo več, s kom naj sodelujemo in kakšne cilje naj zasledujemo. Za Francijo bi bilo usodno, če bi se vtikala v ta smodniški sod. Preštejmo samo milijarde, ki smo jih v 20 letih vrgli za utrditev neke danes propadle države (Avstrije) in za prijateljstvo druge, ki je danes v nasprotnem taboru (ČSR)! Koliko dobička bi imeli, če bi bili te milijarde vtaknili v svoje afriške kolonije!«

Da, da, koliko dobička! Toda častitljivi pariški list — mimo grede: »Matine« je glasilo francoske vojne industrije, in ta industrija se ne



more ravno pritoževati, da je imela škodo pri »srednjeevropskih zadevah«, saj je svoje topove in utrdbe prodajala za suho zlato — pozablja, da je ta dobiček zapravil na podlagi nekako istega modrovanja baš njegov veliki prijatelj Bonnet! A če pojde tako dalje, kakor se je septembra in oktobra začelo, Francozom tudi v kolonije ne bo treba več dolgo vtikati denar — ker bodo počasi druga za drugo skopnele.

Kar se pa tiče domotožne pripombe pariškega »patriotskega« lista o spremljivosti srednjeevropskih narodov, se človeku skoraj pero zatakne ob tolikšno naivnosti: torej še ni dovolj, da so Čehi — zaradi vere v francosko zvestobo skoraj ob državo prišli? Ali naj se mar puste od Nemcev pomandrat, namesto da bi z njimi v prijateljstvu živeli — samo zato, da bo dični »Matine« z njimi zadovoljen, tisti »Matine«, ki že svojih petnajst let najglasneje med vsemi francoskimi listi pridiga politiko »sacra ego-isma«?

Dr. Beneš

Več uglednih osebnosti angleškega javnega življenja je te dni poslalo bivšemu čl. prezidentu zelo laskavo pismo. V njem izrekajo svoje simpatije dr. Benešu in češkemu in slovaškemu narodu ter se spominjajo vloge, ki jo je Masarykov naslednik igral v Versaillesu, ko se je v imenu češke delegacije zavzemal za spreminitev predlaganih mej, češ da bo sicer preveč Nemcev v novi čl. državi. Potem podpisniki poveljujejo Beneševu delo za svobodo in napredek Evrope:

»Bili ste zmerom in predvsem dober Evropejec. Usoda države, ki ste ji imeli čast predsedovati, se je odločila, ne da bi bili vi mogli reči le besedico na tajnih sejah, ki so krojile novo obliko vaše domovine... Vaš poraz ni dokončen.«

Pismo so med drugimi podpisali Norman Angell, lord Cecil, Gilbert Murray, Harold Nicolson, Philip Noel-Baker, Archibald Sinclair, Virginia Wolfsova, H. G. Wells, Henry W. Nevins, Paulina Smithova i. dr.

ALI STE SE RODILI 1859-1930?

Citatelje tega časopisa, ki so se rodili v letih 1859-1930, prosimo, naj napišejo svoje ime in točen datum rojstva.

1. Vaš značaj, njegove prednosti, njegove pomanjkljivosti.
 2. Vaše šanse v ljubezni.
 3. Vaše šanse v spekulacijah in trgovini.
 4. Vaše šanse glede na dedovanje.
 5. Doigost Vašega življenja.
 6. Vaše prijatelje in Vaše dobrotnike.
 7. Vaše sovražnike in krive obtožbe.
 8. Potovanja in spremembe v blvanju.
 9. Družinske razmere.
 10. Vse, kar želite vedeti o uspehih v loteriji.
- Ta imenitni astrolog, znameniti dohrotnik človeštva, dobi za svoje delo vsak dan našete priložnosti.

SPODNJE NI TISTO, KAR TRDIMO MI, AMPAK NASPROTNO TISTO, KAR TRDIJO ONI, KI SO MERODAJNI.

»Naredil ste mi veliko uslugo. Zahvaljujem se Vam za horoskop.«
»Izkazali ste mi veliko uslugo.«
Madame B. S.
»Vse se je zgodilo tako, kakor ste mi bili povedali.« G. D.
»Očarana sem ob resničnosti Vaših besedi.« Gospodična L.
»Moje najgloblje priznanje za Vaš modri nasvet.« Madame Anne B.

»Zdi se mi, da se mi je danes vrnila sreča.« Gospodična J. S.
»Uspelo mi je, da sem rešil kapital, ki sem zanj mislil, da je že izgubljen.« J. M.
»Moj horoskop mi je najdragocenejši vodil.« Gospodična R. V.
»Vse spremembe so se zgodile, kakor ste mi jih razložili.« I. R.

IZVLEČKI IZ DRUGIH PISEM:

»...to je zares odlično delo.« M. M.
»...dokaz Vašega daru pogoditve.« M. R.
»...Neomejene usluge.« A. N.
»...Nobenega vzroka nimam več, da bi dvomil v astrologijo.« H. V.
»...Zaht mi je, da Vas nisem prej poznal.« I. G.
»...vse, kar ste mi pisali, je res.« C. A.
»...spet sem dobil dobiček.«
»...mogel sem nastopiti službo po Vaših nasvetih.« C. H.
»...Vse je res.« D. F.

»...moj horoskop je čudovito resničen.« P. P.
»...mislim, da je nemogoče napraviti bolje.« A. G.
»...blagosloviljam dan, ko sem Vas pisal.« P. S.
»...V korist Vašega podjetja.« A. B.
»Upotavljam, da je Vaša metoda dobra in da va tisti, ki kupujejo samo na slepo srečo, nikdar ne vedo. Mednje sem spadal tudi jaz, dokler nisem spoznal Vas.«

Gospod Janko Popović, industrijec iz Beograda, se zahvaljuje njegovemu izvrstnemu nasvetu in ga je bogato nagradil, ker je po njegovem nasvetu zadeli v loteriji 100.000 dinarjev. Izpolnite tudi Vi še danes, brez odlašanja spodnje naročilnico in pošljite za stroške za izdelavo in ekspedico Vašega življenjskega horoskopa samo din 50— na poštni čekovni račun št. 14.999. Hkrati naj omenimo, da nimam v službi nikakršnih zastopnikov ali agentov in da je to moj edini in točen naslov

FRANC TERŽAN, CELJE, pošt. predal 25

NAROČILNICA

ki z njo naročam poseben življenjski horoskop, samo za din 50—, ki jih pošiljam po čekovni položitvi št. 14.999 hkrati s to naročilnico.

Dan vplačila

Ime in priimek

Pokilo

Dan, mesec in leto rojstva

Barva oči las

Naslov, ki želite, da Vam naj pošljemo diskretno Vaš poseben življenjski horoskop



Chamberlain govori na jubilejnim banketu poročevalcev tujih listov v Londonu, Nemci so udeležbo na tem banketu demonstrativno odpovedali.

ŽRČALO naših dni

Za vsak prispevek v tej rubriki
plačamo 20 din

Predrzo beračenje

Pred dnevi sem bil v Ljubljani na glavni železniški postaji. Grem k blagajni in si kupim vozno karto. Kar pristopi k meni priletna ženica in me prosi za tri dinarje in pravi, da ji prav toliko manjka, da bi se peljala domov v Maribor. Dam ji. Dozdeva pa se mi nekam smiljivo, ker si ne kupi vozne karte.

Ker imam še dvajset minut časa do odhoda vlaku, jo še nekoliko opazujem. In spet vidim, kako nadleguje nekoga gospoda, češ, da se pelje v Kranj. Tudi tisti gospod ji je dal nekaj drobiža. Tretjič vidim, kako spet nadleguje neko damo, in sicer samo za en dinar, da bi se peljala na Lavrico. Tudi ta dama ji ga da.

Ne vem koliko časa je še nadaljevala svoje beračenje, ker sem odšel na vlak.

Treba bi bilo, da bi varstveni organi strožje pazili na tako predrzo beračenje.

J. H.

Brezplačno kajenje

Ko sem se neki dan sprehajal po ljubljanski promenadi, sem videl tole: Prišla je elegantno oblečena dama. Na tleh je ležal ogorek cigarete. Vrgla je na tla rokavico in z rokavico vred pobrala ogorek. Varno je spravila cigareto v ročno torbico in odšla dalje. Kaj sodite k temu?

Dijak 2. mešč.

Novitas

V začetku lanskega leta sem v dveh večjih slovenskih dnevnikih čitala objavo nagradne uganke neke zagrebške tverdke. Pozanimala sem se za stvar in poslala tverdko pravilno rešitev, na kar me je tverdka obvestila, da sem nalogo pravilno rešila in da sem uvrščena v popis, ki se bo po njem vršilo žrebanje glavnih dobitkov. Obenem mi je sporočila, da mi je v slučaju, če mi žreb ne določi kakšne glavne, namenjena tolažilna nagrada, za kar naj postojim 3-50 din v znakah, kar sem tudi storila. V istem dopisu mi obenem s tolažilno nagrado ponujajo umetniško sliko za izredno znižano ceno 59 dinarjev, ki pa nanjo nisem reflektirala. Dopis še hranim.

Potem sem dobila 11. maja 1937. pismo, ki mi tverdka v njem sporoča, da mi po žrebanju 7. maja istega leta, v prisotnosti javnega notarja pripada lep glavni dobiček, le za razne stroške, naj pošljem še 14-50 dinarjev. Jaz sem res 21. maja poslala denar, čeprav sem bila že leto dni brez posla in mi je pomenilo 10 dinarjev že celo premoženje. Pismo in pobotnico tudi hranim.

Zdaj pa sem čakala in čakala na glavni dobiček, od tverdke pa nobenega glasu več! Prišle so važnejše stvari, da sem na vso zadevo že pozabila. Leto in polje poletje pa sem vse dopise spet našla. Jeza me je obšla, ko sem se spomnila kako sem si v upanju na lep dobiček pritrkala od ust zadnje pare, da sem jih poslala v Zagreb in bogve, kolikim se je zgodilo prav tako. Na podlagi dokazov, t. j. dopisov in pobotnice sem zato 19. avgusta 1938. terjala poslani denar, pa mi je pošta vrnila pismo s pripombo, da omenjena tverdka nič več ne obstoji. Stvari same ne bom komentirala, saj ste si gotovo vsi edini v tem, kakšno ime zaslužili. Tverdka ima naziv: »Novitas«, otpramna kuća, Strossmayerov trg 7, Zagreb. Če je imel še kdo drug takšno smolo, da ji je nasedel, naj se le še javi!

S. R.

Mali kavalir

Po cesti je šla kmečka mamica, pa si ni vedela na križišču med tramvajskimi vozovi in drvečimi avtomobili, ki jih očitno ni bila vajena, pomagati. Pa je pristopil k njej fant v preprosti tenki suknjici, ponudil ji je roko in jo varno prepeljal čez cesto. Prosim, to ni bil otrok iz tako imenovanih boljših slojev in vendar je bil — mali kavalir.

A. M.

Izložba med izložbami

V nekem javnem lokalu nudijo glavnemu občinstvu tele dobrote: Kavno, mleko, kakav, točeno smetano, kranjske klobase itd. Imajo pa še posebne specialitete, kakor n. pr.: Čakalado, brinjavac, pristi... Mislim, da bi se v času zunanje oblike in reklame pač ne smelo videti več kaj takšnega, ko si trgovec za malenkosten denar lahko priskrbi okusne in dostojne napise za svoje izložbe.

L. V.

KDO JE



Fantomas

Čudna zgodba o strahovih v Sahari

»Eno najzanimivejših skrivnosti iz tajske legije« imenujejo v Parizu zgodbo o pošastnem fantomu, ki je ponoči strašil po vojašnicah in moril

Imel čarobno preprogo? Potem pošast izmenada spet ni bila več plešasta, ampak je imela čudne, živordeče lase.

Toda odtlej Fantom ni več streljal. Prikazal se je še tu in tam, potem pa je izginil; častniki so bili že prepričani, da je zrasla vsa zgodba o prikazni v razgreti domišljiji vojakov. Legionarji so praznovrni. Puščava s svojim čarom, s svojimi prividi in duhovi, s svojo mrzlico je temu kriva.

Izmenada pa je telefoniral oštr v neki kantini orožnikom: »Pri meni v lokalu sedi neki legionar brez dovoljenja za dopust in bi se rad predal vojaškemu oblastvom.« To se pogosto dogaja. Kar tako ga je začel orožniški stotnik izpraševati. In potem ni mogel verjeti svojim ušesom. Ali je prav slišal?

Legionar je dejal: »Stotnik, poslušajte me! Fantom sem jaz!«

»Ne, ne,« se je posmehal stotnik »Saj Fantoma ni, Vi prav zanesljivo niste.«

Legionar je povedal, da je po rodu Anglež, Reggie Percy Thurston, ki se je vpisal v francosko legijo. Priznal je vse in še več, kakor so hoteli od njega

vedeti. Obtožil se je umora in tatvine, grmadil je na svojo glavo zločine.

Dodečili so mu odvetnika. Njegovo preiskovanje pa je ugotovilo, da je bilo vse, kar je trdil Thurston, izmišljeno. Thurston niti ni poznal krajev, kjer je Fantom opravil svoje zločine. Tudi ubijati ne bi bil mogel. Nikoli ni imel orožja v rokah in s pištolo niti streljati ni znal.

Vzlic temu ga je vojno sodišče v Fesu obsodilo na dosmrtno prisilno delo, ker je vse priznal. Zdaj bo konec zmesnjav. Toda tedaj je postal nanj pozoren angleški konzul v Rabatu. Samo angleško zunanje ministrstvo se je zganilo. Tudi angleški tisk.

Tedaj se je menda Reggie izmenada zbudil iz svoje tropske besnosti. Iz celice kjer je čakal, da ga odvedejo, je kričal: »Nedolžen sem!« Tropska blaznost se ga je bila polotila.

Čudna zadeva. Lažnega Fantoma so odvedli v bolnišnico, da bi tam preiskali njegovo zdravje. Zdravniki so ugotovili, da je trpel Thurston na tropski blaznosti, ki mu je vsiljevala najbolj divje privide, vročične prikazni, ki so bile tako močne, da jim je

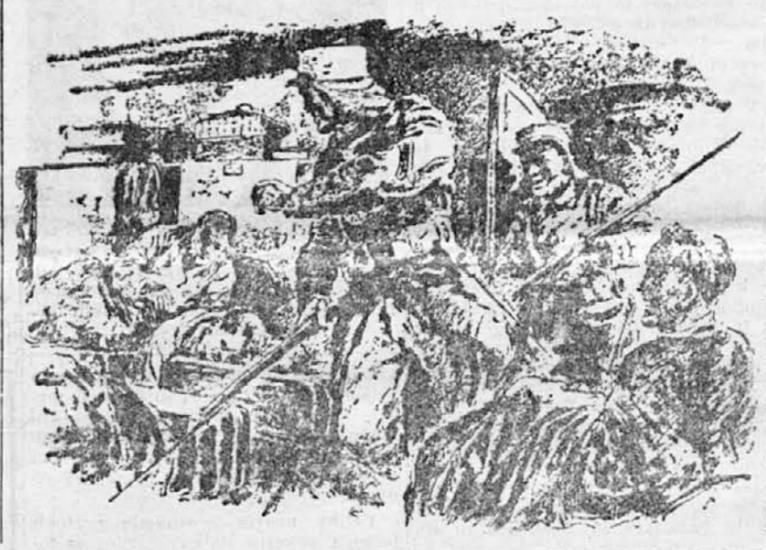


še sam verjel. Bila je bolesta megalomanija, želja, da bi ljudje govorili o njem, da bi bil videti nevaren. Od septembra 1937. se nahaja nesrečni bolnik še zmerom v bolnišnici.

Procesa niso obnovili, ampak so obsodbo zadržali in Fantoma pustili. Med oprostitvijo in dosmrtno ječo je majhna razlika. In zdaj se vsi izprašujejo: kdo je ta Thurston, da so se Angleži in Francozi začeli tako zanj zanimati? Morda kakšen vohun? Pred francoskimi častniki se je pariško angleško poslanstvo zavilo v molk. Predsednik francoske republike je pravkar odločil, da bodo Fantoma izpustili iz tajske legije. V seznamih francoskega sodstva, tako pravijo, je ta odločitev edinstvena. Ali so afera »potlačila« samo zaradi tega, da ne bi zapravili z malenkostjo naklonjenosti prijateljev onstran kanala, ko so za Francijo časi tako težavni? Predsednik republike je že moral imeti svoje vzroke, tako so dajo v Parizu.

Reggie torej ni bil Fantom v puščati.

Ce pa on ni bil, kdo je bil potem? Vse je še bolj skrivnostno, kakor je bilo doslej. Morda prikazen še zmerom čepi na kakšnem podstrešju, v kleti, jami ali cisterni, in bo začela izmenada spet krasti legionarjem, streljati na straže, ubijati podčastnike...



Zakonske počitnice

Napisal Wilhem Lichtenberg

Na lepem mi je žena položila na mizo kos izrezanega papirja iz neke revije. Kadar žene molče, imajo v načrtu najzgovornejšo obtožbo proti nam možem. Potlej je s prstom pokazala na naslov tega sestavka: »Ženina pravica do zakonskih počitnic.«

Cez nekaj časa me je izzivalno vprašala: »Kaj praviš k temu?«

Najprej sem bil silno osupel, potlej sem pa sestavek s tako značilnim naslovom prebral. Bil je en sam ogorčen krik proti sistematičnemu izkoriščanju zakonskih žena po njihovih tiranijah, socialna obtožba proti njihovim krušnim gospodarjem. Zakon, tako je bilo zapisano, ni v resnici nič drugega, kakor pakt, ki ga skleneta dva človeka različenega spola za boljše izkoriščanje danih možnosti priti do sreče, kjer pa možu pripada položaj šefa, medtem ko ima ženo zgolj za delojemalko v zakonu. Če imajo pa že vse vrste delojemalcev svoje socialne pravice, je poklicno stališče zakonske žene še srednjeveško. Zakonske žene opravljajo svoje delo brez plače, brez odgovarjajočega počitka, da, celo samo po sebi razumljiva pravica do odgovarjajočega dopusta, daleč od šefa in daleč od zakonskega življenja, se dosele ni še nikoli uresničila.

Zmajal sem z glavo. In moja žena je menila: »Kaj praviš k temu?«

»Za zdaj še nič,« sem ji odgovoril precej začuden.

»Oho!« je vzkliknila. »Dalje se ne boš izmikal temu življenjsko važnemu vprašanju. Ne bom radikalno postopala, zato so časi prešlabi. Tudi za naprej nočem plače. A pravice do odgovarjajočih zakonskih počitnic mi menda ne boš odrekal?«

»O tem bova še govorila,« sem se hotel ogniti pogovoru.

»O, tisto pa ne! Ze zdaj zahtevam odgovor.«

»Oprostite! A nespornosti med delodajalci in delojemalci se vendar ne rešujejo na tako lahek način.«

»Nikar se ne šalite!« se je razhudila. »Vedeti hočem, kaj mislite o mojih zakonskih počitnicah! Do česar ima pravico knjigovodja, menda ne boš odrekal njegovi ženi.«

»Oprostite! Knjigovodja mora neprestano imeti v redu svoje knjige...«

»Jaz pa tvoje duševno ravnotežje,« je odrezavo odgovorila.

Proti tej izjavi sem bil brez moči, zato sem se upustil v pogovor.

»Kako si torej predstavljaš svoje počitnice?«

Zdelo se je, da je bila pripravljena na to vprašanje in je takoj odgovorila: »Pred vsem mi boš izplačal za dopust moj denar.«

»Po kakšni tarifi?«

»Moj Bog, saj sva vendar že petnajst let poročena. V petnajstih letih napravi nameščeneč kakšnega podjetja že lepo kariero. Posebno če se je izkazal. Ali pa boš morebiti trdil, da si me petnajst let gledal le iz golega usmiljenja?«

»Ne, tega ne morem trdit. Narobe. Tako odlično si se izkazala, da najino podjetje vodiš že popolnoma samostojno.«

»Ali hočeš s tem reči, da sem nebrzdanka?«

»Ne, tega nočem reči. Samo zgubil sem, kakor vsi stari šefi, že nekaj svoje odločnosti. Kratko in malo, ti zahtevaš precej veliko plačo za dopust?«

»Kajpak! Po petnajstletnem službovanju! Po zakonu nameščeneč prvo leto še nima pravice zahtevati dopusta. Drugo leto mu ga pripada osem dni, tretje leto štirinajst dni, naprej pa štirje tedni.«

Prikimal sem. »Lepo. Potlej ti moram dati Miri tedne zakonskih počitnic. To me strahovito prizadene. Zdaj sredi zakonske sezone.«

»Kako to?« je vprašala presenečeno.

»No, dovolj! Pozimi je vendar pri vsakem gospodinjstvu več dela. Če bi hotela svoj dopust vzeti poleti, na primer v času, ko imam tudi jaz svoj dopust...«

»Zakaj? Ali hočeš igrati slavnatega vdovca?«

»To ne. Ampak, če je človek sam na dopustu, ne občuti tako zelo odsotnosti svoje glavne delovne moči.«

»Saj dopust lahko deliva.«

»Že prav. A kolikor jaz vem, ta delitev zavisi popolnoma od delodajalca.«

Moja žena se je nekoliko zamislila — očitno je socialni problem zakonskih počitnic spoznala od čisto druge strani — in je molčala. To priložnost sem izrabil za tele pripombe: »Čim bolj premišljam o tistem časopisnem članku, tem zabavnejši se mi zde nazori pisateljice. Samo o delodajalcih in delojemalcih ne bi prav rad govoril. Recimo boljše: o zakonodajalcih in zakonodajalcih. Jaz sem torej zakonodajalec. In jaz kot moderen človek ne bom kršil svojih socialnih dolžnosti, ki jih moram izpolnjevati nasproti svojem zakonodajalcu.«

Pogledala me je.

»Kako? Kako praviš?«

»Prosim! Pripravljen sem dosedanje plačilo v naturalijah, hrano in stanovanje, zamenjati s pošteno plačo.«

»Seveda zanikrno plačo?«

»Ker za zakon še ni nobenih določenih tarif, se bom ravnal kajpak po svojih dohodkih. Čeprav moram priznati, da si neizrekljivo sposobna zakonska žena in čeprav vem, da mi bo tvoj odhod silno mučen, se moram vendarle ravnati po svojih materialnih razmerah. Seveda so zakonodajalci, ki bi za tvojo sposobnost dali veliko več...«

»Molči!« je rekla tako odločno, kakor more biti nameščeneč odločen le po petnajstih letih.

A jaz sem nadaljeval, ne da bi se pustil le količkaj oplasti (to sem dolžan svojem položaju zakonodajalca):

»Pripravljen sem kajpak tudi, da tvoj delovni čas uredim po določenih pravilih. Več kakor osem ur ti ni treba biti nežna, vdana in prikupna. Med opoldanskim počitkom ne smem zahtevati od tebe niti enega poljuba...«

»Molči!« je vzkliknila zdaj že jezna. Jaz sem pa svoje misli nemoteno razvijal dalje:

»Govoriva ob tej priliki tudi o pokojju.«

»Kaj?« se je razburila.

»Seveda! Tudi pokoj spada med zvraten. Rabila si zgled knjigovodje. Pa naj bo. Če torej ta knjigovodja doseže določeno starostno mejo, mora iti v pokoj. Kajti nihče nima rad v svojem podjetju ostarelih nameščenec...«

Zdaj je jokala. Sklonil sem se k njej.

»No, kdaj hočeš oditi na dopust?« Dolgo ni odgovorila. Potlej je iht vprašala:

»Kateri čas bi ti bil najbolj po volji?«

»Moj Bog,« sem menil, »če prav premislim — moram odločitev prepustiti tebi. Jaz si bom moral tako in tako vzeti namestnico...«

»Kaj?« je na lepem poskočila.

»No dal čisto brez vsakega nameščenca vendar ne morem voditi svojega zakonskega podjetja. Saj veš, kako te bom pogrešal...«

Takrat je s strahovito jezo strgala izrezani sestavek. In vprašala je zdaj že smehljaje se:

»Ti, povej no — ali knjigovodja lahko pusti svoj dopust neizrabljen?«

»Seveda to lahko stori.«

»Pod katerimi pogoji?«

»Proti odgovarjajoči odškodnini.«

Zgodbica za naše malčke

KOKOŠ IN PAPIGA

Nekoč je živela kokoš. Vsak dan je znesla jajce in potem veselo zaklicala: »Ko-ko-ko-kokodak!« Kmetica je vedela, kaj to pomeni. Vso dan je našla jajce, ki ga je bila kokoš znesla. Jajce je pobrala in ga nesla v kuhinjo. Ko se je kokoš vrnila z izprehoda in je presenečena videla, da ni ničesar več v njenem gnezdu je rekla: »Le čakaj, nesrečna kmetica! Mene ne boš ugnala!« Hitro je znesla drugo jajce in zarinčala: »Ko-ko-ko-kokodak!« Kmetica pa je jajca zmerom odnašala. Ko pa je kokoš začela posedevali v gnezdu in se ni marala več izprehajati, si je kmetica mislila: »Glej, glej, valila bo.« Pusila ji je jajca in je dala poleg njih še gosja, račja, puranova, kakršno perutnino je pač potrebovala. Tako se je kokoš kmalu odvadila čuditi se, ko je videla, da nekateri njeni mladiči plavajo po vodi, da drugi tasejo, da tretji gagajo. Nekoč je dala kmetica kokoški v gnezdo eno samo jajce, ki ni bilo nič preveč lepo na oko. Pa je bilo vendar jajce! Izbrala je pravi trenutek. Kokoš je valila.



»Nesrečna kmetica! Papigino jajce mi je podložila!« Jezna je vstala. »Na tebi ne bom sedela.« Glas ji je odgovoril: »V miru me pusil! Pa pokrij me! Zbebe me!«

Kokoš je jajce tako dolgo valila, da je bila čepnja sifa. Stresla se je,

se naščeperila, legla nazaj in se začela izpraševati: »Papigino jajce? Kako dolgo ga je treba valiti?« In vestno ga je valila. Se nikoli ni ostala tako dolgo na gnezdu. »Nesrečna kmetica! Kaj mi bo dala prihodnjič? Raco, gos, purana, vse to sem že imela. Prašiča? Zajca? Psa? Mačko? Kravo? Konja?« Mislila je, da se rode vse fe živali iz jajca, kakor kokoši, race, papige.

Tiho in skrbno je valila do dne, ko je mala papiga zakričala iz jajca: »Odpril!« Spretno je razbila lupino. Mala papiga je prilezla na dan in takoj rekla: »Dobro jutro, gospa. Pa hvala lepa!« Kokoš, ki je bila od čepnja že vsa hroma, je zagodrnjala: »Ko-ko-ko-kokodak!« Takoj nalo se je oprostila: »Oprostite! Nisem mislila reči tega.« Mala papiga pa je že ponavljala: »Ko-ko-ko-kokodak!« Ni imela pravice tega reči. Beseda »ko-ko-ko-kokodak« pomeni: »Znesla sem jajce.« Papiga pa ni ničesar znesla. Samo ta pesmica ji je bila všeč. Nепrestano je ponavljala: »Ko-ko-ko-kokodak!« Kokoš je mislila: »Saj to ni res!«

Papigin glas pa se ji je zdel zelo prikupen.

Papiga je rasla, ponavljala vse, kar je slišala, toliko reči, da je kokoš ni več razumela. Mislila si je: »Kako je pametna!« Ko je postala velika papiga, jo je dala kmetica na okno, kjer je nekoč vreščala njena stara papiga, ki jo je bil maček požrl. Mlada papiga je zviška gledala na kokoš. Ni se več menila zanjo. Bila je že prevelika. Kokoš pa je vsako jutro klicala: »Ko-ko-ko-kokodak!« Znesla je jajce. Vsak dan novce jajce. In vsak dan ji ga je kmetica pobrala.



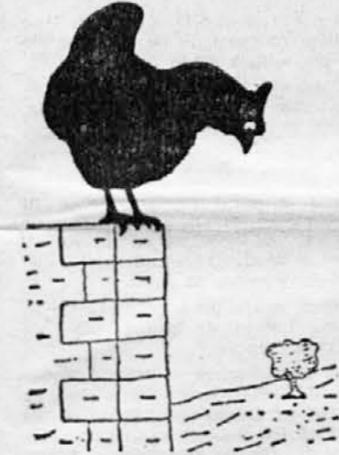
Nesreča
Janez si je kupil avto. Majhen avto. Začel je z njim nekoga povozil. Prestrašen je planil iz voza, da bi ponosnemu pomagal. »Za božjo voljo,« je vzkliknil, »ali se je kaj zgodilo?« »Ne,« je dejal povoženi mož in zlezal izpod avta. »Samo zadnja os se je malo skrivila.«

Priča
Irec je stal pred sodnikom. »Ali lahko koga imenujete, ki bi za vas jamčil, da ste dober človek?« je vprašal sodnik. »O, da, policijski predsednik.« Zastlišli so policijskega predsednika, ta pa je dejal, da moža sploh ne pozna. »Vidite,« je vzkliknil Irec, »če dvajset let stanujem v njegovem okrožju, pa me ne pozna. Kaj hočete še več?«

Sreča v nesreči
Na stopnicah, ki drže proti kuhinji, se zasliši oglušajoč hrup. Gospodinja odpre vrata. Sredi veže zagleda kup razbite posode, med njo pa dekle, ki se zmagoslavno smeje. »Kaj pa vendar mislite?« se zamera gospodinja. Vso posodo mi razbijete, pa še se smejete!« »Imenito se mi zdi, da nisem prej posode pomila.«

Gozd
Mnoge ženske so bile ponosne, da so poznale velikega filmskega zvezdnika. »Midva sva bila velika prijateljca,« je pripovedovala nekoga dne Edita. »Pred petimi leti sem se z njim seznanila v Laganu in povabil me je v svojo prelepo vilo. Vsek dan sva bila skupaj. Ko sem se odpeljala, sva oba jokala, in on mi je prisegel večno ljubezen. V spomin na tisto uro sva zasadila na širni zeleni trati pred njegovo hišo drobno drevesce. Zdaj mora biti že zelo veliko. Ali si ga videla, ko si bila letos v Laganu?« Prijateljica je prikimala: »Pa ne vem, katero drevo je bilo tvoje, Edita. Pred njegovo hišo je zdaj že cel gozd.«

Zelo dolgo je sedela na jajcih, nič ni kokodakala, nič ni pila in jedla, nič ni spala. Niti zganila se ni. Sedela je na tem jajcu, ki ji očilno ni bilo prav všeč. Bilo je belkasto, nekoliko mehko, in nobenega znamenja življenja ni opazila v njem.



Ni se razumela na take reči. Samo vznemirjena je bila in se je izpraševala: »Nesrečna kmetica, kaj mi je pa spet prinesla v gnezdo?« Preračunavala je dneve. »Seveda jajce ni moj! Če bi bilo moje, bi se bilo zvalilo že predčetrainštmestimi.« S kljunom je potrkala nanj in zaklicala: »Hej, ali boš kmalu?« Zdelo se ji je, da čuti nekakšno premikanje. Še močnejše je udarila po jajcu in vzkliknila: »Hej, ali boš kmalu?« Prav razločno ji je odgovoril trd, rezek glas, ki je zvenel, kakor bi bil prihajal od nekod daleč: »Mir!« Kokoš je bila nekoliko presenečena, pa ne preveč. S kmetico je imela že čudne izkušnje in je morala biti pripravljena na vse. Še dvakrat ali trikrat je udarila po jajcu. Glas je dejal: »Push me vendar v mirule!« Kokoš je spoznala ta glas.

Kako prideš do denarja?

To je bilo v vseh časih in je tudi zlasti danes veliko in važno vprašanje. Denarja potrebuje človek prav zdaj, za vsakdanje potrebe, potrebuje pa ga tudi v bodočnosti. Svojo bodočnost si zavaruješ, ako zanjo pametno skrbiš že v sedanjosti. Ljudski pregovor pravi: Ako si varčen z denarjem, si najboljše zavaruješ bodočnost in starjša leta. Toda veliko jih je, ki bodo takole dejali: kako pa naj si človek ob tem majhnem zaslužku, ob tej borni plači kaj prihrani? Saj človek s to plačo komaj krije najnujnejše vsakdanje potrebe, poleg tega pa mora imeti človek tudi kaj od vesele plati življenja. Človeku resnično velikokrat prav nič ne preostane od plače in zaslužka in ko trkata na vrata njegove domače hiše bolezen ali smrt, ni kje vzeti denarja. Ni denarja za dopust, za daljše potovanje, za osvežujoče bivanje ob morju ali na planinah, ni denarja za čas brezposelnosti in končno, kar je najstrašnejše, ni denarja za starost. Vse te stiske in vprašanja je čisto preprosto, računsko enostavno rešila Jugosлавenska banka d. d., podružnica v Ljubljani s tem, da je vpeljala takozvano

HRANILNO KOLO. Pomen tega kola tiči v tem, da tedensko prihraniš malenkostno vsoto, ki jo lahko pogrešiš (n. pr. din 10—, 20—, 25—, 50— ali več) in jo nato vložiš na posebno hranilno knjižico. Po 4 letih rednega varčevanja in vplačevanja se ti kar na tihem nabere lepa in razmeroma velika vsota, ki jo lahko za marsikaj uporabiš: za bolezen, dopust ali za starost. Vrh tega prejme vsak hranilec še znaten presežek v obliki 5% obresti. Na priliko pri vlogi tedensko din 10— narastejo hranilcu po 4 letih vplačani obroki že na din 2.080—, katerim je treba pristeti še obresti din 220—, tako da je skupaj izplačanih din 2.300—. Jugosлавenska banka d. d., podr. Ljubljana, je v preteklem kolu hranilec že izplačala znatne zneske, ki so jih igrali in z lahkoto prihranili. Mnogi uradniki, uradnice, učiteljice, orožniki, delavci, služkinje, šivilje in drugi nameščenci, vsi so bili nad vse srečni, ker jim je banka izplačala kar naenkrat veliko denarja. Marsikateri so izjavljali, da se nikoli v življenju niso držali toliko denarja v svojih rokah. Poglejte in poglobite se samo v spodnjo razvidnico in prepričajte se boste, koliko si hranilec prihrani z majhnimi, tedenskimi vlogami.

6. februarja 1939.
PETO HRANILNO KOLO, v katero lahko vstopi vsakdo, ki se obveže, da bo na teden prihranil in vložil vsaj din 10—. Naravno in priporočljivo je, da se vlaga tudi večje zneske. Višina prvotno določenega tedenskega obroka se v teku hranjenja ne moremenjati. Hranilci izven Ljubljane bodo gotovo v skrbeh, ker ne bodo mogli tedenskih obrokov osebno vlagati pri banki. Vsem tem bodočim hranilcem izven Ljubljane in na deželi bo banka brezplačno poslala poštne položnice, po katerih bodo potem pošiljali denar. Kdor bo hotel, bo lahko nakazoval mesečno t. j. za več tednov skupaj. Hranilec naj po preteku gotove dobe pošlje hranilno knjižico banki, ki mu bo vse nakazane obroke naknadno vpisala v knjižico.

Prosimo, da pazljivo prečitata pravila, ki so na drugi strani pristopnice, izpolnite nato pristopnico ter jo v pisemski kuverti pošljete na naslov: Jugosлавenska banka d. d., podružnica, Ljubljana, Gajeva ul. 3, poleg nebotičnika. Kdor pa ne bi našel v »Družinskem tedniku« priložene pristopnice, naj jo zahteva od omenjene banke.

Tedenski vložki	din 10—	din 15—	din 20—	din 50—	din 100—
Vplačani znesek po 4 letih	2.080—	3.120—	4.160—	10.400—	20.800—
Izplačani znesek	2.300—	3.450—	4.600—	11.500—	23.000—
Dobiček v obrestih	220—	330—	440—	1.100—	2.200—

Škotska
»Slišal sem, da so se vsi Škotje, ki žive v Ameriki, tam tudi rodili!«
»Res je, — prihraniti so si hoteli denar za vožnjo čez morje.«

Dvojčki
»Poznam žensko pet in sedemdesetih let, ki jo dobila dvojčke.«
»To je vendar nemogoče!«
»Zakaj? Pred pet in štiridesetimi leti.«

Pretirano
Američan reče Irec: »V Ameriki je v rekah toliko rib, da je treba vzeti samo vedro in jih potegniti iz vode.«
»To ni nič,« odvrne Irec. »Pri nas na Irskem jih je toliko, da morajo ljudje, ki hočejo zajeti vodo, najprej odstraniti ribe, preden sploh morejo vedro spustiti v vodo.«

Opreznost
Kadar koli smo prišli v glasbeno sobo zdravilišča, je vselej sedel isti mladi mož pri klavirju, pa se ga niti dotaknil ni.
»Zakaj nikoli ne igrate?« ga je naposled vprašal neki gost.

Humor

»Ker ne znam,« je odvrnil nervozni mladenič.
»Zakaj pa potem sedite pri klavirju?«
»Da ne bi mogel kdo drug k njemu sedeti in igrati,« je hitro odvrnil mladenič.

Zdravnik v hiši
V bližini letovišča je gostilna, ki si je nadela visoko ime »Sanatorij«. Na reklamnem prospektu je celo napisano: »Zdravnik v hiši«. Nekoč sem vprašal oštirja:
»Kako morete napisati, da stanuje pri vas zdravnik?«
»Oštr se je namuznil:
»Saj ne stanuje, toda vsak dan sedi od petih do sedmih pri meni in igra tarok.«

Kdo je krivec
Bila je zelo zapletena zgodba. Njegov ni bilo nobene priče. Obtoženec je svojo krivdo trdovratno zanikaval. Naposled se je sodnik še enkrat obr-

Običaji na našem jugu

Zivi ljudje se poroče z mrtvimi
V mnogih krajih ob Črnem Timoku se je ohranil še iz časov poganstva zanimiv običaj. Ako umre mladenič ali dekle, priskrbijo starši, predvsem pa bratje in sestre, svojemu neoznenemu pokojniku ali neoznenjeni pokojnici kakšno dekle ali mladeniča, da se »daruje za njegovo dušo«. To daritev živih ljudi za dušo pokojnega imajo za neko vrsto moštve, oziroma ženitve. Obred se vrši na skrivaj, da ne bi tistim, ki se darujejo, škodovalo to pri kasnejši priliki moštve ali ženitve. Zato je kaj težko najti mladeniča ali dekleta, ki bi pristala na to, da se darujeta za dušo pokojnika. Najdejo jih navadno med reveži za denar ali pa za pokojnikovo obleko. To daritev opravljajo najbližji pokojnikovi sorodniki na kakšnem skritej kraju. Tisti, ki se daruje za pokojnikovo dušo, pride na določeno mesto v praznični obleki in leže na razgrnjeno tkanino, ali na travo. Mati ali sestra umrlega natrese v glinasto svetilko kadila in ga trikrat pokadi. Po kajenju izgovarja, medtem ko se dotika ležega darovalca z obema rokama, te besede: »To naj bo za dušo mojega Mitre (ali moje Danice).« S tem je obred končan. Darovalec mora še določen čas ležati, ker ljudje verujejo, da mora na videz umreti, kajti samo tako lahko pride k tistem, ki mu je namenjen. Obred se zaključ s češčenjem mladeniča ali dekleta, ki se daruje za dušo. Kljub temu, da se daritev živih ljudi za dušo pokojnih opravlja zelo previdno, včasih ljudje le zvedo, kdo se je daroval in potlej ga vsa vas zasmejuje in prezira.

Zenske ločijo po znakih
Prav posebno navado imajo v tesličkem okraju, kjer lahko ne samo po noši, temveč tudi po simboličnih znakih, ki jih nosijo ženske na glavi, ločiš dekle od mlade neveste, ali starejšo ženo. Po noši se sicer manj razlikujejo, ker so oblačene vse v dolge bele obleke iz domačega platna. Po vrhu pa nosijo do kolen segajoče črne sukničke brez rokavov. Njihov ovratni okras je ovratnica iz zlatnikov. Po znakih na glavi, spoznamo deklice do petnajstih let po čepici temno rdeče barve, z belim križcem. Lase imajo spleteno v kito, spuščeno po hrbtu. Ko je dekle godna za moštve, mora to pokazati na zunaj. Lase si spleta v več kit, ki si jih zvije nad desnim ušesom, od čela preko glave in pleč si pa pripne ruto, ki jo na čelu krasí rdeča svilena cvetlica — znak nedolžnosti!... Da je dekle nevesta, spoznamo spet iz njene pričeske in pokrivala. Po sredi glave ima prečo, okrog glave si pa splete kite, ki jih pokriva bela ruta s uvenenimi venčki — znak zvestobe. Starejša žena pa nosi navadno belo ruto, ki si jo zaveže na tilniku. Ti značilni znaki prav gotovo ugajajo mladeničem, ker jim dokaj olajšajo izbiro družica.

MR. BAHOVEC
PLANINKA ZDRAVILNI ČAJ
Pijte samo zdravilni **PLANINKA ČAJ**
Apoteka Mr. BAHOVEC, Ljubljana
S. br. 2007-32

Kaj je za vas božič?

Kako ga doživljate?

Kako ga praznujete?

Božična anketa „Družinskega tednika“

BOŽIČ je praznik ljudi, ki verujejo v Kristusovo rojstvo. Praznik revnih in bogatih. Vsi ga praznujemo v veselju kot največji praznik v letu.

Ne praznujemo ga pa vsi enako. V severnih deželah ga praznujejo drugače kakor v južnih, revni drugače kakor bogati. Vsi ga pa praznujemo v veselju, kot praznik miru in dobre volje.

Pri nas vseh je globoko zasidran v naših dušah. Še iz otroških let. In ko pride mesec december, sv. Miklavž, sneg, takrat mi vsi, ne glede na naše gnotne razmere, pomislimo na rojstvo božjega deteta, ki ga je njegova božja mati rodila v preprostem hlevčku. Mislimo na božiče, ki smo jih z brati in sestrami preživljali ob jaslicah in božičnem drevescu, v toplim domu staršev, ob petju božičnih pesmi.

A vsak človek doživlja božič drugače. Zato naj na tem mestu spregovorijo nekaj ljudi, različnih po letih in po socialnem položaju. Spregovorijo naj o tem, kaj ta praznik zanje pomeni, kako ga doživljajo in preživljajo.

DANES JI JE 23 let. Ze pet let je pa zasebna uradnica. Vsako njeno leto bi morala dvojno šteti, kajti pretrepala je vzlic svojim mladim letom že mnogo gorja. Zda, mislim, je srečna in bolj veselo gleda v bodočnost. Rada se nasmeje, toda če jo neopazno pogledate, boste videli na njenem obrazu neko senco. O njenem značaju sodite sami:

Kakor so ljudje različni, tako tudi različno občutijo božič, a vsekako na ta dan prav gotovo vsakega, bolj ali manj, priklene čustvo tihe sreče na dom. Tudi tisti nesrečni in ubogi ljudje, ki ne bodo mogli praznovati božiča kot drugi, tudi tisti, vem, bodo občutili blaženost božiča v spominih na prejšnje lepše, svetlejšje.

V trindvajsetih letih svojega življenja sem okusila že mnogo grenkobe. Vsak dan vidim toliko gorja in silišim toliko nesrečnih tožb, da sem potem še sama tako nesrečna in ne morem praznovati božiča s tisto radostjo, kakor prejšnje čase.

O, kje ste lepi časi, ko si mi ti, ljuba mati, pripravila toliko veselja na ta dan, ko so me osrečila tvoja skromna, a meni nadvse draga darila, ko me je tvoj topli pogled božal in mi je tvoj ljubeč glas pravil toliko lepih pravljic o sveti božični noči? Vse pogrešam, zdaj tembolj, ko tisti prvi božič, ko smo ga obhajali brez tebe.

Svetonočni zvon me iztrga iz misli. Njegov svečano doneči glas oznanja ljudem, da bo kmalu rojen Zveličar.

Jaz pa stojim pred jaslicami in molim. Molim za svoje drage in za vse tiste, ki bodo danes tako sami. O da bi bila moja molitev uslišana in da bi se v njihova srca naselil mir, vsaj za ta dan, potem bo tudi moj božič svetlejši.

IME MU JE Cvetko. Zda hodil v drugi razred meščanske šole. Ima samozavesten nastop, odkrit značaj in videti je bistroglav. Zadnjič, ko je prinesel v naše uredništvo neki prispevek, se je takoj odzval našemu povabilu, da bi kaj napisal o božiču. Nič ni bil v zadregi. Sedel je za mizo in začel pisati. To kar je napisal, prinašamo tako rekoč brez popravkov. To so misli, želje, — da, pravcat mali svet trinajstletnega Cvetka, otroka našega okolja. Človeka, ki si že v tako zgodnjih letih hoče kaj zaslužiti in si pomagati.

Eden najlepših in mojih najljubših praznikov je božič. Posebno mi otroci se veselimo božiča. Ko zapade sneg, se hodimo smučat, drsat ali pa sankat. Če nam sreča ne nakloni snega, sedimo doma za pečjo in pripovedujemo svojim mlajšim bratcem ali pa sestricam razne pravljice.

Nekoliko dni pred božičem začnemo postavljati jaslice. Mlajši bratje se vrte okrog mene. Ko so jaslice postavljene, pride na vrsto božično drevesce. Za jaslice se približe drevesce. Ze prejšnje dneve smo nakupili razne okraske. Ko je vse gotovo, gledamo z velikim ponosom naše delo.

O božiču gremo s starši zgodaj k sv. maši. Po končani službi božji gremo spet domov. Ta dan nobeden noče iti od doma, vsak najrajši sedi doma. Zvečer se prižgejo svečke na bo-

žičnem drevescu. Vsi lepo zapojemo svete pesmi. To traja dolgo v noč.

Toda božič kmalu mine. S težkim srcem podiramo jaslice in božično drevesce. Zakaj? Saj je bilo tako lepo gledati božje dete v hlevcu. Kmalu pa pozabimo na ta dogodek, v trdnem prepričanju, da bo prihodnje leto morda še mnogokrat lepše kakor to leto.

LANI je končala gimnazijo. Zda je v službi. Marljiva, vestna in natančna je. In resna. Po pravici vam povem, da o njej ne vem veliko povedati. Vem, da je dobrega srca in lepega značaja. Ko se bo poročila, bo vzorna žena in mati. Samo to bi vam lahko o njej povedal. Mislim, da je tudi to dovolj. O božiču je dejala:

Zmerom mi je bil praznik Kristusovega rojstva najbolj pri sre. Ko sem bila še majhna, sem se veselila božičnega drevesca in jaslic. Danes pa...

Ze dolgo poprej se ga veselim. Pri vsaki priložnosti premišlujem, kaj bi napravila svojim najdražjim, kaj bi jim podarila za božič, da bi jih razveselila. Komaj čakam svetega večera. Takrat se zberemo sestre in mama ob božičnem drevescu, ki kar žari v lučkah. Zapojemo »Sveto noč, blaženo noč...« Mama zažge kadilo in pokadi vse prostore. Tako prijeten je enkrat v letu doma vonj po kadilu. Tako praznično je. Sedemo k topli peči in se pomenujemo. Vselej pridejo mami solze v oči, ko nas vidi tako srečne, zbrane okrog sebe. Vsi se pa z žalostjo in hvaležnostjo spominjamo svetih večerov, ki smo jih preživeli s prezgodaj umrlim očetom...

Takšen je moj božič. Nimamo prepolne mize in razkošja, a tako srečna sem, sama ne vem prav, zakaj. Pri sre mi je tako toplo, domače bi najrajši vse objela. Vselej si pa mislim, bogve, ali bomo drugo leto še tako skupaj zbrani in zadovoljni. In vsako leto se znova veselim, ko se zberemo zdravi...

Na božični večer pozabimo vse naloge in težave. Veselimo se drug drugega in smo zadovoljni. Vem samo to, da nisem nikoli bolj srečna kakor to sveto noč, blaženo noč...

OTEJ DOBRI ZENI in zlati duši, ki ima šest otrok, bi lahko napisal cel roman. Njen mož je delavec, ona pa pere perilo boljšim družinam, sicer pa zagrabi za vsako delo, ki se ji ponudi. Vsi stanujejo

daleč izven Ljubljane v majhni sobici in se sončijo pod prekrasnim soncem, ki mu je ime — dobrota. Velikokrat sem z njo govoril in velikokrat sem občudoval njen značaj. Tudi ona mi je napisala svoj prispevek. Trdno sem prepričan, da ga je njena žuljava roka pisala par večerov pozno v noč, pri petrolejki, ko so njeni otroci in njen mož že trdno spali. Ta prispevek je prišel iz zelo revne delavske sobice in zato mi je posebno drag.

Tiho, kakor sladke sanje je stopil Božiček med nas. Jasno je zažarela njegova zvezda skozi temno zimsko noč, prodrla pod naših src in pregnala iz njih sive mrakove. Svetla jasnina je sprostita naše misli, da so splavale skozi davnine, na betlehemske poljane v siromašni hlevček. Tam so kakor nekoč revni pastirčki, tudi one naše sorodna bitja. Pozdravili so v bližini jaslic stoječega, zaskrbljenega očaka Jožefa. Kakor v čudežnem zrcalu se je razdelila njegova podoba v nešteto slikah, v katerih si uzri obraze naših revnih, a skrbnih delavnih očetov. Od njih nam je splaval pogled na ljubečo Mater, sklanjajočo se čez novorojeno dete. Tiho veselje ji je razlito čez obraz. V svoji radosti ni misli na skrbi in bolesti, ki jo še čakajo. Njene blage roke so pripravljene, da bi samo blagoslovljale.

In glej! K svoji najvišji predstavnici prihaja nešteto ubogih mater, ki ji vse tako sličijo v ljubezni in trpljenju. Vse pozabljajo nase v skrbi za svoje najdražje. Njihove oči ne vidijo revščine, borneya hlevčka, ne vidijo ubogih jaslic s prgiščem slame, ki na njej leži božje Dete. Saj je začudo vse tako podobno njihovim ubožnim stanovanjem, in ob pogledu na jaslice pozabljajo, da niso v svojih domovih. V božjem Detetu, ki hrepenče steza k materam svoje ročice, gledamo svoje ljubljene otroke. Za kratek hip uspavane skrbi se zbude in zabrišejo v našem življenju neštetokrat obnovljeno sliko božje delavske družine ter povedajo naše misli v žalostno resničnost.

Na uborni mizi leži s trudom prisluzena skorjica kruha, ki jo je stokrat premalo, da bi nasitila vso družino. Kdor zna gledati tudi s srcem, vidi na njej ko bisere in rubine žareče potne srage in krvave žulje v težkem delu otrdelih rok. Koliko grenkobe, prezira, zaničevanja se drži te dvakrat zaslužene skorjice kruha! Koliko prečutih noči, koliko težkih dni je bilo treba prestati, koliko od ust pritriganih grizljajev je bilo treba darovati, da se je vsakdanja skorjica spremenila v božični kruh. Zelje in hrepenenje ljubljene dece, ki komaj sluti vse to naše trpljenje, so nas priga-

njale in bodrile, da nismo omagali sredi dela. S prihodom Božička pa so se razpršile vse skrbi. V svitu božične zvezde so zažarela srca naših najmlajših, ker je zablestela skromna a neskajljena božična slika. Prisluznila so naša srca slavospevu nevidnih krilatecev, in dobra volja je našla pot v naša skromna domovanja.

PRED KRATKIM sem bil na obisku pri prijatelju. Tam imajo majhno, ljubko hčerko. Čeprav je stara komaj štiri leta, je tako pametna, da je kar prijetno biti v njeni družbi in poslušati njeno kramljanje. Bila je pri mami v kuhinji in ji je pomagala pri peki božičnih sladkosti.

»Ali veste, kaj bom dobila za božič?« me vpraša mala.

»No, kaj?«

»Kako pa, da si upaš tako samozavestno govoriti o tem, kaj boš dobila?« ji seže v besedo njena mamica.

»Saj ne veš, če boš kaj dobila.«

»Saj sem pisala Jezusčku!«

»To že, ali si pa bila tudi vse leto pridna?« jo vpraša mamica.

»Kar po večji gospodu!«

Mala je nekoliko v zadregi, a zna si pomagati.

»Zda sem že ves čas pridna, ko ti pomagam. Flokija tudi nič več ne vlečem za rep.«

»Kaj si pa želiš za božič?« jo vprašam.

»Zelim si... punčko, ki pravi 'mama', žogo, bombone, živega majhnega papagajčka, kakršnega ima tetka, potlej pa še veliko drugih stvari. Slikovnico, pa kocke, pa čokolado, pa pohištvo za punčko in še druge lepe reči.«

Njena mamica mi je pa povedala, da se je res nekoliko poboljšala, le vsak dan jo rešetokrat nadleguje, naj pripiše v pismo za Jezusčka še to in ono. Potlej sedeta in pišeta. To pa ni lahka stvar, ker mala zagrabi za pero in vleče in čeka.

To so čustva mlade matere, ki jih doživlja ob peki kolačev, pri nakupovanju daril in pri pisanju Jezusčku. In še okrasitev drevesca. Za mlado mater je njen božič božič njenega najmlajšega. Za malo je pa božič dvoje: darila in drevesce!

SREČAL SEM GA te dni v mestu. Mlad doktor je, star okrog trideset let, pred kakšnimi petimi leti je končal svoje študije. Mlad je in poln poleta. Edina njegova želja je, da bi se srečno poročil in si ustvaril lasten dom. Spremljal me je nekaj časa in ob tej priložnosti mi je povedal, kako doživlja svoj Božič.

»Zame,« je dejal, »je božič praznik miru. Moj poklic je kaj naporen, tako da se o božiču lahko dobro spočijem v toplim domu svojih staršev. Ze od mallega me spremljajo spomini na moje prve božiče; na lepo okrašeno drevesce, polno svečk in okrasov in na darove, ki smo jih bratje in sestra vsako leto našli pod božičnim drevescem in ki smo se jih tako veselili.«

Vesetje nad darovi je pa vsako leto manjše in manjše. Postali smo starejši in zrelejši in smo začeli spoznavati, da veselje ni v tem, da nekaj dobiš, temveč da je veselje veliko večje, če sam



Vsak nima toliko denarja da more potovati v kopališče

Toda vsakdo bi moral dati za zdravje letno 100 — 150 dinarjev in piti mesec dni mesto druge vode samo našo znamenito:

Radenski zdravilni vrelec onega z rdečimi srci iz Radenskega zdravilnega kopališča Slatina Radenci (pri Mariboru)

Zahtevajte grafič prospekte!

nekoga razveseliš z darilom. Naše veselje o božiču je zda božično drevesce naših staršev, ko gremo za božič zbrani otroci z očetom in materjo v cerkev k polnočnici in pojemo božične pesmi kakor nekoč.

Ne hrepenim za darili, želim si samo božiča, ko bom poročen, ko bom v lastnem, toplim gnezdecu obhajal božiče z ljubljeno ženo, kakor sem jih nekoč s sestri in brati pri starših. Skratka, božič je zame praznik miru in sreče v toplim družinskem krogu.

MALA GOSPODIČNA hodi v četrty razred ljudske šole. Midva sva velika prijateljca. Včasih se srečava opoldne na cesti in takrat greva skupaj domov. Oba namreč stanujeva blizu skupaj.

Prijateljca sva, sem dejal, to se pravi, da imava isto pot, da se rada pogovarjava o soli in njenih prijateljicah, o »Malem lordu« in »Karlju Mayu«, ker pa ima vedno polno in težko aktovko, ji rad pomagam nositi njene težke knjige.

Božičku ni nič pisala. Pravi, da je obema božičkoma kar ustno povedala svoje želje. Dobila bo nove knjige. To je njena največja želja. Koliko jih dobi, še ne ve, kajti odvisno je od tega, koliko denarja bosta imela njena »božička«.

O tem kaj misli o božiču, mi je lepo s črnilom napisala. A ne da bi prišlo v časopis, ampak samo zame.

Obljubo sem prelomil in zda se nekoliko bojim najinega prvega srečanja. Napisala je pa tole:

Božič

Komaj je minil Miklavž, že je tu novo, večje veselje — božič. Božiča se veselijo vsi ljudje, zlasti pa mi otroci. Najbolj se veselimo postavljanja jaslic, božičnega drevesca in darov.

Mamice imajo pred prazniki veliko dela, ker hočejo, da bi bili tudi naši žledčki zadovoljni.

Toda navzle vsem dobrotam, moramo misliti, koliko je revežev, ki tudi ta dan tavajo lačni in brez strehe po cestah. Tudi teh ubožcev se moramo spominjati in jih po možnosti z darovi razveseliti.

No, recite, ali ni lepo napisala moja mala prijateljica?



SVETA NOČ, BLAZENA NOČ...

Božična legenda

Nadaljevanje s 1. strani

»Kaj hočete od mene? Vaših drv nisem vzela s seboj. Kakor sami vidite, tu ne kurimo. Samo uboga, stara ženska in njena vnukinja sta v koči.«

»Ne bojte se, Črnuhova mati! Prišel sem k vam, da vas prosim odpuščenja.«

»Odpuščenja? Bogatini siromakov nikoli ne prosijo odpuščenja.«

»Dobra ženska ste, Črnuhova mati. Strašne skrivnosti poznate. Rotim vas, odpustite mi! Glejte, zobje mi šklepetajo, roke se mi tresejo. Mrz trpim, in to je hudo. Nisem ga tako vajen kakor vi.«

»Vsega trpljenja se človek ne more navaditi.«

»Vsega se navadi; samo jaz mrza nisem vajen.«

»Se ga boste že navadili!«

»Ne recite tega, Črnuhova mati! Ne najdem pravih besed, da bi z vami govoril. Bogatini poznajo samo besede, ki niso besede siromakov. Bodi te usmiljeni z menoj!«

»Ali ste bili vi z mojim otrokom?«

»Ne mislim na vašega otroka. Nase mislim, na mrz, ki me stresal.«

»Saj imate drva, gospod Peter, dobra hrastova in bukova drva, da bi se ogreli!«

»Ves les me ne ogreje.«

»Saj imate vina v svoji kleti in žganja v omari!«

»Vino in žganje me ne ogrejeta.«

»Da, kako naj vas pa potem jaz ogrejem!«

»Začarali ste me, Črnuhova mati,

začarali ste me, ko ste poklekli pred mano v sneg. Vzemite čar z mene in dal vam bom srebrnik.«

»Nisem vas začarala.«

»Zlatnik vam dam, celo dva.«

»Bog je v nebesih in jaz nisem tatica.«

»Vzemite čar z mene, pa vam bom dal tri zlatnike in še srebrnik za vnukinjo.«

»Prosrite boga, gospod Peter, jaz sem samo uboga ženska!«

»Kje ga bom dobil, Črnuhova mati? Povejte mi, kje ga lahko srečam.«

»Pojdite do žive meje, kjer ste me v zadnji noči, v božični noči, ujeli. Morda je Bog še tam, saj je povsod.«

»Tja pojdem, Črnuhova mati, takoj pojdem!«

»Šel je k živi meji, kjer so ležale razmetane po snegu veje, ki jih je bila Črnuhova mati izpustila.«

»Boga ni tu. Tu ni Boga.«

Toda pokleknil je le, da bi zbral drva v naročje, svoja drva.

»Vsaj svoja drva bom s seboj vzela.«

Nesel jih je domov in vrgel v ogenj. Drva se stokala, zvijala so se in počrnela. Toda goriti niso marala.

»Ta drva so slaba. Podaril jih bom Črnuhovi materi. Da bo vzela čar z mene.«

Nesel ji je svoja drva. Kakor hlapec, na hrbutu.

»Tu so vaša drva! Podarim vam jih, če vzamete čar z mene.«

»Če hoče človek kaj darovati, ne sme pri tem ničesar zahtevati.«

»Podarim vam jih, Črnuhova mati. Ne gore.«

»Če hoče človek kaj podariti, izbere najboljšo, kar ima.«

Iz suhih drv je zagorel plamen, svetel in jasen, živ.

»Pri vas gore, pri meni pa ne. Tega ne razumem. Ne vem, zakaj.«

Oirok v postelji je gledal svetle plamene in se smejal. Tudi starka.

»Kaj vam je, Črnuhova mati? Kaj ti je, otroček? Moj Bog, obe se smejeta.«

»Toplota ognja nama dobro de.«

»Kaj vama dobro de? Črnuhova mati, pogledajte me, z obema očesoma.«

»Zakaj naj bi vas pogledala?«

»Roke mi ne drhte več, zobje mi ne šklepetajo več. Toplo mi je — toplo! Oh, kako toplota dobro de: kakor luč v rokah, v nogah, v vsem telesu, v očeh in v srcu. Črnuhova mati, vam se moram za to zahvaliti! Zakaj vaša drva tako dobro grejejo?«

»Saj niso moja.«

»Podaril sem vam jih.«

»Potem grejejo zato, ker ste mi jih podarili.«

»O, Črnuhova mati, to pot sem vas razumel. Razumel sem mrz in toploto, in da tisti nimajo ledenega, otrplega življenja, ki dajejo od svojega premoženja, da ustvarjajo srečo.«

»Samo od svojega premoženja dati, to ni dovolj.«

»Kako? To ni dovolj? Razumem, Črnuhova mati. Dajati je treba srce. Če človek podari srce, ima vse.«

Peter sleče svoje tri plišče, drugega za drugim, položi jih na posteljo bolnega otročka namesto odeje in vesel odide.

»Ti si vse zapustila, tik tak, ti si kriva. Zdaj boš mogla priti sem le na skrivaj, če se te bo dekla usmilila; le nekaj minut boš smela biti tu, tik tak, tik tak! Le glej, kako spi tvoj otrok. Kako blede je! Oslabljen je. Niti v posteljo niso znali prav položiti drobne Nikice. Toda kaj to tebe briga? Tik tak, tik tak...«

Kako ura ropoče! Nikica jo v trenutku zasovraži. Samo njo sliši. Samo s težavo ugane, kaj mrmra mama sama pri sebi: »Strašno je, strašno...«

Kaj je strašno! Da je svoj dom zapustila, ali to, da se je morala vrniti vanj kot tujka? Da je čutila, kako manjka ubogemu otroku sto reči, ker je mati daleč stran? Če je oče še tako dober, nikoli ne bo mislil na vse.

Plašno vpraša mama: »Ali govori kdaj o meni?«

Sošutno se je dekla umaknila; ob postelji sedi samo še sklonjena senca. Roka drsi po odeji, odrine koder s polnega čela. Dolgo ga žgo vroče ustnice. Če bi mogla Nikica večno tako lepo spati!

»Zdaj pa morate iti, gospa. Dovolj dolgo ste bili tu. Gospod se utegne zdaj zdej vrniti.«

Nekdanja gospa Korenova velane. Ni še dolgo, kar je tu lahko ukazovala. Danes mora ubogati. Nikica bi jo rada zadržala. »Ostani pri meni! Ostani pri meni!« Toda zastoj poskuša reči te besede. Nočejo se ji odtrgati z ustnic...

Mož, ki išče betlehemsko zvezdo

O čudnem praznovanju božiča

Ko gore na božični večer povsod za okni božična drevesca in se čuje tiha glasba na ceste, čutijo samotni ljudje svojo osamelost z dvojno težo. Da bi vsaj zaslužili čar najlepšega praznika v letu, hodijo včasih po čudnih poteh in praznujejo na čuden način svoj božični večer. V deželi mogočega in nemogočega, v Angliji, so nenavadna praznovanja osamelih ljudi zlasti pogosta, in vsako leto lahko odkrijemo nove načine, za katerimi se pogosto skriva globok smisel.

Tako so v angleški prestolnici gledali dolga leta na cestah starega moza z daljnogledom, ki je pozorno strmel v nebo, dokler se ni začelo sliviti nebo. Gledal je za novo zvezdo, podobno tisti, ki je svetim trem kraljem pokazala pot v Betlehem. Verjel je v prihod novega oznanjenja in se je hotel prvi odpraviti na pot, da bi počastil novorojeno dete.

Neka stara dama je obiskovala na sveti večer veliko londonsko pokopališče in je tam položila na vsak grob, kjer ni bilo cvetja, vejico omele. Poslednja je zapustila globoko zagnjena božjo njivo, ko so zapirali vrata pokopališča.

V nekem drugem angleškem kraju je hodil vsako leto na sveti večer star mož s svetilko skozi vas, potikal na vsaka vrata in vprašal: »Kako praznujete pri vas? Če je dobil vesel odgovor, se je globoko priklonil in spustil nekaj srebrnikov na hišni prag. Če pa so mu kje vrata pred nosom zaloputnili ali ga celo surovo nagrnali, je v skrbeh zmajal z glavo in šel dalje.

V nekem brightonskem hotelu se je pokazal vsako leto na sveti večer starejši gospod, prosil, da so mu dali vode in kruha, in ostal v svoji sobi do konca drugega praznika. Prepovedal je, da bi ga motili, in ko ga je nekdo lastrik hotela vprašal, kaj to njegovo skrivnostno vedenje pomeni, je odgovoril zagnetno: »Samo eden sem še med mnogimi.«

»Zvezda sedmih pobožnih mož« je imela navado, da je vsako sveto noč prebedela v hlevu. Tam so se zaklenili in peli božične pesmi. Hoteli so prebiti sveto noč v kraju, ki je bil podoben pozorišču Kristovcega rojstva.

Bogat londonski samec izgine vselej na sveti večer od doma in se vrne šele pod večer drugega praznika. Ugotovili so, da prebije ves ta čas kot potepuh na cesti, in ko so ga vprašali, čemu to dela, je dejal: »Da se spomnim te druge strani življenja!«

Neki londonski policijski nadzornik poroča, kako naleti vsako leto za sveto noč v svojem okrožju na moža, ki zagraši nekaj malenkostnega, da bi ga moral zapirati.

Možak pa se vselej brani povedati svoje ime in zahteva, da ga zapro. V celici prebije noč, zjutraj pa rad pove to, kar od njega žele in ga morajo izpustiti. Med nočnim zaporom tudi ne mara ne jesti ne piti. Očitno je to človek, ki si je naložil prostovoljno kazen, da bo vsako sveto noč prebil med postom v zaporu.

Kako je Nikica praznovala svoj sveti večer

Nerodno položi gospod Koren svojo hčerko v otroško posteljo, jo poljubi in reče:

»Hitro zaspi!«

»Da, očka,« odvrne Nikica.

Dobro ve, da začenja hoditi Božiček po hiši šele takrat, ko otroci že zapro oči. Njej je sicer precej vseeno, ali pride Božiček ali ne, toda človek ne sme misliti samo nase; koliko je otrok, ki čakajo z veselo nestrpnostjo na majhno železnico ali novo lutko! Nikica nima takšnih želja in dovolj vzrokov ima. Čeprav je majhna, je vendar uganila, da je njen oče nesrečen, kar ju je zapustila mati. Toda čemu jo je potem odgnal? Odrasti delajo požostve reči, ki jih otrok ne more razumeti. Saj bi rada potolažila očeta, toda kako naj začne? Iznenada začuti, kako išče oče njeno roko.

»Zaspi!«

Zapre oči in poskuša zadremati. Toda spanec ne pride na ukaz. Matere vedo to. Matere pripovedujejo svojim otrokom s tihim glasom lepe pravljice, ali pa jih zibljejo, dokler so še majhni. Oče tega ne ve. To je prvi božič, ki ga bosta prebila sama...

Oče se je ves večer zastoj trudil, da bi bil vesel. Nikakor ni šlo. Njegov glas je zvenel rezko in utrujeno, njegov smeh je bil boleč. Nikica se ni tako dobro počutila kakor druge dni. Zastoj ji je služkinja pripovedovala zmerom nove, lepe podrobnosti iz pravljice o Pepelki in Rdeči kapiči. Komaj začuti otrok drobce veselja, že se mu spet slisne srce, ko se spomni: Mama ni! Ve, da bo spet večerjala sama z očetom, kakor druge dni. Oče jo bo vprašal: »Kakšen red si dobila pri zadnjem narekovanju? Ali si bila vprašana še v kakšnem drugem predmetu?« Toda že takrat, ko mu bo še odgovarjala, jo bo pozabil. Pogosto se zastrni v daljo, dvigne kozarec, pa ga ne penece k ustom. Kakor bi gledal daleč, onstran stene v jedilnici, stvari, ki jih tudi najprijadnejši otrok ne more videti.

»Ali spiš?«

Z zaprtimi očmi se trdno oklepa roke svojega očeta. Nikogar razen njega nima in tako žalostno je, če mora ostati človek sam. Tišina, ki leži o praznikih čez vso hišo, je kakor leden plašč. Koliko ljudi je bilo lani za božič pri njih na obisku in kako veselo je bilo!

Lani... Lani je imela mama svojo lepo obleko iz čipk, z golimi rokami, tako vesela in zadovoljna je bila. Strie Tone in teta Ana sta prišla z igračkami. Zupanovi in tudi njihov prijatelj Pavel Kosec. Tega je Nikica podzavestno

sovražila, čeprav je bil lep, z žametnimi črnimi očmi. Mama je rekla: »Slaven iznajditelj je. Zelo je priljubljen. Brala sem v listih.«

»Dosti ni pridat!« je odvrnil gospod Koren in skomignil z rameni.

Po tem uvodu sta se začela pripravljati. Prizor za prizorom. Kakor udarci so padali njuni kriki na otroka, ki se je skrival za omaro. Izprva je stara mama vlekla s svojim zetom. Zdaj je tudi med njima vsega konec. Če pred njo očeta kdo omeni, se takoj uježi. Ne more mu odpustiti, da ji »vzlic« vsemuc ni pustil otroka.

Oče je bil precej hud, ko je to slišal. »Ali sem bil morda jaz krivec?« je zakričal. »Ne. Zato bo otrok pri meni. Dobro, da ima že sedem let...«

Dobro? Saj je lepo, če mislijo o njej, da je že razumna, toda to je položaj otežilo. Če bi bila samo leto dni mlajša, bi jo bili »vzlic« vsemuc izročili materi. Kadar govori služkinja o materi, pravi, da je očeta varala. Nikica si je to besedo, ki se ji zdi skrivnostna, a vendar čudno velika, dobro zapomnila. Nina, njena prijateljica iz šole, ima rahilitno sestro. Ona, Nikica, ima mamo, ki je očeta varala. Najneprijetnejše je to, da matere odslej ni nikoli več videla. Menda je takoj po ločitvi odpotovala. Dvakrat na mesec jo oče odvede k stari materi. Tudi tam ni več tako lepo, kakor je bilo prej. Pes Perun jo je že skoraj pozabil in se noče več z njo igrati. Kakšne hude posledice imajo te družinske zadeve!

»Ali spiš?«

Ne odgovori mu. Sama ne ve, ali bo bledi. Vse se meša v njenih mislih, čudni glas Pavla Koseca, voznja s čolnom, soba, kjer sta se njen oče in mati pred davnim časom smehljala. Prijetno je imeti starše, ki se med seboj dobro razumejo. Nežen vonj veje okoli matere. Poseben parfem je imela, tako da je Nikica vselej takoj vedela: »Mama je bila tu!« Tako je bilo lepo, ko je pritisnila svoje lice k njenemu in sedela v njenem naročju. Njena koža je mehka, mehka, tako mehka... Oče pride, ju obe poljubi in ponavlja njuni imeni: »Tinka... Nikica... Tinka... Nikica...« Potem se vsi trije smejejo.

S svojim lepim, toplim glasom jima reče: »Ljuba moja otroka!« To dobro de. »Veš,« pojasnjuje mami, »morda mi bodo povišali plačo. Potem ti bom lahko kupil, kar boš hotela.« Gospa Korenova skoči svojemu možu okoli vratu, on pa prime obe za roko in plaše z njima po sobi. »Hop! Hop!... Zdaj pa še na drugo stran!... Kaj pa je? Skoraj nič: oče je potegnil svojo roko iz njene. S tihim koraki se splazi k vratom in potem izgine.

»Zakaj ste ga pa zapustili, če ste ga imeli tako radi?« resno odvrne dekla.

Stee male Nikice bije hišo, tako hitro, da jo skoraj boli. Takoj bo vse zvedela, vse razumela. Ali je mati res ne mara? Če bi zdaj odprla oči, ji padla okoli vratu in jo trdno, trdno pritisnila k sebi. Toda kakor ohromela je, kakor bi jo bile sanje privezale k postelji.



VESELA BOŽIČNA IZLOŽBA!
Neki knjigarnar je prišel na tole idejo, da je v svojo izložbo postavil božično drevesce in s kulisami uredil tako, da se zde otroci in starši tik pred njim, v resnici jih pa loči od njega — steklo!

Kdo se hoče prijaviti velikim nagradnim tekmam?
Plača samo 1 din na mesec.
570 krasnih in dragocenih nagrad.
Prihodnje žrebanje 20. januarja 1939.
Pišite po pojasnilo na društvo »NAROD SEBI«, Ljubljana, Krekov trg št. 10, II. nadstropje.

Moški je pač kajne? Namestu da bi ostal tu in se grizel v mrtvih spominih, rajši odide, da se razveseli... kakor koli že pač. Saj otrok vendar spi!

Ali spi? Prav razločno sliši poleg svoje postelje dva glasova. Najprej strogi, godrnjavi glas dekle. In potem, — da, nedvomno, — od solza zadušeno, tako lih mamin glas!

»Samo trenutek, samo trenutek!«

»Tega ne smete od mene zahtevati, gospa. Da bi gospoda izdajala.«

»Saj je šel od doma in ne bo ničesar izvedel... Kako se more mati odreči ternu, da bi videla svojega spečega otročka na sveti večer?«

»Ne mučite me! Kako pogosto sem se že sata to vprašala!... Človek misli, da more biti ženski mož vse, potem pa spozna, da ne more nobena reč na svetu nadomestiti obraza majhne hčerke... Sram me je, verjemite mi, hudo sram me je. Mislija sem, da morda trpi, da me bo pozneje obsojala. In ta misel je bila nočoj močnejša od mene. Morala sem jo videti. Prvi božič po ločitvi...«

Dolgo je vse tiha. Samo časih se sliši pridušeno ihtenje. Kanarček, ki ga je zbudila luč, se pritožuje s tihim žvrgolenjem. Mirno smrči Mukli, sivi maček. Nova stenska ura, ki je mama še ne pozna — Nikica jo je dobila za rojstni dan — meri neizprosno čas.

»Ali je zadovoljna?«

Nikica odgovori: »O, da, oče!«

In nič ne laže.

»Ali je zadovoljna?« Da, zadovoljna je, toda ne zaradi igrat. Najlepšega, kar ji je Božiček prinesel, ni na mizi. Najdragocenejšo, kar ji je dal, je spomin na navzočnost ljubljene matere, na vroč poljub; skrivnost, ki je še ne razume čisto, ki pa jo bo oltanila zase za zmerom.

»Zadovoljna?«

Nikica odgovori: »O, da, oče!«

In nič ne laže.

»Ali je zadovoljna?« Da, zadovoljna je, toda ne zaradi igrat. Najlepšega, kar ji je Božiček prinesel, ni na mizi. Najdragocenejšo, kar ji je dal, je spomin na navzočnost ljubljene matere, na vroč poljub; skrivnost, ki je še ne razume čisto, ki pa jo bo oltanila zase za zmerom.

»Povejte Vašim znancem in prijateljem, da bo z novim letom »Družinski tednik« izhajal na 12 straneh!

Božič v zemljepisu

Rezen nekaterih krajevnih imen imamo tudi tri otoke, ki so krščeni po božičnem dnevu. Vsi so angleški. Najmanjši in najmanj znani je »Božični otok« v Novi Škotski, ki leži v bližini Bretonskega rtiča. Vaznejši je drugi, ki pa tudi nima več kakor sedem sto prebivalcev. Nahaja se v Indijskem morju, nekaj sto kilometrov južno od Jave. Dviga se iz morja, ki je tam globoko okoli dva tisoč metrov, in seže tri sto petdeset metrov nad njegovo gladino. Porasel je s pragozdom. Na njem je dosti fosforjevega apna in fosforjeve ilovke, ki ju Angleži uporabljajo za gnojilo.

Največji in najbolj znani »Božični otok« je sredi Tihega morja, kakšni dve stopinji severno od polutnika. Priljubljen je k Fanningovim otokom. Ta zamočvirjeni otok meri 607 kvadratnih kilometrov. Odkril ga je na božični dan 1777. leta slavni raziskovalec Cook. Na njem prebiva zelo malo ljudi, čeprav ima dobro pristanišče in čeprav ga že dolgo poznajo. Zemlja je nerodovita, obala raztrgana, morje v okolici zelo globoko, in zato je videti otok zelo negostoljubno. Leta 1888. so ga Angleži proglasili za svojo last in pustili na njem nekaj ljudi, Ptice, ki so na tem otoku prebivale, so bile tako domače, da niso odtele, če se jim je kdo približal. Golobi so se dali ujeti z roko. Se en otok poznamo, ki je dobil svoje ime po božičnem prazniku, oziroma po jedi, ki jo Angleži uživajo na božični dan. To je otok Phumpudding ob južnozadriški obali. Dali so mu pa to ime zaradi tega, ker najdemo na njem čudne skale s štroglatimi priraslimi kamni, ki se od daleč vidijo kakor rožino v pudingu.

ZA NAŠA DEKLETA...



Lepa popoldanska svilena obleka

Umetnost darovanja

Najlepša darila so vselej — nepričakovana darila

Včasih ljudje za Božič niso darovali. Naš praznik darovanja in z njim združenega veselja je bil že od nekdaj god sv. Miklavža. To je tudi še danes, zlasti za otroke. Vse bolj in bolj pa je prišlo v navado božično darovanje. Na kmetih te navade nimajo in to je najboljši dokaz, da je božično darovanje nekaj novega. To je bolj navada mestnih ljudi. Ves december je tako prazničen, komaj mine Miklavž, že se ljudje pripravljajo na praznik Kristusovega rojstva. Prve so kajpak trgovine; tako lepo okrase svoje izlozbe, še vse lepše in nečnejše kakor za Miklavža. Razstavijo vse najlepše, kar premorejo njihove zaloge. Ni potlej čudno, da so ljudje začeli te lepe reči kupovati in jih darovati svojim najdražjim, da bi jim za praznik veselja zares pripravili veselje.

Kdo še ni občutil veselja darovanja? A tudi darovanje je svoje vrste umetnost!

So ljudje, ki kratko in malo ne darujejo. Ne zanjejo ne ljubzni in sovrastva. Manjka jim nekaj bistvenega — prav tako, kakor tistemu, ki ne razloči barv, ki slabo sliši, ali ki nima čuta za okus.

So pa tudi ljudje, ki imajo talent darovati napučno!

Kdo nima v svojem sorodstvu ali med prijatelji takšnega primera? Svojim obdarovancem ne prinesejo nič razveseljivega. Imajo sicer dobro voljo, a slab okus. Ali pa gledajo darilo kot dajatev in čim večje je, tem čistejšo vest imajo.

In naposled so — na srečo — ljudje, ki darovanje ljubijo in ga razumejo!

So predmeti, ki v izlozbi pričlajo z magično močjo in zbudijo misel na določeno osebo. Na ta način se rode najlepša darila — zaradi impulzivne želje, nekoga razveseliti, ker smo videli nekaj lepega in ki se nam zdi, da bi se ujemale z njegovim bitjem, njegovimi željami in nagujenji.

To so darila brez dolžnosti, brez smotra: jaz tebi, ti meni...

Zenske so posebno srečne, če jih obdarimo na takšen način. A tako malokaterikrat dožive kaj takšnega! Večina moških nima časa, da bi

stali pred očarljivimi izlozbi in čakali navdahnjenja. Tisti pa, ki imajo čas — navadno nimajo denarja!

Za darovanje pa ni treba veliko denarja. Se tako razvajeni ženski utegnemo z malenkostnim darilom napraviti veliko veselje. Seveda, nobena pa nima nič proti temu, če dobi smaragdni prstan, torbico iz krogločevne kože ali želvovinasto garnituro.

Njeno veselje pa ne bo prav nič manjše, če ji kdo podari ljubko dozo za puder.

Zenske so ganljivo skromne — a značilno je, da moški pogosto tega nečesto verjeti!

Majhna darila ohranijo prijateljstvo, a tudi ljubezni ne škodijo. Majhna deklica vpraša obiskovalca: »Ali si mi kaj prinesel?« Pozneje, ko je velika, tega nič več ne reče, zato si pa misli!

»V pravem moškem je skrit otrok, ki se hoče igrati.« V ženski je tudi skrit otrok — ki hoče biti obdarovan!

Obdarovati moške je nekoliko težje. Posebno v primeru, če zons ne kadi, ne pije in ne kearta. Pri takšnih vzornih eksemplarjih si je v resnici treba beliti glavo, če jim hočemo napraviti veselje. Vendar pa je neskončno veliko ljubkih stvari, ki bi se jih vsak moški razveselil. Posebno, če na primer ne podcenjujemo njegove ničernosti!

Odkar sta stanovanjska in jedilna kultura na tako visoki stopnji, kakor še nista bili nikoli, so nastale nove priložnosti. In šport in izleti — same priložnosti za majhno pozornost.

Včasih darila niso smela biti praktična, ker so veljala za neokusna. Zdaj pa darujemo skoraj same praktične stvari.

Važna stvar pred darovanjem je pa, da pet minut premislite. Mislite si sebe na mestu obdarovanca in premisljajte, kaj bi vam bilo všeč. Če je dama: ali je gospodinja, mlado dekle in kaj bi si ta ali ona morebiti želela. Če je gospod: ali ljubi polu kozarček, ali je navdušen filatelista, lovec. Za vsakega boste našli majhno, ljubko in praktično darilo.

Nakupe moramo pa opraviti o pravem času. Vsaj morali bi... kajti pogosto se bridko maščuje, če človek zadnji čas leta po trgovinah.

Najlepša darila so vselej — nepričakovana darila. Večen čar imajo skrivnostno zaviti zavojčki. A tudi najlepše darilo zgubi na vrednosti, če ni lepo zavito. Najmanjša pentlja lepše učinkuje in izdaja večjo pozornost. Današnja industrija nas je v tem pogledu rešila skrbi. Poskrbela nam je okusne srebrne in zlato trake in ovojni papir, lepo okrašen s smrekovimi vejicami in drugimi okraski. Za mal denar si ga nabavite v papirnici, a darilo bo tako zavito vse lepše učinkovalo. Zdad pa poskrbite tudi vi, da bo veselje vaših obdarovancev čim večje!

Anita

Gospodinji za božič

Ta teden naš list ni priobčil jedilnika. Dobro vemo, da ga naše čitateljice-gospodinje ne bodo dosti pogrešale. V dnevih pred prazniki imajo toliko drugega dela, da se mora družina zadovoljiti s skromnimi kosili in večerjami. Za praznike si bo pa vsaka naredila jedilnik sama. Pripravila ga bo tako, da bo v skladu z njenimi razmerami. Na to je prav zanesljivo že vsaka mislila. Za najlepši praznik v letu mora biti tudi miza lepo pogrnjena in jedi kolikor toliko izbrane.

Za sveti dan in druge praznike, zlasti pa za sveti večer in za Silvestrovo bi vam priporočala, da svoje družine razveselite s slavnostno okrašenno mizo. Lepo jo pogrinite z belim prtom in postavite nanjo nekaj košaric cvetja. Na trgu že dobite smrečje in druge lepe vejice. Na podstavkih naj bo nekaj sadja, potic in drugih slaščic. Miza bo prav lepo učinkovala, če boste po bellem prtju tu in tam med krožniki, podstavki, vazami in kozarci položile majhne zelene smrekove vejice. Vsaka bo po svojih močeh dodala še druge okraske, lepe papirnate prtice, na krožnike bo pritrdila ljubke steklene ptičke, kakršne uporabljamo za božično drevce. Vsaka izmed vas je gotovo tako iznajdljiva, da bo znala čim lepše pripraviti veselje družini.

Ni pa vse, če je vse lepo okrašeno, če je na mizi vse polno dobrot, a ni najvažnejšega, kar napravi božič najlepši praznik v letu. To je zadovoljstvo in praznično razpoloženje vse družine. Tudi ta skrb leži na ramah gospodinje.

Vsakdo ve, koliko ima gospodinja opravka za praznike. Čiščenje, pospravljanje, peka in še vsakdanji opravki. Toliko je skrbi, da utegne gospodinja marsikaj pozabiti. Ze kar nejevoljna je, ko dela in dela, a jo neprestano čakajo še novi opravki. Kljub temu naj pa zbere vso svojo dobro voljo in ne kaže nejevolje, da ne bo nezadovoljstva v hiši. Božič je praznik miru in sreče, zato gledj tudi ti, da boš vsejala za te božične praznike mir in srečo v svojo družino. Kako lepo je, če je za sveti večer vsa družina zbrana, vse lepo urejeno, božično drevce pržgano, če se pri jaslicah sveti lučka, okrog mize je pa zbrana družina z materjo gospodnjo v sredi. Vsi občudujejo, kako lepo je znala vse pripraviti, okrasiti drevce, hiša je kakor umita, otroci snažno oblečeni, lepo počelusi, gospodinja sama se je po trdem delu praznično oblekla. Če je gospodinja vesela in zadovoljna, potlej bo prav zanesljivo zadovoljna tudi vsa družina. In to tudi mora biti. Zato naj skrbi gospodinja sama. Saj mislim, da zanjo ni večjega zadovoljstva, kakor če vidi, kako je njena družina vesela in praznične volje in to po njeni zaslugi. To je pa zanjo tudi največje plačilo.

Skrbite torej, drage gospodinje, da bo v vaših družinah praznik božjega rojstva praznik sreče in zadovoljstva.

Vera

Danes že dobite povsod lepe, dobre in poceni zimske suknje in oblike. Dobite pa tudi še boljše. Toda oblačila „TIVAR“, pressegajo danes vse v kvaliteti, izdelavi in nizki ceni.

Glavna založba:

Anton Brumec, Ljubljana

nasproti glavne pošte

TIVAR oblike za vsakega ob vsaki priliki

ČE TI TEČE KRI IZ NOSA

Otroci tulijo, ženske padejo v nezavest, možje izgube glavo, če začne komu iznenada teči kri iz nosa. Kako pride to, kaj utegne pomeniti, kako je najbolje pomagati?

Nos je tako rekoč posrednik med zunanjim zrakom in pljuči. Zrak, ki ga vdihnemo, ogreje in mu doda nekaj vlage, preden pride do občutljivih pljuč. Zato je treba dihati skozi nos, ne pa skozi usta, kajti drugače se vedno ne bomo otresli prehladov. Dihanje skozi nos je torej prirodna in prava pot do pljuč. Tisti, ki diha skozi usta, zlasti otroci, imajo najbrž pot za dihanje skozi nos zaprto ali pa stisnjeno. Otroci imajo navadno v teh primerih povečane bezgavke. S posebnimi celicami, ki se nahajajo v zgornjem koncu nosa, v bližini oči, ugotavljamo neprijetne in nevarne pline, pa tudi vonjave, časih kot svarilo pred zastrupljenim zrakom, časih kot prijeten dražljaj, kakor pri cvetlicah in jelah.

Notranjost nosa je preoblečena z nežno kožico, ki je dosti občutljivejša kakor naša zunanja koža, pa tudi bolj preskrbljena z žilicami. Zato hitreje krvavi, če je ranjena, pa tudi pri kašljanju, smrkanju in čiščenju nosu. Ko pri usekovanju trobentamo z nosom, odstranimo iz nosa prevelike količine nosnega sluzja. Ta sluz izločuje posebne celice, ki jim pravimo sluznice. Te sluznice prestrezajo prah in drugo nečistost v zraku, pa tudi bacile. Zlasti v časih, ko divjajo nalezljive bolezni. Čezmerno izločanje sluzja nam prinese nahod.

Kako je nos zgrajen

V nosu najprej opazimo na sredini steno, ki poteka navpično od zgoraj navzdol in tvori dve ločeni nosnici. Vsaka nosnica ima spet tri vodoravne, od spredaj nazaj segajoče nosne školjke. Skozi te školjke gre zrak, ki ga vdihavamo, in tu se prestrezajo tudi vse njegove škodljive primese. Ko pride zrak do pljuč, je prečiščen in pogret.

Ekratno krvavenje iz nosa

Tako krvavenje ni nič posebnega in si ga razložimo s tem, da leži občutljiva, dobro prekrvavljena sluznica brez varujoče podlage na trdem, tako da se pri udarcu ob njo raztrgajo žilice. Ker so te žilice majhne, je tudi krvavenje navadno neznačajnejše, kakor se nam zdi, in zato ni prav nič nevarno. To povejmo vsem tistim v tolažbo, ki se krvavenja iz nosa tako boje. Isto velja tudi za neznačajno krvavenje, ki ga časih opazimo, ko smo nahodni. Saj je razumljivo, da bo začela vneta nosna sluznica prej krvaveti kakor zdrava. Lahko pa tudi močno smrkanje ali čiščenje nosa pretirga zdravo sluznico, ker je združeno z večjim pritiskom.

Večkratno krvavenje iz nosa

Takšno krvavenje je pa že nevarnejše in zahteva zdravniškega posveta, da spoznamo njegov vzrok. Pogosto je znak resnih obolenj srca, jeler in ledvic, poapnenja žil z visokim krvnim pritiskom, slabokrvnosti in zlasti znanega krvotoka, ki se ga je treba tako bati. Motnje v dohah rasti in mene povzročajo pogosto pritisk v glavo in vzrok je potem krvavenje iz nosa. Takšno krvavenje lahko povzročijo tudi trdovratna zaprtost brez kakšnih glob-

ljih vzrokov, dalje pa tudi čezmerno razumsko in ročno delo v neugodnem položaju, ki ovira obtok krvi v glavi. Morda je tudi samo majhno razširjenje žilic v nosu. Pravi vzrok more ugotoviti samo strokovnjak, torej zdravnik, in zato je treba iti v takem primeru brez pomišljanja čim prej k njemu.

Kako ustavim kri

Najprej mir in nič razburjenja! Vrat mora biti prost, da se prepreči nabiranje krvi v glavi. Najbolje je, da sedemo, ker v tej legi kri najhitreje odteče iz okolice glave. Vzeti moramo kos vate, ga vtakniti v krvavečo nosnico in z enim prstom trdo pritiskati ob nosno steno. Na tilnik si damo vrečko ledu ali pa velik, mrzel obkladek, ker se na ta način zmanjša dotok krvi v glavo. Ostati moramo dalje časa mirni, da se s strjeno krvjo zalepi krvaveča rana. Naša kri ima posebne snovi, ki jo ustavljajo, in te snovi so same dovolj, da ustavijo tudi večje krvavenje, če poskrbimo za zadosten mir v okolici rane.

Za vse ljudi ob vsakem času MOTOHOVA KAVA

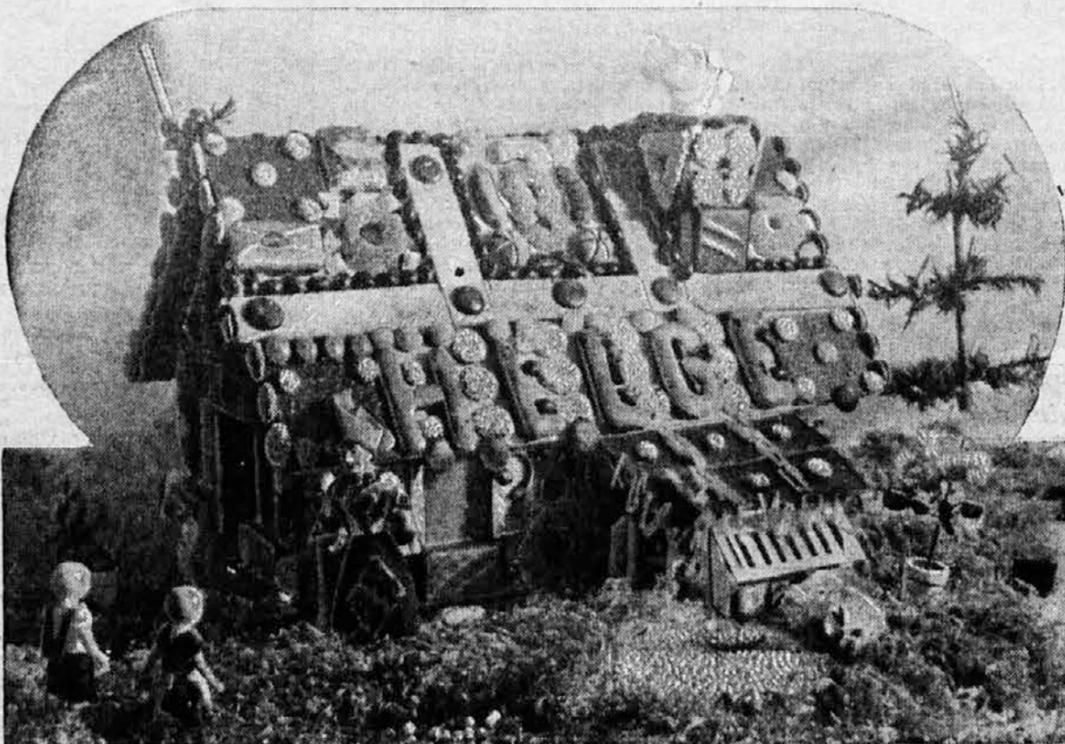
Vodnikov trg 5, telefon 25-77. Krekov trg 11, telefon 23-48

Pri tistih, ki trpe na krvotoku in ki lahko na najmanjši ranici izkvrave, manjkajo te snovi za ustavljanje krvi. K sreči je ta huda bolezen zelo redka. Je pa podedljiva. Znano je, da so jo imele nekatere bivše vladarske rodbine v Evropi, kakor n. pr. bivša ruska carska družina in španska kraljevska. Bolezen se podeduje in jo prenašajo ženske na svoje potomce pri njih samih pa se ne pokaže.

Dobro je, če imamo pri roki posebno vato, ki usavlja kri. Če bi jo morali pa šele poiskati v lekarni, vzmimo rajši navadno, sterilno vato, ki pa jo moramo najpozneje v 24 urah odstraniti. Če nas krvavenje iz nosa preseneti doma, se damo polivati z mrzlo vodo po obeh rokah, od rame do prstov, hkratu pa si namočimo noge v topli, skoraj vroči vodi. Oboje zmanjšuje naval krvi v glavo. Pomaga tudi nekaj kapljice kisa na vati. In da okrepimo želodec, priporočajo zdravnik sol v kozarcu mrzle vode. Če pa krvavenje iz nosa vzle vsem tem pripomočkom noče prenehati, moramo poklicati zdravnika na pomoč. To bo le malokdaj potrebno, zlasti če ima bolnik dovolj miru in se ne boji za nekaj kapljice krvi. Te kapljice ne pomenijo prav nič, če se krvavenje iz nosa ne ponavlja redno.

Domači zdravnik

Nekaj časa je veljalo spanje pri odprtem oknu kot edino zdravo. Zdad se je to spremenilo. Dognali so namreč, da se je mnogo ljudi nalezilo v spanju pri odprtem oknu protina. Posebno ljudje, ki nemirno spe in ki se ponoči hitro razodejajo, so izpostavljeni nevarnosti prehlada. Tisti, ki ni vaju spati pri odprtem oknu in ki nemirno spi, naj se rajši odpove temu zdravilnemu pripomočku. Zvečer naj prezračiti sobo, potlej pa okno zapre, se pokrije s toplo odejo, pa bo prav tako dobro in zdravo spal, kakor če bi imel okno odprto.



Praviljena hišica iz božičnih sladkosti

Šivalni stroji

najnovejši letošnji modeli v največji izbiri napradl po neverjetno nizkih cenah.

NOVA TRGOVINA
TYRŠEVA (DUNAJSKA) CESTA 36
nasproti Gospodarske zveze

Za kolesa samo »Durlin-lak«

...IN ZA NAŠE ŽENE

Migljaj za srečo v zakonu

Nič preprirov

Ne pripravajte se, če ne gre vse po vaši volji! Pozneje utegnete vsako grenko besedo obžalovati. Prepriro so kakor mumila: ko se jih človek navadi, jih hoče imeti čedalje več.

Poznam mlado ženo, ki si je znala zagotoviti mir v zakonu za vse življenje: Nekega dne je vrgel njen mož, ko mu jed ni teknila, skledo skozi okno, ona pa je potem vse, kar je bilo še na mizi, zagnala za njo. K sreči sta živela na deželi in okno obednice je gledalo na vrt...

Nekoliko vljudnosti

Če vas pozabi kdaj mož spustiti prvo skozi vrata ali pa vam ne obleče plašča, mu to namignite, toda vljudno. Nikjer ni zapisano, da se ne bi moral proti vam vesti prav tako kavališko kakor proti tuji dami. Vljudnost v vsem je lastnost, ki pomaga ohraniti srečo v zakonu.

Ko zahteva mož od vas prvič kakšno uslugo s preveč ukazujočim glasom, ga na videz prestrižite. Ženska, ki iz ljubezni trpi, da je možki z njo oster in surov, bo prav pri človeku, na katerem visi, izgubila ljubezen. Ne vem, zakaj naj se mož ne bi vljudno opravičil, če vas na primer ni mogel priti iskat, ko sta bila dogovorjena, da pojedeta skupaj v kino.

Njegova obleka in papirji

Omara ali pa vsaj ločen del skupne omare naj bo samo za vašega mo-

ža. Brez vaše dobre pomoči mora znati zamenjati kravato, in če mora iznenada odpotovati, napolniti kovčege, ne da bi pomenila vaša slučajna odsotnost zanj katastrofo.

V vseh odločilnih rečeh mora računati na vas, pri malenkostih pa naj gleda, da jih bo sam opravil. Verjemite mi, da vas bo tembolj ljubil in spoštoval, če ne bo videl v vas samo slugo. V družini je več domačih preprirov zaradi izgubljene nogavice, kakor pa zaradi kakšnega velikega izgubljenega zasluga.

Glejte, da bodo njegove obleke lepe in snažne, glejte pa tudi, da jih bo znal najti brez vas!

Za njegove papirje velja isto. Med stotino mož bo komaj eden, ki si ne bo obupan pulil las, če se bo njegova žena spomnila, da mu uredi papirje na mizi. V neredu je zanj red, ker se pač v svojem neredu spozna, in zato pustite njegove papirje pri miru!

Steznik

ki Vas bo zadovoljil v vsakem pogledu, Vam napravi točno po meri

SALON STEZNIKOV
Irena Salaj
LJUBLJANA, GAJEVA 8
pritličje (Dukičev blok)

spi in v šoli ne more slediti učiteljevi razlagi. Soba, ki v njej otrok spi, mora biti zmerom dobro prezračena. Če je v sobi temno, tema blažljivo vpliva na otrokove dnevne vtise, otrok preje zaspil. Po možnosti se moramo pa ogibati tudi hrupa v bližini otrokove spalnice.

Vsi starši naj bi spoznali, koliko moči da spanje in da je izdaten in zdrav spanec podlaga za splošno otrokovo razpoloženje, izvor odpornosti in življenske moči odraščajočega otroka!

Praktični nasveti

Zobje naj bodo lepi in zdravi

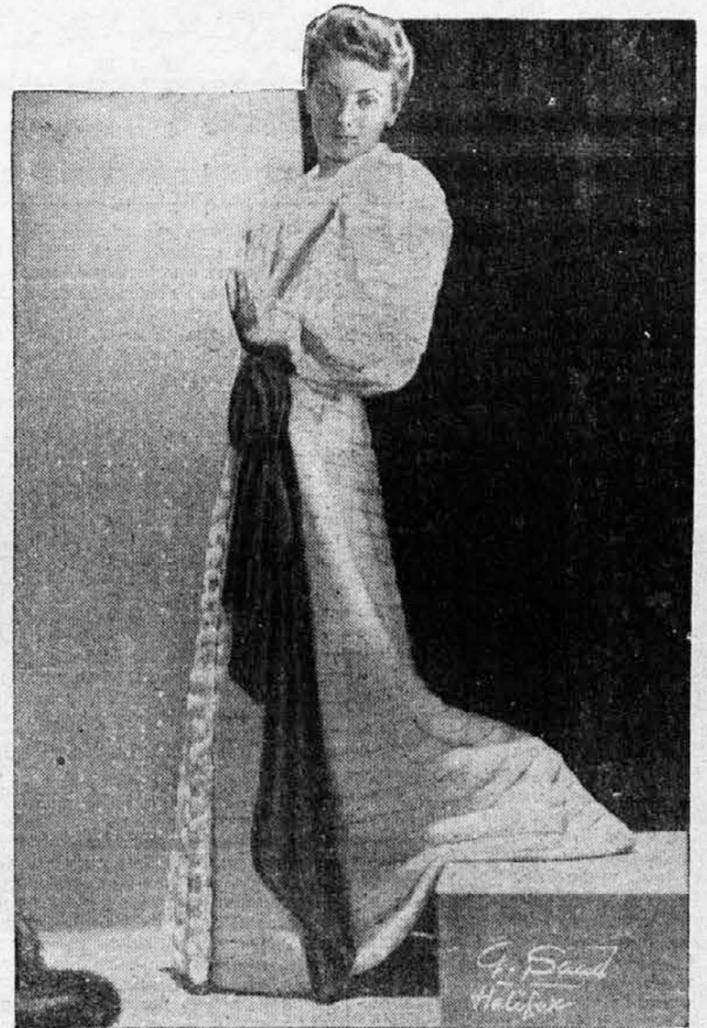
Mnogi prirodni zdravniki, pa tudi specialisti trdijo zadnje čase, da je najboljša negovanje zob v tem, da jih sploh ne negujemo. To pa je primerno samo pri ljudeh, ki žive na priroden in zdrav način. Žal pa je teh ljudi strašno malo. Vsi drugi si morajo zobe pametno negovati. K tej negi spada zlasti mehak zobotrebec, ki ga uporabljamo dosti premalo, čeprav bi ga morali po vsaki jedi, ne pri mizi, pač pa kje na samem. Zobna ščetka naj ne bo prevelika. Ščetine naj bodo razdeljene v loku, ne pregoste in v koničastih šopih. S tema dvema pripravama bomo najlaže ohranili zobe zdrave. Dobra zobna voda je prav poceni. Vzamemo samo žličko vodikovega prekisa na kozarec vode. Seveda imamo poleg tega še celo kopicico zobnih vod, ki so jim dali z različni dodatki prijeten okus. Tudi kreda je primerna za čiščenje zob, samo oprezni moramo biti pri njej. Drobeci, ki ostanejo pod zobnim dlesnom, so pogosto ognjišče gnolobe.

Prijeten telesni vonj

Mnogi otroški zdravniki so opazili, da imajo novorojenčki prve dni po rojstvu prijeten vonj kakor po cvetličah. Ta pa se kmalu izgubi in le malokateri človek ga ohrani dalje časa. Znano je, da imajo temnopolti ljudje drugačen vonj kakor svetlopolti, navadno pa je telesni vonj pri vsakem človeku nekoliko drugačen. S parfemi se da redkokdaj zatreti neprijeten vonj. Pогоj, da ostane vonj po parfemu dolgo čist, je kopal pred uporabo. Pogosto pomaga tudi, če omočimo jamiče pod pazduho z mešanico oljčnega olja in kolinske vode. Razen tega so še posebni preparati. Pri neprijetnem vonju nog priporočamo kopeli v kuhani hrastovi skorji, čevlje pa je treba desinficirati s formalinom in jih obleči čez teden dni.

Kdor je predebel

Če hočemo odstraniti nezaželeno mast, moramo prisiliti organizem, da jo raztopi. To se zgodi na ta način, da jemljemo neke hormone v obliki tablet in ti hormoni pospešijo presnavljanje v telesu. To pa je nevarno zlasti za ljudi, ki imajo slabo srce. Drug način je v tem, da dovajamo organizmu tako malo jedi, da mora potem načeti svojo lastno zalogo masti. To je torej post, zaradi katerega se je že marsikatera žena kesala. Tretjič pa lahko preslepimo organizem na ta način, da mu sicer dajemo isto količino jedi kakor navadno, da mu jo pa potem hitro vzamemo s kakšnim odvajalnim sredstvom. Tudi tu mora potem organizem načeti svojo mast. Vsi



Takšne večerne plašče iz hermelina si lahko mislite samo v sanjah

Nevarna doba za moške

Štirideseto leto pomeni v življenju moškega važen preobrat. Ko pride do tega preobrata, — tako so ugotovili že mnogi zdravniki, — začneja slabeti. Nad štiridesetimi leti je dosti več jetičnih moških kakor žensk in moški umirajo v tej dobi dosti bolj kakor ženske.

Zakaj? Vsiljuje se nam odgovor, da moramo iskati vzrok v različnem načinu življenja. Ugotovljeno je, da je po štiridesetih letih organizem moškega dosti bolj občutljiv za bolezni kakor organizem ženske. Skupina uglednih zdravnikov je po preiskovanju vseh pojavov moške oslabelosti predpisala zanje devet točk za idealen način življenja, ki jim bo omogočil, da bodo ostali mladi tudi še po štiridesetem letu. Teh devet zapovedi za moške se glasi takole:

1. Vsak dan se jezi eno uro manj in se smeje eno uro več!
 2. Delaj vsak teden en dan manj in porabi ta dan samo za to, da se boš živčno odpočil!
 3. Vsak dan se pogovarjaj z enim prijateljem manj in namesto tega prespi doma eno uro več!
 4. En dan na teden opusti svojo družbo, namesto tega pa beri ta dan doma zabavne knjige!
 5. Skrajšaj vsaj en stalen prijateljski večer, da boš tisti večer že pred polnočjo zaspal!
 6. Sedi dnevno po eno uro manj pri elektriki in po eno uro več na soncu!
 7. Vozi se po eno uro manj v vlaku ali tramvaju, in hodi rajši po eno uro več peš!
 8. Glej, da izgubiš vsaj pol kilograma masti in da dobiš namesto nje pol kilograma mišic.
 9. Jej manj mesa, zato pa več sočivja in sveže solate!
- Tako se glasi devet zapovedi, ki so rešile že dosti moških, da niso prezgodaj ostareli in oboleli.

ti načini pa niso prav nedolžni in prvi je prav za prav samo tisti, ki ga nam predpiše zdravnik in ga potem tudi nadzoruje.

Medla koža na obrazu

Medla koža na obrazu naredi človeka starega. Zato moramo paziti, da jo preprečimo, če hočemo ohraniti videz mladosti. Pravilo za negovanje obraza mora biti vsakdanja masaža, toda skrbna in nežna, da ne dosežemo z njo prav nasprotno kakor želimo. Da postane koža napeta, uporabljamo obrazne vode, sestavljene iz snovi, ki kožo stiskajo. Te vode se dobe v drogerijah, v najrazličnejših izvedbah in vonjih. Treba jih je samo tako dolgo preizkušati, da najdemo pravo, ki ustreza naši koži. Zelo pogosto napravimo to napako, da kožo preveč namastimo. S tem postane počasi še bolj uvela.

Noga in čevlji

Da so nizki čevlji že skoraj čisto izpodrinili visoke, ni samo zasluga mode, ampak tudi zasluga higijene. Nizek čevlji je sprostil velik del kit in mišic naših nog in s tem preprečil marsikatero pokvaro. Noga hodi v nizkem čevlju dosti prirodneje. Razen tega pa lahko v nizkem čevlju noga diha, ostane suha in ni v nekakšni parni kopeli svoje lastne vlage. Zlasti moramo gledati na peto. Mnogim težavam, ki jih imamo z nogami, so vzrok nepravilne pete. Pogosto se bo izkazalo, da moramo nositi višje pete, kakor pa nam jih je napravil čevljar, v drugih primerih pa narobe.

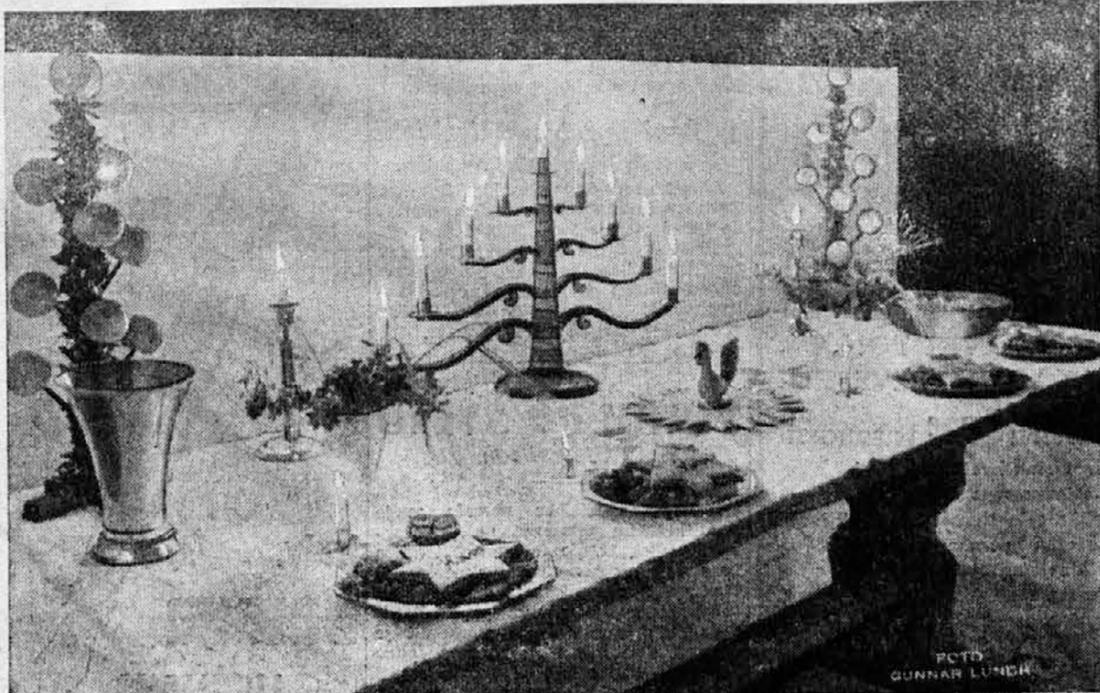
Jabolčni čaj

Mnogo ljudi ne ve, katera pijača je najprimernejša za njihove živce. Med toplimi pijačami je največ takšnih, ki vsebujejo kakšen strup in samo družijo živce. Kameličnega ali metinega čaja tudi vsakdo ne more piti. Zakaj pa ljudje ne preizkusijo jabolčnega čaja? Napravimo ga ali iz posušenih jabolčnih olupkov ali pa iz celih jabolč. Jabolka razrežemo neolupljena na drobne kose, jih polijemo z vročo vodo in pustimo prav dolgo na toplim ognjišču. Za pol litra čaja potrebujemo eno jabolko ali dve. Čaj je zlasti primeren za pomirjenje želodca in črevesja, ugodno pa učinkuje tudi na živce.

MODNE NOVITETE

za damske plašče in obleke v veliki izbiri in po prav nizki ceni pri

BRATA VLAJ
WOLFOVA UL. 5



Praznična božična miza, kakršno si zamišlja sodobni arhitekt

MODNA TRGOVINA

T. EGER
LJUBLJANA
SV. PETRA CESTA 2



priporoča cenj. damam in gospodom krasne, ravno **DOSPELE NOVOSTI** modnih predmetov v veliki izbiri po zelo **ugodnih cenah!** **OGLEJTE SI NAŠE IZLOŽBE!**

Življenje piše romane

Tragičen konec čudakinje

Nevesta, ki je 50 krat stopila pred oltar in 50 krat rekla: „Ne“

Nica, decembra. Francoska Riviera in zlasti okolica igralnice pogosto doživlja kakšno tragedijo.

Pozna jesen je. Teman, neprijazen večer leži nad drevesi in sinja obala je črna. Leskečoca se luč sliki skozi steklena okna igralnice.

V najelegantnejšem okraju Nice stoji stara vila, ki njen vrt dokazuje, da ima njen lastnik precej staromoden okus. Po gredah so sem in tja razpostavljeni rožni grmiči in škrtje iz mavca.

Na lepem so se ljudje na ulici ustavili in pridržali dih. To je bil strel! Nekaj ljudi se je zbralo. Brž so telefonirali. Nekaj minut na to, je pridrljal policijski avto. Vdrl so v staro vilo. Bila je last osemdesetletne gospodične Hyslopove, ki so vedeli o njej svoje čase v okolici veliko pripovedovati zaradi njenih ljubezenskih zgodb. Zadnja leta se je pa malo slišalo govoriti o njej.

Staro damo so našli v njenem salonu, oblečeno v najboljšo obleko. Ustre-

moža iz Nice. V svojem dvajsetem letu se je zaročila. Mladenič pa ni bil primeren za njeno družino, kar je bilo takrat še odločilne važnosti. Bil je dosti manj bogat od nje. A njena ljubezen je bila močnejša od vseh družabnih dolžnosti. Prelomila je z vsemi, ki so njenega zaročenca gledali po strani, njena ljubezen je zgradila mostove med zaročencem in njenimi starši.

Prišel je dan poroke. Od povabljenih gostov se jih je odzvala le petina. Nič ne de! Na predvečer poroke je pa zaročeneц izginil. Pismo z nekaj vrsticami ji je pojasnilo, da se ne bo nikoli več vrnil.

Leta je žalovala zapuščenca nevesta zaradi tega udara. Zaman so jo starši poskušali razvedriti. Naposled so jo prisilili, da se je znova zaročila. Dekle je ubogalo in pripravilo novo balo. Prišel je dan poroke. 250 gostov je napolnilo cerkev. Pred oltarjem je

pa gospodična Hyslopova glasno in razločno rekla: »Ne!«

Nenavadno maščevanje

Po smrti staršev se je začela strahovita igra znova, zdaj še krutejša kakor poprej. Njena lepota, njeno ime in njeno bogastvo so bile privlačna sila za mnogostevilne snubce. Do poroke je šlo vse po sreči. Vselej je pa snubec slišal pred oltarjem isti kruti, neizprosni »Ne!« Za vsako poroko si je nesrečna nevesta nabavila novo obleko in novo balo. In drugo za drugim je nosila na podstrešje. Dokler jih ni prinesla petdeset v svoje sobe in jih razpostavila. Tako je samo sebe oropala življenjske sreče in živela le svojemu sovraštvu.

Tragedija ima pa takšen konec, kakor roman. Njenega prvega zaročenca je njen oče pregovoril, da ji je odrekel osrečiti jo. Odšel je v Ameriko. Tam je izginil za vselej.

Najlepše ljubezensko pismo je napisala kmetica

Pariz, decembra. Pred kratkim so razpisali v Franciji veliko tekmovanje za najlepše, najganljivejše in najpristranejše ljubezensko pismo.

Tekmovanje so uredili tako, da se ga niso mogli udeležiti ne pisatelji, ne novinarji, temveč samo tisti, ki pisanja niso vajeni.

Prvo nagrado je dobila neka mlada kmetica iz južne Francije, ki je poslala razsodišču tako preprosto ljubezensko pismo, a hkrati tako nežno in pristrano, da so člani razsodišča sprva mislili, da gre za prevaro.

Drugo nagrado je dobil neki Parižan, a tretjo neznan mladenič, ki se je podpisal z imenom Pierre, namenjeno je bilo pa neki Yvonne.

Po tekmovalju so vsa nagrajena pisma priobčili v sedmih francoskih listih in vsi so mislili, da je tekmovalje s tem končano.

Medtem se je zgodilo nekaj, česar nihče ni pričakoval. Razsodišče je namreč prejelo pismo od tiste Yvonne, ki ji je bilo namenjeno Pierrovo pismo. Prosila je razsodišče, naj jo na kakršen koli način zveže s Pierrom, ki o njem že več let ni ničesar slišala.

Pierre je bil ves vzradočen, ko je zvedel, da Yvonna še živi in te dni sta se srečna človeka poročila.



RUSKI VELIKI KNEZ VLADIMIR, potomec ruske dinastije Romanovih, bi rad postal car vse Rusije. Za zdaj bi bil na dnevnem redu sicer samo prestol Ukrajine, a še tega bi bilo treba poprej osvojiti. Zato se je 22letni veliki knez odpeljal v Nemčijo, da pripravi tla za takšen »podvig«.

lila se je s svojim starim samokresom. Ozek curek krvi je curljal po njenem sencu. Bila je mrtva.

Skrivnostna okolica

Policija iz Nice je marsičesa navedena. Se nikoli pa ni doživela takšnega samomora. V salonu, in v sosednjih sobah so stale same lutke, petdeset jih je bilo, vse v poročnih oblekah. Bile so obleke iz svile, brokata, iz baršuna in drugega blaga. Za vsako lutko je ležala vsa nevestina bala. Lutke so nosile celo dragoceno perilo, nogavice, čevlje — kratka, niti najmanjše malenkosti ni manjkalo. Očitno je bilo, da si je pokojnica vse to nabavila zato, da je v tej okolici umrla.

Polagoma se je zadeva pojasnila. Zapiski so izdali skrivnost. Gospodična Hyslopova je bila edina hči bogatega



UKRAJINA NAJ POSTANE SAMOSTOJNA?
Ukrajinci prebivajo na ozemlju, ki ga na zemljevidu omejuje pikčasta črta. Ozemlje obsega del sovjetske Rusije, del Poljske in Rumunije in Podkarpatsko Rusijo. Počrtnjena ploskev označuje ozemlje na Poljskem, kjer zahtevajo Ukrajinci samoupravo.

Nekateri so celo menili, da bi tako pristrano in nežno pismo lahko napisal samo veliki francoski romanopisec Jean Giono. Kmalu se je pa pokazalo, da nagradeno pismo ni nikakšna prevara, temveč iskren izliv čustev mlade kmetice.

Mož, ki je bil 16 dni ženska

Prijedor, decembra. 76letni Husaga Karahodžić se je dvakrat oženil. S prvo ženo se ni razumel, ker se je vtikala v njegove posle. Vsak poskus, da bi jo tega odvadil, je bil brez uspeha. Zato se je od nje ločil in se kmalu poročil z drugo. A tudi ta ni bila boljša od prve. Hotela je imeti pri vsaki stvari prvo besedo, zato je prišlo med njima do hudih preprirov. Husaga je bil v veliki zadregi in ni vedel, kaj naj stori. Sram ga je bilo, da bi se spet ločil in še celo od žene, ki jo je ljubil. Zato se je odločil, da bo zvi-jačo poskusil svojo srečo. Namreč, da bo zamenjal vloge: sam bo prevzel žene posle, njej bo pa prepustil svoje delo.

Nekega dne je žena osupnila od začudenja, ko jo je Husaga, oblečen v njeno obleko, zbudil s tem, da jo je vlek za prst na nogi. Preden jo je zbudil, je Husaga opravil vsa njena dela in ji skuhal tudi kavo. Žena je mislila, da se njen mož samo norčuje, a naslednje dni se je prepričala, da se je mož zvezal s hudičem, ker je še zmerom nosil njeno obleko in opravljal njena dela. Posvetovala se je s sosedami in je na vse načine poskušala hudiča izgnati iz svojega moža, a vse zaman. Petnajsti dan je Husaga sklenil odnehati, a šestnajsti dan ga je žena prosila za odpustanje, ker se je vtikala v njegove zadeve in mu obljubila, da tega ne bo nikoli več storila.

Okostnjak v avtomobilu
Kapsko mesto, decembra. Trije mladi ljudje iz Kapskega mesta so zmerom brli norce tako, da so ponovič prerezovali plašče stoječih avtomobilov, prevračali sežede in delali še drug nered. Neki večer so pa doživeli velik strah. Ko so odprli vrata nekega zaklenjenega avtomobila, je sedel za krmilom okostnjak, oblečen v belo

Tudi izbični okus

Novi vzorci, lahko zadovolji velika izbira naših nove barve, novih vzorcev damskega in moškega ugodne cene! blaga za zimo

R. Miklauc - „pri Škofu“
Lingarjeva ulica - Pred Škofljo
Trgovina, kjer se kupuje z zaupanjem. Ustanovljena 1.1899. **Ljubljana**



HOLLYWOODSKA FILMSKA ZVEZDA GRACE MOORE nastopa v pariški Komični operi in žanje velike uspehe. Te dni je igrala v Charpentierjevi operi »Louise«. Na sliki: ravnatelj gledališča Rouche čestita umetnici po končani predstavi.

srajco s klobukom na glavi. Njegove koščene roke so držale krmilo. Eden izmed mladeničev se je onesvestil, drugi je obstal ko odrevenel, tretji je pa zakričal od groze. Ze v naslednjem trenutku je stal pred njimi lastnik avtomobila in jih oklofutal, še preden so se mogli otresti strahu. Okostnjak je oblekel in posadil v avto neki zdravnik, ki je prinesel skelet iz svoje delavnice, da bi dobil v roke poškodovane avtomobilov. Odtlej so njegove mu avtomobilu priznanašali.

Skrivnostni strel

Budimpešta, decembra. Pri belem dnevu je padel kot žrtev zločina, ki je v svoji podrobnosti še nepojasnjen, ladjeделец Mihály Bakos. S svojim prijateljem Stephanom Magyjem je šel Bakos čez cestno križišče. Na lepem je začel omahovati in se v trenutku zgrudil brez glasu. Ker je pričurljala skozi njegovo obleko kri, so takoj poklicali reševalce ki so nezvestnega Bakosa spravili v najbližjo bolnišnico. Ugotovili so, da je dobil Bakos strel v pljuča. Še preden so ga mogli operirati, je mož izdihnil. Najbolj skrivnostno v tem primeru je pa dejstvo, da ni ne njegov prijatelj Magy, ne kdo mimoidočih ali pa prometni stražnik slišal strela, ali kaj takšnega, kar bi zbudilo pozornost. Policija domneva, da je bil strel oddan iz samokresa, ki ne povzroči poka. Dokazov za odkritje skrivnostnega strelca še nimajo.

Opojna smrt

Novada, decembra. Nov način človeške usmrčitve so preizkusili v državni ječi v Novadi. Elmerja Millerja so obsodili na smrt, ker je umoril svojo mlado ženo. Za to svoje delo pa ni dobil plačila na električnem stolu, temveč, kakor pravijo uradna poročila, sredi nežnega vonja mandljevih cvetov.

Pod jetnikov stol so v celici ječe Carson City postavili vrč s žvepleno kislino. Ko je prišel trenutek usmrči-

tve, so spustili v vrč nekaj kroglic s ciannatrijevo kislino. V petnajstih sekundah se je štiri kvadratne metre velik prostor napolnil s sladko dišečim opojnim plinom. Jetnik je takoj izgubil zavest, 24 oseb je opazovalo usmr-titev skozi debelo, stekleno okno. Miller ni nič kričal. Bil je mrtev v štiri-najstih minutah.

Psi, rešitelji življenja

Neki farmar iz Pietersburga v Južni Afriki je odšel s svojimi tremi psi na levji lov. Iznenada se je prikazal krasen samec. Farmar je sprožil. Strel je pa leva samo težko ranil; zbežal je v nekaj skokih za grmovje, kjer si je počival zavetja.

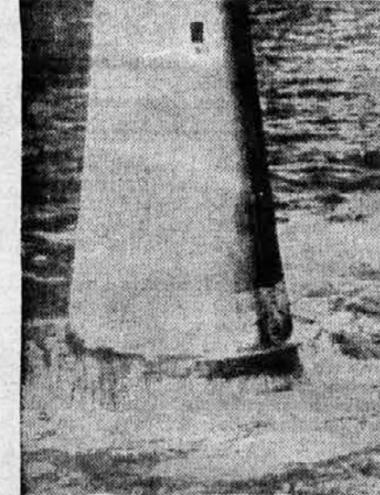
Medtem so se psi trudili, da bi izsledili žival in jo pregnali iz njenega



Oglas reg. S. br. 336 dne 19. II. 1938

skrivališča farmarju pred puško. A zgodilo se je ravno narobe. Ko so bili psi prišli v levo bližino, je ta skočil izza grmovja in se hotel vreči na far-marja. Hitro se je farmar odločil, pomeril in sprožil, a puška je odpovedala. Tedaj se je težko ranjena zver vrgla na lovca in ga podrla na tla. Strašne bolečine so zmanjšale levovo moč, tako da se je razvil dvoboj med človekom in živaljo. Ta je pa trajal le nekaj sekund. Zvesti psi so nava-lili na leva in ga močno ogrizli. Kmalu je popustil svojo žrtev in odbijal pse s šapami. Farmar se je medtem osvobodil. V smrtnem strahu je potegnil k sebi puško in strel je počil. Drget je stresel levovo truplo — strel je pogodil, puška ni odpovedala. Še enkrat se je pretegnil kralj živali, potlej je pa negiben obležal na tleh. Farmar se je rešil. Za svoje življenje se ima zahvaliti le svojim zvestim psom, ki so ga rešili gotove smrti.

Svetilniški čuvaji

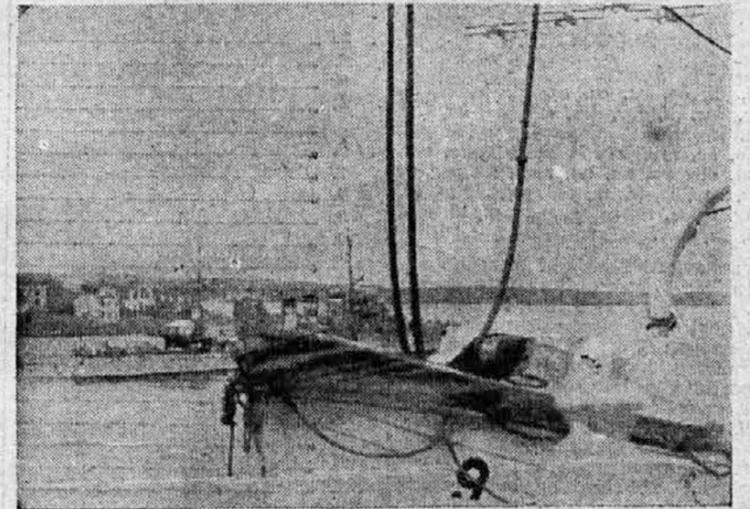


so tihi junaki morja, ki jim nihče ne spleta lovorjevih vencev. Od njihove vestne službe je odvisno življenje tisočev in tisočev ljudi, posebno v megli in viharju. In vendar pridejo le malokateremu izmed njih na um junaški morski puščavnik, ki kažejo ljudjam pot v varni pristan. Svet se jih spomni šele tedaj, kadar so nesebični reševalci sami v življenjski nevarnosti...

Trije svetilniški čuvaji v Eddystonu, 14 milj južnozahodno od Plymoutha (v zahodnem delu Rokavskega preliva) so leto in dan jetniki razjarjenega morja. Ondani je eden izmed njih iznenada nevarno obšel, toda zaradi razburkanih valov mu niso mogli prihiti na pomoč, ker se nobena ladja ni upala zasidrati ob svetilniku. Nekemu čolinu se je sicer po več dneh jalovega prizadevanja posrečilo (kakor kaže naša slika), privezati se okoli zmogljiva svetilnika, ali valovi so vrv razcefrali in rešitev se je izjalovila. Drugi dan se priplul neki parnik; oba zdrava čuvaja sta vrgla vrv s svetilnika in sta se po njej spustila na ladjo, a bolnika po tej poti niso mogli rešiti.

Takšna je usoda svetilniških čuvajev, in nihče jim ne spleta lovori-k...

Ob sklepu redakcije beremo v listih, da se je po 10dnevem obupnem prizadevanju le posrečilo rešiti bolnega čuvaja in ga prepeljati v bolnišnico.



K ITALIJANSKIM ZAHTEVAM V TUNISU
Francija ima v Bizerti (Tunis) velevažno letalsko pomorsko oporišče. Bizertsko vojno pristanišče je tolikšno, da bi v njem imelo prostora vse današnje vojno brodoge vseh evropskih držav. Na sliki: skupina vodnih letal, letočih nad vojnimi ladjami, zasidranimi pred luko.



Človek se zbudi v divjini

V sru Brazilije leži Matto Grosso, divjina Južne Amerike. Tu je le malo človeških naselbin in še te samo ob obalah velikih rek. Okoli njih počiva strahotna ravnina; ogromna pokrajina travnatih step in gozdov, kjer rasejo lapachi, quebrachi, paraisi, vrbe in zlasti pahljačaste palme. Močvirja leže vmes. Tam preže kače in zveri, tam brenči na milijarde moskitov, komarjev. Tam se skrivajo strupeni pajki.

Beg v pragozd

V to samotno deželo je našel pot mlad, precej pomehkužen mož iz velikega mesta Sao Paula. Zdelo se mu je, da je z ljudmi doživel že dovolj hudega. Čutili je moral ponižanje in razočaranje, in oboje se mu je zdelo nezno. Izgubil je veselje do življenja in do boja. Zato se je potem odločil, da bo pobegnil v divjino in živel tam kot puščavnik, daleč od ljudi. Kupil si je puško, naboje in potrebni živež, ker je hotel skrbeti sam zase. Pretrgati je mislil vsako zvezo s svetom.

Na obeh straneh je raslo ob stezi zeleno grmovje, trnjevo grmovje, pokrito z žareče rdečim in belim cvetjem. S svojimi trdimi bodicami je grozilo vsiljivcem. Med grmovjem je rasla visoka močvirska trava. Časih je preusla tudi stezo. Takrat so noge le težavo prebredle njene debele šope. Z vej so visele tanke ovijalke s pisanim cvetjem. Grmovje je bilo tako gost in zaraslo, da se je videlo le nekaj korakov daleč. Pragozd je bil kakor zid.

Kriki od nikoder

Iz divjine so se začeli časih izgubljeni kriki, plašni, zmagovalni in preserni. Bile so ptice ali pa majhne živali, ki so se tam igrale, zasledovale, ljubile. Videti jih ni bilo mogoče. Gozd je bil neprodiren. Časih je zeleni zid glasove zadušil. Potem so zveneli pridušeno in volto — ti kriki od nikoder. Bili so kakor klicanje mrtvih.

Pozno popoldne je bilo. Sonce se je pripravljalo k počitku in skozi goščavo so le še z veliko težavo silili njegovi žarki. V pragozdu je zmerom mračno, in če je zunaj mrak, je tu že skoraj noč. Mladi mož je stopal po tej mračni tišini in bi se bil moral pač bati tega tujega, zlovestnega sveta. Toda njegovo srce in njegovi čuti so bili ohromeli. Spomini in dogodki so se podili v njih. Za okolico, za resničnost se je premalo menil, da bi ju bil razumel. Kakor mesečnik se je potikal po pragozdu.

Okoli polnoči je prišel do razpadle kočice, ki so jo bili stanovniki zapustili. Bil je močno utrujen in sponnil se je, da bi tu lahko prenočil. Vsi ljudje hodijo spat, zakaj ne bi šel tudi on? Tako je menil. Saj je bil naposled tudi človek.

Postavil je puško v kot, svojo torbo

pa na tla. Nanjo je položil glavo, sleskel suknič in se pokrnil z njim.

Ta noč je bila brez sanj in težka. Njegovi čuti so bili mrtvi. Ležal je nezavestno kakor mrtev hlod. Živeci so mu bili otrpli.

Zjutraj so začeli siliti sončni žarki skozi tisoč razpok v koči. Tedaj je opazil, da je pred kočo majhen ribnik, ves zarasel z bičjem in vodnimi rastlinami. Na površini so plaval svetli lokvanji. Nad njimi so se igrale mušice in pisani orjaški metulji.

Rana na čelu

Roke je imel vse posute z drobnimi rdečimi pikami. Tudi obraz ga je pekel. Ponoči so ga napadli roji moskitov, toda spal je tako globoko, da ga njihovi morilski piki niso mogli zbuditi.

Čutil pa je čudno utrujenost po vseh udih. Nekaj ga je pritislo na čelo. Ko se je čela dotaknil, je na prstih opazil kri. Vzletel je od čela. Tedaj je opazil, da je imel na čelu drobno rano, odkoder je curljala kri. Robovi so bili zalepljeni s strjeno krvjo.

Čudno, ta nenavadna rana je zbudila njegove čute. Začel je napanjati misli, kako je pač mogla nastati. Moskiti to niso bili. Ne, ne žuželke. Kaj pa potem? Roparice? Ptice? Premišljanje

o tem ga je osvežilo in dalo njegovim medlim prividom novo smer. Zdaj je spet živel v sedanjosti. Tedaj je opazil na steni čudno žival. Bil je velik netopir. Zavil se je v dolge, umazane peroti in se obesil na zid. Dotaknil se ga je s palico, pa se niti premaknil ni. Bil je debel in len. Spal je po obilnem kosilu. Zdaj je mož tudi vedel, kdo ga je to noč napadel.

Bil je vampir, orjaški netopir. Čez dan spi in šele ob sončnem zahodu se zbudi k življenju. Spravi se na speče živali ali ljudi in jim pije kri. Majhne živali in otroke lahko ubije, velike živali in odrasle pa vsaj oslabi.

Izguba krvi je delovala na moža čudno blagodejno. Bila je kakor pušanje iz žile, ki ga predpiše zdravnik. Srce se mu je pomirilo. Obšel se je in se umil v ribniku. Potem je legel na sonce, pokadil kopicico cigaret, da bi pregnal roje moskitov, in si hladil žareče telo zmerom iznova s hladno vodo.

Popoldne si je obesil puško na ramo in šel nag skozi gozd. V njegovi duši je vse zmagovalno kričalo. Tu je bil mir, svoboda, počitek, rešitev pred človeštvom.

In ko se je počasi vrnil domov, je opazil v koči na tleh nekaj svetlega. Bila je velika, zeleno rumena kača, dolga najmanj tri metre. Zvila se je v klobčič, in ko se ji je približal, je

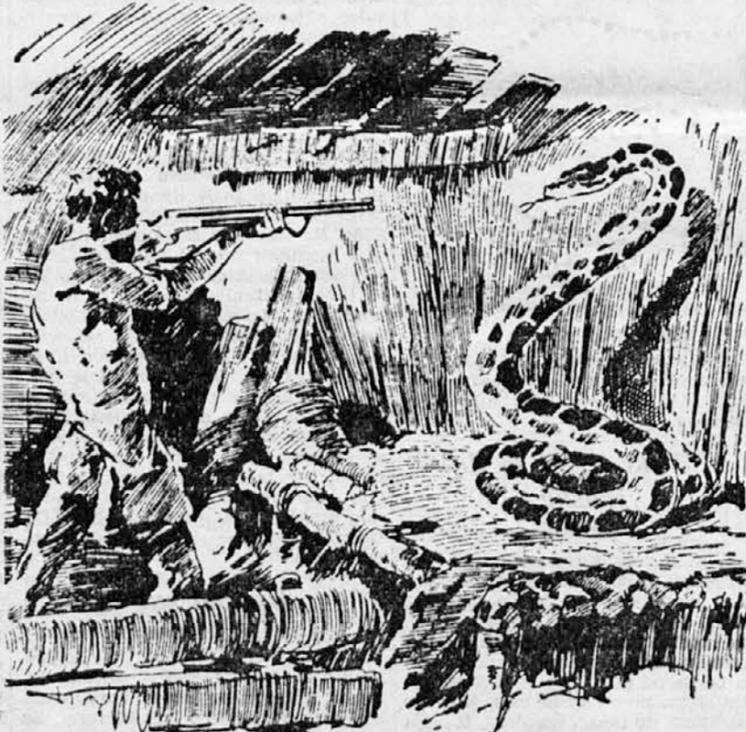
dvignila trioglasto glavo na ozkem vratu.

Oči so se ji iskrile. Tanek, preklan jezik ji je siknil iz gobca. Glava ji je drhtela, se zibala sem in tja, kakor bi bila plesala. Oči so ga priklepale nase, da je bil ves zmeden. Čutil je, kako izgublja moč.

Tedaj se je zgodil čudež. Tisoč žilic je zagorelo v njegovem telesu. Kri mu je udarila v glavo in se združila v eno samo nepremagljivo voljo: »Streljaj! Bojuj se! Ubijaj!« Še nikoli ni čutil tako močnega, življenjskega nagona. Zdelo se mu je, da se trgajo verige v njem.

V trenutku je pograbil za puško in oprl kopito ob golo ramo. Dvignil je cev, nameril na glavo kače in sprožil. Zamolkel pok je odmeval po močnem gozdu. Nekaj listov je padlo skozi veje. Ptice so zavreščale in se pogvale skozi goščavo. V temi se je slišalo prestrašeno beganje bežečih živali. Strel je zadel kačo v glavo in jo zdrobil na tisoč koscev. V teh delcih zdrobljenega kačjega trupa pa je še zmerom utripalo živavo življenje. Pravijo, da celo zdrobljena kača ne pogine prej, dokler ne zaide sonce.

Poskakovati je začel okoli razbitega trupa, vihteti puško v roki in kričati. Okrutni nagoni prastarega sveta so se zbudili v njem. Res: divjina je raj, toda raj z bojem in smrtno nevarnostjo. In vendar je tudi trda in zdrava šola.



...in na njegovem ležišču se zviija ogromna kača

Zgrešena resnica

Hrvatska pravljica

Pred mnogimi leti je zbolela cesarjeva hči in umetnost zdravnikov vsega sveta je bila zastonj.

Tedaj je slišal cesar o lažnem preroku, ki je goljufal ljudi. Dal ga je poklicati k sebi, ker je slučajno ozdravil nekaj ljudi, pri katerih zdravniška modrost ni več pomagala.

Ko je prerok prišel, je ukazal cesar svojim služabnikom, naj ujamajo lisjaka, ki ga je imel na vrtu. Žival je dal zvezati, jo spraviti v vrečo in prinesiti k preroku.

»Zdaj pokaži svoje znanje,« mu je rekel, »in povej, kaj je v tej vreči!« Možak je nekaj časa premišljal, kako bi se izmazal, potem pa je zastokal sam pri sebi: »Zmerom si bil prebrisan lisjak, zdaj pa je prišla tudi tvoja ura!« Bil je namreč prepričan, da bo izgubil glavo. Cesar pa se je veselil, da je prerok uganil, kaj je v vreči.

»Vidim, da si pravi prerok,« mu je rekel. »Zdaj pa se ugani, kaj je moji hčeri?«

»To ni tako lahko,« je odvrnil prerok. »Pustite me, da se najprej pogovorim z njo.«

Cesar je to dovolil in preroka so odvedli k princesi.

»Jaz sem svetnik,« ji je rekel, »ko je stopil pred njo, in dobro vem, kaj vas boli. Če pa hočete, da vam bom pomagal, mi morate najprej sami vse priznati.«

»Poslušaj me, svetnik! Nič drugega me ne boli kakor srce. Tri leta že ljubim pisarja svojega očeta, toda moj oče tega ne ve, in če bi vedel, ne bi nikoli dovolil, da bi pisar postal moj mož. Če si ti pravi svetnik, pregovori očeta, da mi bo dal pisarja za moža.«

Ko je prerok to slišal, se je razveselil, da se je tako poceni izmazal. Sel je k cesarju in mu rekel:

»Resnično vam povem, vaša hči ima samo bolno srce. Svojega pisarja ji dajte in takoj bo ozdravela.«

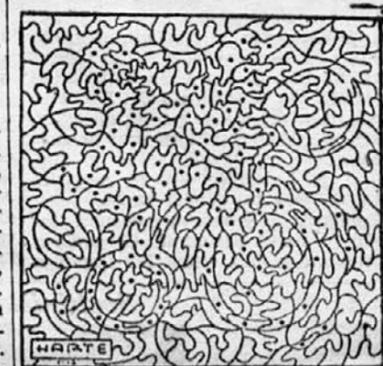
Tedaj se je cesar strašno ujezil. Mislil je pač, da prerok boleznin uganil in da ga ima samo za norca. Veled ga je obesiti.

»Prav ničesar ne zna ta slepar,« je vzkliznil, »in niti dobro lagati se ni naučil!«

Vsi potrebujemo razvedrila,

posebno v današnjih dneh, ko zahtevajo razmere, da smo celi ljudje. Po napornem dnevnem delu vam naši prijeto razvedrilo »Družinski tednik«. Če ga še niste čitali in ga torej ne poznate, nam pišite, da vam pošljemo popolnoma zastonj eno številko na ogled! »Družinski tednik« naj postane tudi vaš tednik! Tednik, ki vas bo zabaval, razvedril in spravil v dobro voljo!

Izpolnjevanke



Izpolni polja, označena s piko s črtnim mehkim svinčnikom in zagledaj boš sliko, ki je danes dokaj nenavadna.

Orehi za božič

ZLOGOVNICA

Iz zlogov
bi, bi, bo, ca, ca, ca, oi, če, čič, čič, de, dec, di, dor, dre, e, e, en, ha, i, i, in, iz, ja, ja, ja, ja, ja, ja, ka, klo, ko, kre, lek, li, li, li, lo, ma, ma, me, na, na, na, nem, ni, pe, ra, ra, rav, ri, ri, se, se, sem, si, ta, ta, tar, te, ti, to, tri, u, va, ven, vi, vro, zi, ža, že, žec, žu

- 1. nekdanji majhen denar;
- 2. pokrajina brez gričev;
- 3. siromak;
- 4. pohlep po pijači;
- 5. moško ime;
- 6. namen;
- 7. del Azije;
- 8. struga ali krmišče;
- 9. evropska država;
- 10. sportnik;
- 11. leksikon;
- 12. zaspantost;
- 13. evropska država;
- 14. premičnina;
- 15. evropski otok;
- 16. kraj na Štajerskem;
- 17. prirodna sila;
- 18. cvetica;
- 19. v trgovini mora biti velika;
- 20. bolezen;
- 21. kraj na Primorskem;
- 22. prerok, ki se je v nebesa peljal;
- 23. pisana mati.

Če ste našli prave besede, bodo dale vse njihove prve in tretje črke brane od zgoraj navzdol našo iskreno željo.

DEMANT

- 1. A
- 2. A A A
- 3. B C C C D
- 4. E E E E I K
- 5. K K L M N O O O
- 6. O O P R R R R
- 7. R R R S T
- 8. U V V
- 9. V

Črke uredi tako, da dobiš v vodoravnih vrstah: 1. soglasnik; 2. goro v Srbiji; 3. mesto v Srbiji; 4. mesto v Sloveniji; 5. gorovje v Aziji; 6. staro ime za Koroško; 7. pristaniško mesto v Angliji; 8. kraj v Južni Srbiji; 9. soglasnik. Srednja navpičnica da kraj na Koroškem.

Rešitve bomo prinesli v prvi številki prihodnjega letnika (5. jan.).

POSETNIČA

N. MOSKO
kipar

Kaj je ta gospod po poklicu?

OPEKE

ESL
AHO ENP
OGUP ET MNE
ZAT RIP STRAJA

Na vsaki teh opek so napisane tri črke. Z vseh opek se mora razbrati znan pregovor. Zidarji so opeke po nerodnosti zamenjali. Uredite jih vi tako, da boste dobili pregovor.

ČRKOVNICA

E J T R T P D S Z R P
J S S U E A O A K N A
E E E E K H S D I L A
A H N L V A A T R N E

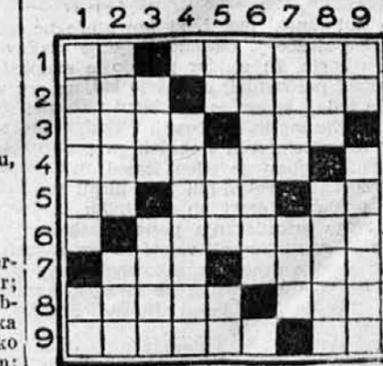
Črke je treba brati v pravem redu, da ti dajo pregovor.

KRIŽANKA

Vodoravno: 1. del voza; severnoameriška država; 2. japonski denar; egiptovsko-indijska vodna roža; 3. arabski naslov za kneza; industrijska rastlina; 4. hrib pri Ljubljani; rimsko število 50; 5. osebni zaimek; imendan;

osebni zaimek, 6. kemijski znak za dušik; umetna smola; 7. triglavka dolina; žensko ime; 8. notri imajo zaprte žene mohamedanci; izdelek iz konoplje; 9. mnogo; kralica za našo časopisno agencijo.

Navpično: 1. država v USA; kralica za konjsko silo; 2. moško ime; veznik; 3. reka v Afriki; vrhovi; 4. soglasnik; trg na Štajerskem; 5. kemijski znak za aluminij; domača žival; osebni zaimek; 6. pratika; kemijski znak za jod; 7. oče (srbohrvatsko); lev (srbohrvatsko); 8. zvok; ribja roparica; 9. igralna kvarta; reka v Litvi.



Kanadske petěrke — sleparija?

Newyork, decembra. List »Spectator« je priobčil članek, izpod peresa kanadskega novinarja Ph. L. Breadleya. Članek govori o senzacionalnih trditvah, ki se tičejo svetovno znanih kanadskih peterk. V njem Breadley ne zatrjuje nič drugega kakor to, da je vsa zgodba z Diononovimi peterkami izmišljena in da gre za čisto navaden, ameriški reklamni trik za povzdigo kanadskega tujškega prometa.

V Kanadi se menda sploh niso rodile peterke. Neki zdravnik je zasledil pet, skoraj ob istem času rojenih deklic in jih izdal za peterke, da bi na ta način zagotovil sebi in svoji vasi velike dohodeke.

Vso zadevo je vzeti kot premeten reklamni trik za povzdigo kanadskega tujškega prometa. Na koncu svojega članka piše Breadley, da zapuška Kanado, ker je zaradi svojih trditvev v življenjski nevarnosti.

Novo zdravilo proti revmatizmu

Tri leta sem trpel revmatične bolečine, ki so se mi stalno ponavljale v sklepu desnega kolena v zvezi z otekanjem ter revmatične bolečine v desni rami in gornjem delu roke.

Bolezen je radi tega tako močno napredovala, ker ji v začetnem štadiju nisem posvečal nikake pažnje. Bolečine so v začetku boleznij trajale navadno samo nekaj dni, pa so nato prehale, tako da sem mislil, da je vsaka nevarnost minila. Toda to je bila samo prevara. Bolezen se je po gotovem času zopet ponovila in se potem vse pogostejše pojavljala, trajala vedno dalje časa, dokler ni končno postala stalna in se razširila na vse dele telesa.

Dolgo sem trpel na tej boleznij, poskušal vsa mogoča sredstva, toda brez uspeha, dokler nisem zvedel za novo zdravilo pod imenom »Nibol« tablete. Te tablete proizvađa lekarna Mr. Bahovca v Ljubljani, ki tudi vsled svojih ostalih proizvodov uživa najboljši glas v tu- in inozemstvu.

Kupil sem v lekarni za 20 din malo stekleničico z 20 »Nibol« tabletami in jemal trikrat dnevno po dve »Nibol« tableti, pa so bolečine takoj prehale. Z masiranjem z »Nibol« mastjo in ovijanjem obolelih kolena je izgnila po nadaljnjih šestih dnevih tudi oteklinca. Danes sem popolnoma ozdravljen, ali kakor hitro čutim kak prehlad ali trganje, kar se navadno zgodi spomlad ali jeseni, vzamem takoj dve »Nibol« tableti, da tako preprečim ponovno obolenje. Sedaj imam »Nibol« tablete vedno doma, da z njimi preprečim ponovno obolenje, in sicer veliko stekleničico s 40 tabletami za 34 din. Z uspehom jih uporabljam tudi pri hripi, glavni in zoboboli ter jih vsakomur radi njihovega zdravilnega delovanja najtopleje priporočam. Franc Kralj.

Radio Ljubljana od 22. do 28. dec. 1938.

ČETRTEK 22. DECEMBRA
12.00: To in ono (plošče) ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Radijski orkester ■ 14.00: Napovedi ■ 18.00: Plošče ■ 18.40: Slovensčina za Slovence ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura: Zasluga jug. dobrovoljcev za naše osvobodjenje ■ 19.50: 10 minut zabave ■ 20.00: Koncert

VSAK TEDEN DRUGA



V novem letu — nov roman!

V prvi januarški številki začne »Družinski tednik« priobčevati poleg ljubezenske povesti »Gospodična tajnica« še en roman. Ustregli bomo željam mnogih naših bralcev, ki nas že dolgo priganjajo, naj vendar vsaj od časa do časa odpremo naše stolpce tudi kriminalni literaturi. Sklicujejo se pri tem na to, da se celo veliki duhovi radi odpočijejo pri dobri detektivski povesti.

Dobrih — in zraven napetih! — detektivskih povesti je žal le malo na izbiro. Zato smo morali tudi mi dolgo iskati, da iztaknemo kaj primerne. Toda kdor išče, ta najde. In našli nismo samo »kaj primerne«, temveč še mnogo več: našli smo roman, ki zavzema eno najčastnejših mest med najboljšimi kriminalnimi romani.

„Preproga groze“

je naslov našemu novemu romanu. Napisal ga je Louis Weinert-Wilton, eden izmed najznamenitejših sodobnih pisateljev detektivskih povesti.

Dober kriminalni roman mora ustrezati vsaj trem glavnim zahtevam: biti mora napet, logično zasnovan in dobro napisan. Tudi ljubezenske zgodbe ne sme manjkati v njem. In še nekaj: goditi se mora po možnosti na Angleškem, v domovini Scotland-Yarda in najboljših detektivov sveta.

Naš novi roman ustreza vsem tem zahtevam. Zato smo prepričani, da bo

„Preproga groze“

že koj v začetku zgrabila vse, kateri cenijo duhovito zasnovane in zapletljave polne kriminalne povesti — tako zgrabila, da ne bodo mogli pričakati prihodnjega nadaljevanja.

„Preproga groze“

začne izhajati v 1. številki novega letnika »Družinskega tednika«, t. j. dne 5. januarja 1939.

21.30: Plošče ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Kvartet mandolin ■ Konec ob 23. uri.

PETEK 23. DECEMBRA

11.00: Solska ura ■ 12.00: Plošče ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Opoldanski koncert Radijskega orkestra ■ 14.00: Napovedi ■ 18.00: Božič v družini ■ 18.20: Plošče ■ 18.40: Francosčina ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Smučanje naš ljudski šport ■ 20.00: O zunanji politiki ■ 20.30: Orgelski koncert ■ 21.15: Koncert Radijskega orkestra ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.30: Plošče ■ Konec ob 23. uri.

SOBOTA 24. DECEMBRA

12.00: Plošče ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Plošče ■ 14.00: Napovedi ■ 17.00: Otroška ura ■ 17.30: Recitacije s ploščami ■ 17.50: Pregled sporeda ■ 18.00: Salonski trio ■ 18.40: Božični občaji naših pomorcev ■ 19.00: Plošče ■ 19.30: Beseda k prazniku ■ 19.50: Sveti večer ■ 21.00: Prenos polnočnice iz trnovske cerkve.

NEDELJA 25. DECEMBRA

9.00: Napovedi ■ 9.05: Orgelski koncert ■ 9.45: Verski govor ■ 10.00: Prenos cerkvene glasbe iz stolnice ■ 11.00: Plošče ■ 11.30: Koncert ■ 13.00: Napovedi ■ 13.05: Tamburaški orkester ■ 14.00: Plošče ■ 17.00: Plošče ■ 17.15: Prenos s razstave kanarčkov ■ 17.30: Plošče ■ 18.00: Božični oratorij ■ 19.00: Prenos iz Vatikana ■ 19.45: Plošče ■ 20.00: Cvrček za pečjo, božična igra ■ 21.30: Plošče ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Citraški trio »Vesna« ■ Konec ob 23. uri.

PONEDELJEK 26. DECEMBRA

9.00: Napovedi ■ 9.05: Plošče ■ 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve ■ 9.45: Verski govor ■ 10.00: Vesel jutranji pozdrav ■ 11.00: Plošče ■ 11.30: Koncert plesne glasbe ■ 13.00: Napovedi, poročila ■ 13.20: Vesele pesmi ob spremljevanju harmonike ■ 14.00: Otroška ura ■ 17.00: Kmet. ura ■ 17.30: Veselo popolndne ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Citre solo ■ 20.30: Pisan večer o moderni plesni glasbi ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Plošče ■ Konec ob 23. uri.

TOREK 27. DECEMBRA

12.00: Plošče ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Radijski šramel ■ 14.00: Napovedi ■ 18.00: Plošče ■ 18.40: Odnos svetega do resnice ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Vesela tedenska kronika ■ 20.00: Samospevi ■ 20.40: Za ples in dobro voljo ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Kmečki trio ■ Konec ob 23. uri.

SREDA 28. DECEMBRA

12.00: Plošče ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Plošče ■ 14.00: Napovedi ■ 18.00: Mladinska ura ■ 18.40: Socialno predavanje in vajenci ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Uvod v prenos ■ 20.00: Prenos opere iz ljubljanskega gledališča ■ Konec ob 23. uri.

Ali veste, kaj je takt?

Človek je družabno bitje, pravi star pregovor. Po pravici. Zato je tudi vstrib s svojim razvojem čudovito izpopolnil zakonik »družabnih odnosov«, čigar določila moramo strogo spoštovati, če nečemo veljati za rovtarje. Ta zakonik pa ne pozna samo zapovedi, po katerih se moramo strogo ravnati v razmerju do drugih ljudi, ampak tudi koristne nasvete različnih imen: vljudnost, obzirnost, olikanost. Vse te lastnosti skupaj so tisto, kar razumemo pod besedo »takt«. Ta pojem bi si hoteli danes nekoliko natančneje ogledati.

Odgovorite pošteno na spodnja vprašanja, in sicer tako, da napišete v predelek na desni poleg vsakega vprašanja: 0, če je vaš odgovor odločen »ne«; 1 za »mogoče«; 2 za »najbrže«; in 3 za brezpogojno »da«. Potem vse te številke seštejte. Če vam znesse vsota od 0 do 10, je slabo; pomeni namreč, da se zelo malo brigate za svoje bližnje, zato utegnete veljati v njihovih očeh za »neotesanca«. Glejte, da se čim prej poboljšate! Med 10 in 30: kaže, da se zavedate, kakšne lastnosti vam manjkajo, vendar še sami niste s seboj prav na čistem. Med 30 in 45: nihče vam ne more odrekati takta; če pa dosežete več ko 40 točk, se lahko zanesete, da boste povsod, kamor boste prišli, uživali z upanje, naklonjenost in simpatije.

VPRAŠANJA

Table with 15 numbered questions regarding social behavior and tact, such as 'Ali se lahko premagate, da ne govorite o svojih uspehih pred človekom, ki ima smole?' and 'Ali se vam pogosto zgodi, da pišete ljudem, ki jih že dolgo niste videli, samo zato, da jim pokažete, da čisto mislite nanje?'.

Anekdote

Uspeh

Ko je slavni igralec Devrient se hodil z igralsko družbo od kraja do kraja, je ravnatelj te družbe vsem svojim igralcem prepovedal piti pred predstavo ali pa imeti pljato v garderobi. Nekega dne se je izkazalo, da je Devrient to prepoved prekršil in da je imel v garderobi sodček vina. Ravnatelj je šel takoj k njemu in ga vprašal, kaj naj to pomeni.

Devrient je hitro dejal: »Gospod ravnatelj, vino mi je predpisal zdravnik, da bom bolj močan!«

»Tako?« je menil ravnatelj. »Ali mislite res, da vas bo vino okrepilo? Ali ste že opazili kakšen uspeh?«

»Seveda, gospod ravnatelj,« je odvrnil Devrient. »Ko sem sodček dobil, sem ga z obema rokama komaj dvignil od tal. Tako slaboten sem bil. Zdaj ga pa lahko že z eno samo roko.«

Plašni učenjak

Učenjak Bentley je bil zelo neroden, kadar je šel v družbo. Zato so ga malokje vabili. Ko je nekoč prišel na obisk k grofici de Ferreres, je bila tam že večja družba. To ga je spravilo v takšno zadrego, da je kmalu odšel.

»Kdo pa je bil ta čudni tujec?« je nekdo vprašal.

»Učen gospod,« je odvrnila grofica. »Ve, kako se imenuje stol po hebrejsko in po grško, ne ve pa, kako se na njem sedi!«

Molitev

Benjamin Franklin je, kakor vsi pravi Američani bolj varčeval s časom kakor pa s denarjem. V hiši njegovega očeta, ki je izdeloval milo, je bila tolikšna vročina, da so jedli skoraj samo nasoljeno meso. Mali Benjamin je moral pred vsako južino posebej moliti. Nekega dne je rekel očetu:

»Ali ne bi prihranil precej časa, če bi molil samo vsako jutro pred sodom, kjer je spravljeno nasoljeno meso?«

Koščarica

Cavour, mož, ki je združil Italijo, je bil zagrižen samec. Pri tem pa so imele ženske v njegovem življenju veliko vlovo. Znan je odgovor, ki ga je Cavour povedal svojemu kralju, ko mu je ta svetoval, naj se oženi.

»Veličanstvo,« tako je takrat rekel Cavour, »jaz sem že oženjen z — Italijo.« Ta odgovor je bil vladarju baje zelo všeč.

V resnici pa bi se bil veliki državnik nad oženil, toda njegova izvoljenka, edina ženska, ki jo je resnično ljubil, grofica Grimaldi del Pogette, kraljičina dvorna dama, ga ni marala uslišati. Bila je še mlada vdova po nekem častniku. Svojeega sina je tako ljubila, da se je hotela posvetiti samo njegovi vzgoji in da se zaradi tega ni marala iznova omožiti.

Razlika

Slikar Maks Liebermann in znani berlinski operater Sauerbruch sta bila velika prijatelja. Ko je Sauerbruch prišel nekega dne iskat slikarja, da bi šla skupaj na izprehod, je ta nekaj slikal. Pol ure ga je Sauerbruch čakal, potem pa je rekel:

»Ali je vredno tako dolgo mazati po koščku platna, če bi jaz pri svojih operacijah tako počasi delal, ne bi nikamor prišel.«

»Saj imate prav, doktor,« je menil Liebermann, »toda med najinim delom je le nekakšna razlika. Če ga vi kaj polomite, zakrije vašo pregreho zelena ruša, moje pregrehe pa obešajo ljudje na steno!«

Obliz

Slavnega berlinskega zdravnika profesorja Virchowja so nekoč poklicali k imenitnemu gospodu, ki se je — urezal v prst. Virchow je bil seveda ves besen, ker so ga klicali zaradi takšne malenkosti. Hitro je vzjel recept in nekaj zapisal nanj: »Zvojtček angleskega oblizla!«

Recept je dal slugi in mu rekel: »Pojdite v prvo lekarno in prinesite to, kar je napisano. Toda tecite, da ne bo prepozno!«

Ranjenc se je pri teh besedah tako prestrašil, da je kar prebledel. Vprašal je zdravnika:

»Ali je tako nujno.«

»Da, v poslednjem trenutku ste me poklicali, če ne bo sluga hitel...«

»Kaj bo potem?« se je zgrozil bolnik.

Virchow ga je resno pogledal: »Se bo rana zacelila, še preden sluga prinese naročene oblize.«

Štirje vzroki

David Hume je doživel s svojo »Zgodovino Anglije« velike uspehe. Ko je obogatel, se je umaknil na svoje posestvo. Knjigarjem, ki so ga hoteli pregovoriti, da bi napisal še kakšno knjigo, izprva sploh ni odgovarjal. Ko pa so čedalje bolj silili vanj, jim je napisal kratko in jedrnatno pismo:

»Nobene knjige ne bom več napisal. Vaših predlogov zaradi štirih vzrokov ne morem sprejeti. Sem: prestar, predebel, prelen, prebohat.«

SLAVIJA

jugoslovanska zavarovalna banka v Ljubljani

VAM PRIPOROČA, DA SE PRI NJEJ ZAVARUJETE

TELEFON ŠTEV. 21-76 IN 22-76

Gospodična tajnica

Roman velike
ljubezni
po znanem
pisatelju
Alfredu
Schirokauerju

2. nadaljevanje

Ko je Röhn stopil iznova v čakalnico, je bila lepa Rusinja že pozabljena. Prijatelj Oven ga je čakal tam.
»Tako!« mu je zaklical z glasnim vzdihom olajšanja, »zdaj te vsaj lahko prav pozdravim, prijatelj!«
Pomolil je Erwinu Ovnu roko.

Bila sta sorodnika. Oven je podedoval po svojem očetu velike železarne na Westfalskem, in ker mu je Röhn pomagal s svojim nasvetom, kadar je bila potrebna kakšna hitra, a težavna odločitev, je mladi mož čutil do slovečega odvetnika veliko prijateljstvo, ki je bilo že skoraj podobno hvaležnosti.

Ko sta se hitro pomenila o najnovejših dogodkih, je dejal Röhn:

»Za trenutek mi moraš še oprostiti, potem se bova odpeljala k meni domov, se preoblekla in zdrvela h gospej Gusserovi. Tam imajo nočjo nekakšno domačo zabavo.«

Oven se je pomišljal:

»Pa me smeš kar tako brez vabila vzeti s seboj?«

»Seveda. Gospej sem že telefoniral, da bom privedel s seboj dobrega prijatelja. Dolgo ne bova tam ostala. Ljudi bo toliko, da se bova lahko neopazno izmuznila, ko bova hotela iti. Kako dolgo ostaneš v Berlinu?«

»Jutri večer se vrnem domov.«

»Dobro! Jaz pojdem pa v München.«

Poslal je strojepiske domov, nato pa je stopil k svojemu družabniku dr. Hellebrandtu, da ga vpraša, kaj je novega.

»Še eno pisarniško moč bomo potrebovali,« je dejal zavaljeni dr. Hellebrandt. »Z drugimi rečmi te ne bom zdaj moral, ker vidim, da se ti mudi.«

»Kar sam jo poišči!« je še vzkliknil Röhn in trenutek nato je bil že na stopnicah.

Pripeljala sta se do Röhnove vile. Odvetnik je šofiral kar sam.

Vila je bila okusno zidana, a po svoji vnanosti preprosta. Okrasil si jo je bil samo z dragocenimi slikami, ki jih je nakupil po vsem svetu. Le malo najboljših modernih slikarjev je bilo, da ne bi vsaj po ena njihova slika visela v Röhnovi vili.

Pet minut nato sta odvetnik in njegov prijatelj že pila čaj v prijetni jedilnici.

Po dolgem molku je dejal odvetnik:

»Utrujen sem, Erwin!«

»Neutrudni mož je izmučen?«

»Ne telesno, Erwin, duševno. Dela sem čez glavo sit.«

»Ti?«

Röhn je prikimal in postavil čajno ročko na mizo.

»Teh ženskih solza in hudobnosti ne morem več prenašati! Prav tam ne morem pomagati, kjer bi bilo najbolj potrebno. Kjer gre samo za žensko lahkomišelnost, tam se mi z lahkoto posreči dobivati tožbe. Samo umazano berlinsko perilo moram prati. Kjer bi lahko v nesreči pomagal, tam se zakonit upro...«

Oven v zadregi ni vedel odgovora. Kaj se je on na te reči razumel!

Röhn je to opazil.

»No, pustiva to,« je rekel. »Ni vredno besed. Rajši pojdiva zdaj. Pozno je že!«

Pred vrati je čakal avto. Zlezla sta vanj. Ko sta drvela po ulicah, je vprašal Röhn:

»Zdaj pa z besedo na dan, fant! Kaj te je privedlo v Berlin?«

»Ne govoriha zdaj o tem! Saj si mi pravkar rekel, da si izmučen,« se je branil mladi Oven.

»Neumnost! Povej!« Skoraj ukazoval mu je.

Oven je ubogal.

»Predlagali so mi, da bi se združil z Ostertagom,« je povedal. »Ali poznaš to firmo? Za mojo je največja na Westfalskem.«

Röhn je prikimal.

»Zdaj bi pa rad še slišal tvoje mnenje, dragi Röhn.«

»Prav.«

Oven mu je razložil svoj načrt. Röhn je malo pomislil, potem pa ga je vprašal po nekaterih malenkostih, ki so morale mladega tovarnarja zadeti v živo. Zaradi teh malenkosti mu je združitev odsvetoval in mu svoj nasvet tudi razložil.

Erwin ga je molče poslušal.

Ko je odvetnik umolknil, se je tovarnar vedro nasmeljal. »In še pritožuješ se? Norčuješ se iz svojega poklica, ti, ki imaš vse hudobije sveta v mezincu in še paragrafe proti njim!«

»Pustiva to,« je mirno dejal Röhn in začel zavirati avto. »Saj nisem resno mislil.«

Avto se je ustavil pred vilo, kamor sta bila namenjena.

4

V vili so bili tisti večer vsi razigrani. Gospodarica je priredila zabavo, kakršne Berlin že dolgo ni videl. Vso

boljšo družbo je povabila in najela nekaj umetnikov, da bodo goste zabavali.

Širni park, ki je obdajal razkošno vilo, je bil bajno razsvetljen.

Vse živo ljudi se je zbiralo po njem. Ko je Erwin od daleč to opazil, je dejal Röhn:

»Tamle dobi bo nekaj posebnega.«

Zavila sta tja. Po neki stranski stezi je stopala neznana dvojica. Röhn je tedaj iznenada začutil vonj, ki mu je bil znan iz pisarne.

Hitro se je obrnil. Tedaj je zaslišal znan glas:

»Dober večer, gospod doktor! Tudi vi ste tu?«

»Seveda, kakor vidite!«

Marja Fjodorovna mu je segla v roko. Dr. Röhn ji je desnico poljubil. Tu je bila zanj dama, ne žena, ki je pri njem iskala pomoči v precej dvomljivi zadevi.

»Saj se bova še videla? Zdaj moram iti, ker me kavalir čaka,« je potem hitro rekla in šla.

Medtem se je približala še gospodarica in pozdravila odvetnika. Dr. Röhn ni niti opazil, da je kavalir mlade Rusinje izgubil in da se je lepa zapeljivka pridružila njegovemu prijatelju Erwinu Ovnu.

Kmalu nato se je začel program. Röhn ga je gledal, občudoval je umetnost slavnih pevcev in plesalk.

Ko je po zadnji točki zagorel ognjem nad ribnikom v parku, je začel Röhn iskati svojega prijatelja. Tedaj je zaklical nekdo za njim:

»Dober večer, doktor!«

Röhn se je obrnil in pozdravil lastnika velike trgovine. Tedaj se je spomnil dekleta, ki je bilo popoldne pri njem v pisarni. Objubil ji je kakšno službo. Tu je hotel najprej poizkusiti srečo.

Prijel je svojega starega znanca prijateljsko pod roko in ga odvedel iz gneče.

»Ali mi morete napraviti majhno uslugo?«

»Spet kakšna siromašna, pomoči potrebna ženska?« Röhn je prikimal.

»Nikar! me ne izprašujte o podrobnostih. Zaupajte mi! Poskusite z njo! Doslej je bila blagajničarka v neki majhni trgovini. Dobro delo, morda doslej svoje najboljše, boste storili.«

»Kdo vam more odreči, gospod doktor!« je vzkliknil debeli trgovec in se nasmeljal.

»H komu pa naj jo pošljem s svojo posetnico?« ga je hitro prijel doktor za besedo.

»Kar naravnost k meni, da bo vse v redu.«

»Hvala vam. Z mojo posetnico bo prišla.«

»Velja!«

Zastonj je Röhn iskal po vrtu. Ovna ni bilo nikjer. Najbrž je že odšel, si je mislil doktor.

Pa se je zmotil.

Oven se je bil pridružil Marji Fjodorovni. Rusinja je v njem zaslutila lova vreden plen. Ze med predstavo mu je sepnila:

»Pojdiva rajši! Te pleše vidi človek tisočkrat. Dolgočasni so. Rajši se bova sama kaj pogovorila.«

Erwin je bil ponosen, da ga je takšna lepota izbrala za nekakšnega svojega zaupnika. Oprezno se je izmuznil z njo. Potem sta se našla v majhni senčnici ob robu vrta...

Röhn je še zmerom iskal prijatelja. Povsod po senčnicah, ki so bile posejane po parku, je slišal hihitanje in veselo pogovarjanje. Toda ni ga zanimalo, kdo se tam skriva. Niti sanjalo se mu ni, da bi bil mogel biti tu vmes tudi njegov prijatelj Erwin.

Posmehal se je, ko se je nečesa spomnil. Bog ve, koliko dela utegre zrasti zanj v teh senčnicah!

Ko ga je pot dovedla spet mimo neke senčnice, ga je iz nje nagovoril neznan glas: »Doktor, tu se skrivam kakor razbojnik ob cesti in prežim na plen.«

Nasmehnil se je in obstal.

»Kaj bi mi pa radi uropali, lepa razbojnica?«

»Srce,« je dobil za odgovor.

Hotel je predreti temo z očmi, toda videl je samo svetle obrise ženskega telesa.

»Nikoli nisem imel srca,« jo je podražil.

»Potem ti bom pa vzela mir,« je prijazno predlagal glas.

»Tega mi nihče ne more vzeti,« je odvrnil. »Nihče in nič.«

»Nič?«

»Nič.«

»Potem mi pa pusti, da ti ukradem nekaj poljubov.«

»O tem bi se dalo govoriti,« je dobrovoljno rekel, stopil v senčnico, sedel k razbojnici in jo nekajkrat poljubil.

Čez nekaj časa jo je vprašal:

»Odkod me poznaš?«

»Moja sladka skrivnost,« je zašvrgolel visok sopran.

»Tvojega glasu prav nič ne poznam.«

»Saj tudi nikoli govorila nisva. Samo pogosto sem te videla v družbah.«

»Toda zdaj te hočem videti,« je odločno rekel in hotel posvetiti z vžigalnikom.

Hitro ga je prijala za roko in ga zadržala.

»Ne stori tega, doktor. Ali ne poznaš tiste lepe Mau-passantove zgozbe?«

»Katero?«

»O možu, ki pride v tuje mesto. Zvečer gre na hotelsko verando. Tam najde v temi lepo ženo, ki se zaljubi vanjo in jo ljubi — potem pa mu ta žena uide. Niti videl je ni v obraz. Drugo jutro mora odpotovati. Potem si je lahko mislil pri vsaki lepi ženi, ki jo je v življenju srečal: to je bila ona! Ona me je ljubila.«

»Zelo lepo!« je vzkliknil. »In to srečno vero mi hočeš vliti?«

»Hočem!«

»Morda je pa ta vera resnična?« je viteško rekel.

»Rajši ne poizkusiva ugotovljati,« se je z nasmeskom ubranila. »Zdaj me še enkrat poljubi, potem pa pojdi.«

Uslužno ji je ustregel. Potem so se ga polastile otožne misli in še nekaj časa je blodil po temnem parku. Skoda, da je bila vsaka ženska ljubezen zanj samo igrača, bolj popuščanje kakor želja, brez koprnenja, brez strasti, brez škoda!

Ko je prišel do vile, nekoliko začuden, da tam ni dobil Ovna, se je spomnil, da ga Erwin morda že čaka pri avtu. Šel je skozi vežo in potem do svojega avtomobila. Šofer mu je zastavil pot.

»Ali ste gospoda Ovna kaj videli?« ga je vprašal Röhn.

»Ne, gospod doktor.«

Röhn je bil v dvomu, kaj naj stori. Ali naj še čaka? Iznenada se ga je polotila nepremagljiva želja po počitku in samotnosti. Vsa družba se mu je zagnusila in ni se maral več vrniti k njej.

»Počakajte tu gospoda Ovna,« je ukazal šoferju. »Recite mu, da sem bil utrujen in da sem se odpeljal domov. Na postaji si bom vzel taksi.«

»Da, gospod doktor.«

Doktor se je vrnil v vilo, vzel klobuk in plašč ter odšel po cesti. Pri postaji je poklical najbližjega taksija.

Toda med potjo se je avto nekaj pokvaril. Röhn je izstopil in plačal. Ni se mu ljubilo čakati, da bo šofer avto popravil. Kratko pot, ki ga je še ločila od doma, je hotel prehoditi peš.

Počasi je stopal po ulicah. Ura je bila že skoraj ena zjutraj, okna so strmela vanj, vsa črna in medla. Le malokatero se je svetilo v noč.

Ko je Röhn gledal po visokih hišah, se mu je zdelo, kakor bi se zidovi pod njegovim pogledom razklepali, kakor bi se pred njim odpirale stene, kakor bi bil gledal v te speče hiše in v skrivnosti, spletke, nerazumevanje, bolečine, zagrenjenost, bedo njihovih razkošnih stanovanj.

Nehote je odtrgal pogled od njih in se zastrmel v tla. In spet se je moral zgroziti nad svojim poklicem.

Drugo jutro je začel Röhn diktirati že ob sedmih zjutraj. Zgodaj je vstajal bolj zaradi vaje kakor iz ljubezni do zgodnjega vstajanja. Gospodična Bergwaldova ga je čakala v domači delovni sobi. Soba je bila okusno opremljena in velik del sten so pokrivalo slike modernih slikarjev.

Narekoval ji je jasno, skoraj brez premišljanja, in tako hitro, da mu je gospodična Bergwaldova komaj sledila, čeprav je bila izurjena v stenografiji. V teh zgodnjih jutrnjih urah so nastajale tožbe in zagovori, ki so bili na dobrem glasu pri njegovih nasprotnikih in na sodišču. Bili so pogosto zasmehljivi, kar ujedljivo in so zmerom znali najti neopazne golote pri nasprotnikih, da so jih potem zagrabili, razkričali in izpodkopali nasprotnikovo stališče. Niso bili pisani v suhem uradnem jeziku. Pri sodnih dvobojih se je malo kdaj zgodilo, da dr. Röhn prav zaradi svojih spretno sestavljenih tožb in zagovorov ne bi bil ostal zmagovalec.

Četrte ure pred deveto je Röhn končal. Gospodična Bergwaldova, ljubko temnolasa dekle, je olajšano zastokala.

»No!« se je nasmehnil Röhn. »Zdaj vzdihujete, kakor bi vas bil vzel iz mučilnice! Ali je bilo tako hitro?«

»Precej.«

»Zakaj mi pa niste tega povedali?«

»Ker ne bi bilo nič pomagalo. Saj se takoj spet zaženete, gospod doktor!«

»Da, to je mladost!« je posmehljivo rekel, se poklonil in šel. Ob devetih je imel štiri tožbe pred sodnikom za ločitve.

Ko se je v oblačilnici pripravil za odhod, je prišel Oven v pidžami in domačem plašču po stopnicah navzdol.

»Dobro jutro, zaspanec!« ga je pozdravil Röhn. »Oprostite mi, da sem ti snoči pobegnil. Utrujen sem bil. Kako pa je bilo?«

»Imenitno!«

Ta beseda je zvenela tako zmagovalno, da je Röhn presenečen pogledal kvšku.

»Torej ženska?« je na kratko ugotovil.

Oven je prikimal.

»Morda tudi v senčnici?«

»Kako pa veš?« je presenečen vzkliknil Oven.

»Samo mislil sem tako. Zdaj pa moram iti. Sodišče in mudi se že! Opoldne me poišči pri Hillerju. Skupaj bova jedla. Tam mi boš lahko vse povedal in še enkrat se bova pomenila o tvoji fužiji.«

Naročajte po pošti na podlagi naših cenikov, ki jih dobite brezplačno!

Božični darovi!

Ola 25—
B. 16 Pencil
ženska torbica,
iz umetnega usnja,
področna
i vertikalna, črna.

Ola 34—
B. 17 Praktična
ženska torbica,
iz umetnega usnja,
črna ali rjava
pordeljena,
z ogledalom

Ola 50—
B. 18 Lapa ženska
torbica, iz
prevega usnja,
pordeljena, z
ogledalom

Ola 105—
B. 19 Moderna ženska
torbica iz flagega boka
usnja, z poslikanim
okovom, pordeljena z
ripom, z brežlasi
ogled. črna ali rjava

Ola 105—
B. 20 Apatna ženska
torbica, boka usnja,
svilena področja,
demarica, brežlasi
art. iz črna,
rj. plava, ali rdeča

Ola 170—
B. 21 Največja obilica
torbica, odlična boka
usnja, črna, plava ali
rdeča, pordeljena z
ripom, z predalcom, zrcalom,
26 cm

Ola 170—
B. 22 Najmodernija
torbica, obilica boka,
fino boka usnje, črna,
rjava, ali rdeča, s
dizlom, zrcalom in
dizlom, 24 cm

Ola 190—
B. 23 Moderna
ženska torbica,
fino boka usnje,
črna, rjava ali
rdeča, pordeljena,
24 cm

Ola 200—
B. 24 Eleganta ženska torbica
i flagega boka usnja, s
predalcom, brežlasi zrcalom,
demarico, črna, modra
ali rdeča, 26 cm

Zastner & Ohler

Če blago ne bi odgovarjalo, ga zamenjamo ali vrnemo kupno vsoto!

Oven se je za trenutek pomišljal. Potem je rekel v zadregi: »Opoldne pa ne morem priti. Povabil sem njo na kosilo.«

»Tako?« se je nasmehnil Röhn. »Lep razuzdanec postajaš tu v Beyfinu! No, saj se ni treba opravičevati. Dobro razumej to. Predolgo si živel sam na vasi. Toda potem se ne bova več videla. Zvečer se odpeljem v München, — takoj iz pisarne.«

»Saj se kmalu vrnem,« ga je Oven hitro potolažil. »In fuzija?«

»Odšlonil jo bom. Prepričaj si me, da je tako bolje.«

»Kakor hočeš. Pozdravljam te. Dokler boš tu, se počutiš v moji hiši kakor doma.«

Segla sta si v roko. Pri vratih se je Röhn še ustavil in mu dejal:

»Samo prevelikih neumnosti ne počenaj. Zdi se mi, da si se precej hudo zatelebal. Misli na besede svojega pametnega učitelja!«

Ce bi bil počakal na odgovor, bi se bil najbrž začudil, kako malo mu mladi prijatelj zaupa, kajti odgovor, ki ga je Oven poslal za njim, ni bil prav ponižen. Toda odvetnik je bil že v veži in je trenutek nato stopil v avto.

Ob desetih je dobil gospodično Genulatovo pred sodno dvorano.

Bila je plašna, bleda in vsa je drhtela. Stiskala se je v kotu in se ogibala strupenim, škodoželjnim pogledom njene prejšnje gospodarice, ki je bila prišla za pričo.

»Pogum!« je zaklical Röhn dekletu, ki je že obupavala. »Vse pojde dobro. Tudi službo sem že dobil za vas. Po razpravi vam bom dal svojo posetnico. Z njo pojedite v trgovino — povedal ji je naslov — in se oglasite pri lastniku.«

Nekaj časnikarjev je šlo mimo. Presenečeni so obstali, ko so spoznali slavnega odvetnika. Stopili so bliže k njemu, ga vljudno pozdravili in ga povprašali, koga bo zagovarjal pred kazenskim sodiščem.

Vse jim je povedal in jih prosil, naj zaradi nesrečnega dekleta zadevo v listih zamolče. Obljubili so mu to. Potem je spet stopil h gospodični in ji prigovarjal, naj se nikar ne boji.

Nato so deklo poklicali v dvorano.

Zgodilo se je tako, kakor je Röhn prerokoval. Gospodična je imela srečo. Starejši, dobrodušen sodnik je vodil razpravo. Ze pri zasliševanju prič se je Röhn lotil klepetajoče trgovke. Spretno je izpremenil njeno obtožbo proti doslej neoporečni uslužbenki, ki se je v svoji službi bolj žrtvovala, kakor je bila njena dolžnost, proti uslužbenki, ki je delala pogosto čez svoje ure, v dejanje črne nehvaležnosti. V svojem zagovoru je izluščil s sorotnimi besedami vsa tragiko dekletovega dejanja. Pripovedoval je z vso prepričljivostjo, kako je minevalo dekletovo življenje brez ljubezni.

»Naposled je našla nekoga, ki jo je čakal. Za njega, za edini solnčni žarek v svojem sivem življenju, je hotela biti lepa. Očarati ga je hotela, pomagati prirodi, kakor so delale vse tiste gospe, ki jim je morala dolga leta v trgovini strčeti. Kako človeško — prečloveško je to! Ali naj jo zato strogo sodimo in zaničujemo? In njega ni bilo! Kakšna kruta muha življenja! Ali niso bile tiste tri ure čakanja, ko se je obtoženka morala boriti s svojim značajem, po vsem, kar je morala pretrpeti v strahu in duševnih bojih, ko je čakala fanta, — ali ni bilo vse to dovolj velika kazen za njeno slabost? Gospoda, ta primer kriči po tem, da bi ga morali razumeti in da bi morali odouščati. Ne odklonite tej usmiljenja vredni ženski sočutja! Ne pošljite je v zapor, ker je hotela biti enkrat v življenju mlada, lepa in ljubezni vredna!«

Videlo se je, da njegove besede učinkujejo.

»Ubog deklo je enkrat v življenju zašlo na krivo pot. V svoji otročji slabosti se vam mora smiliti. Ne prosim, da bi ji oprostili. Prosim samo odpuščanja za to najbolj žensko dejanje, ki ga more ženska storiti!«

Gospodična Genulatova je dobila majhno denarno kazen in še to pogojno.

Zmedena je stala na hodniku in ni slišala, kako je sikala trgovka o »nezaslišani krivici«, ni razumela, da je prosta, da je ne bodo odvedli v ječo. Tedaj jo je Röhn prijel pod roko in jo z avtom odpeljal do trgovine, kjer ji je priskrbel službo. Napisal je nekaj besed na posetnico

in gospodični velev, naj gre brez strahu v trgovino. Potem je spet pognal avto in oddrvel na sodišče.

8

Poplava obiskovalcev se je ob pravem času razgubila, da je Röhn lahko prišel še dve minuti pred odhodom vlaka na postajo.

Zdaj je sedel utrujen na postelji spalnega kupeja, brskal po katalogu razprodajalnic umetnin in užival v zavesti, da se je odtrgal od Berlina in dela. Pogosto je imel navado, da se je tako odpeljal prav na hitro v kakšen kraj, kjer so prodajali slike, zlasti, če je med slikami odkril kakšnega umetnika, ki ga je želel imeti v svoji sobi. Ti pustolovski begi iz Berlina so mu hkrati pomenili oddih in osveženje živcev.

Kadil je cigareto in pihal dim pod strop. Njegove oči so kar božale katalog slik. V njem je odkril, da je na prodaj tudi akvarel slavnega Francoza Daumierja...

Isto popoldne je obiskal doktorja Hellebrandta, Röhnovega družabnika, polkovnik pl. Lobach. Krause, stari sluga v predsojbu, je gosta takoj odvedel v čakalnico h gospodu. Polkovnik je bil nekoč v armadi eden najspretnejših častnikov. Na Marni se je odlikoval s svojim polkom, toda bil je preveč samostojen, vase zaverovan, in je pri umiku zakrivil poraz svoje divizije. V drznem napadu je pred svojo prvo četo zavzel višino pri Lorettu. Pri pohodu skozi Romunijo, pri proboju na Amiens je bil s svojim polkom zmerom v bojni črti. Na Poljskem je rešil svoj obkoljeni polk s spretnim umikom. Dobil je najvišje odlikovanje »Za zasluge«, ko mu ga že skoraj niso mogli več odreči. Na brigado je čakal zastoj. Zaradi svojega poguma, pa tudi trme, še bolj pa zaradi svoje osorne kritike in odkritosti je bil pri višjih častnikih neprijeten.

Zato pa so ga oboževali vojaki. Slovel je po svoji pravičnosti, očetovski skrbnosti in skromnosti.

Prevratl ga je vrgel iz nebes. Ni ga mogel razumeti. Le počasi se je vživel v razmere in v zavest, da se je že postaral. Niti pokojnine ni maral sprejeti in nazadnje je zabredel v siromaštvo.

Prijateljsko in spoštljivo hkrati je Hellebrandt pozdravil svojega nekdanjega poveljnika.

Ko sta oba sedla in si prižgala smotko, je polkovnik spregovoril:

»Dragi moj Hellebrandt, s prošnjo prihajam k vam. Verjemite mi pa, da mi ta pot ni bila lahka.« Vzel je smotko iz ust in se zagledal vanjo.

»Toda, dragi gospod polkovnik, mene se vendar ne boste ball!« ga je izpodbujal Hellebrandt in ga gledal skozi debele naočnike.

»No, da, saj tudi pomagalo ne bi. Lahko mi verjamete, Hellebrandt, da sem vse poskusil. Zavarovalni zastopnik sem bil, potnik za šampanjec, prodajalec avtomobilov. Saj veste. Sami ste se zavarovali pri meni in kupili dva zaboja šampanjca. Vašemu družabniku sem prodal avto. Vse sem poskusil, pa ni šlo. Sicer pa gre vsem mojim tovarišem slabo. Toda čemu bi se pritoževal? Ne gre več, pa ne gre. Prestar sem že in na posel se tudi ne razumem prav.«

Hellebrandt je zagodel nekaj, kar naj bi bilo zvenelo sočutno. Polkovnik je otrsel pepel s smotke, jo vtaknil v usta in nekajkrat krepko, jezno potegnil.

»S prošnjo torej prihajam k vam. Če ne bo mogoče, kar lepo recite: ne. Razumel bom. Bog pač noče in pomagati si bom moral drugače. Torej na kratko: hčer imam, edinko. V dvaindvajsetem letu je. Nikoli se mi ni sanjalo, da se bo morala po službah potikati. Svinjarija!«

Divje je spet potegnil iz smotke.

»Če vas prav razumem, gospod polkovnik,« mu je hotel Hellebrandt pomagati, »iščete za svojo hčerko službo.«

»Kaj pa drugega?« je zapihal Lobach, kakor bi se bil ujezil nad odvetnikom. »S svojo latinščino sem pri kraju. Kdo bo jemal takšno staro razvalino, kakor sem jaz? Pete sem si izbrusil in nisem maral odnehati. Tovariš, saj se vam niti ne sanja, kaj pomeni to zame! Da moram otroka pognati na cesto...«

Tedaj mu je segel Hellebrandt v besedo: »Tako črno pa spet ne smete gledati. Danes dela vendar vsako deklo!«

»To je pekel novega časa!« je zarohnel starec in si obrisal brke. »Nič več ni dam, nič več ni prave visoke družbe. Vse mora biti enako.«

Jezno je zagnal smotko v pepelnik, da so se iskre razletele.

»Novo?« Hellebrandt mu je ponudil zabojček. »Ne, hvala. Škoda za dobro zelišče. Saj bi jo od jeze samo razgrizel.«

»Le vzemite jo,« se je nasmehnil odvetnik. »To je dober streljavec za jezo.«

Polkovnik ga je ubogal. Ko je smotko še prižgal, je dejal nekoliko prijazneje: »Tega ne morete razumeti, dragi Hellebrandt. Iz drugega kroga ste. Zame je najhujše na svetu, kar sem doživel prevrat, da moram deklo —«

Spustil je vžgalico v pepelnik. »Pustiva to!«

»Dragi gospod polkovnik, to se je zdaj čisto izpremenilo. Če bi jaz imel hčer, bi seveda tudi delala, učila bi se —«

»Učenje? Vidite, tovariš, tu tiči zajec! Dekleta, ki so zdaj še otroci, pripravljajo na poklice. Toda kdaj sem si mogel jaz misliti, da bo morala moja hči delati? Česa se je naučila. Ničesar. Klavir igra. Da, Molitev device' itd. S tem pa si ne bo mogla kupiti niti koščka kruha. Zdad se je naučila prav na hitro strojepljiva in stenografija. Kaj jo s tem čaka? Službica v pisarni ali pa v trgovini.«

»Razumem —«

Ničesar ne razumete,« je zarohnel zagrenjeni starec. »Moje dekleta ne poznate. Moja žena je bila grofica Engelbergova, in hči je prav takšna. Po württemberskem rodu imajo vse — kako bi rekel — pretanko kožo. Preveč občutljive so! Saj se zna vživeti v svet in plašna tudi ni, ne, gromska strela, toda v sedanje surovo življenje ne spada. In tega otroka naj —«

Sredi besed je nehal. »Oprostite mi, tovariš. Klepetam, klepetam, tepec stari, in vam kradem dragoceni čas.«

»Toda, gospod polkovnik!«

Lobach se je zbral.

»Prišel sem k vam, dragi Hellebrandt, ker sem mislil, da imate vi kot odvetnik dosti zvez in bi morda lahko priskrbeli moji hčeri —«

Polkovnik je iznenada spet obstal in debelo pogledal odvetnika. Njegovo začudenje ni bilo neopravičeno. Mali odvetnik je namreč planil kvisku in položil polkovniku roko na ramo.

»Ze imam!« je vzkliknil.

»Kaj imate?« je začudeno vprašal polkovnik.

»Vašo hčer!«

»Kaj imate z mojo hčerjo?«

»Mislim —« njegove drobne oči so se zaiskrile, »mislim, mislim, da imam službo za vašo hčer!«

»Človek božji!« je vzkliknil polkovnik.

»Tu pri nas. Novo pisarniško moč iščemo.«

»Tu v pisarni?«

»Da, če vam je prav, gospod polkovnik.«

»Prav? Hellebrandt, v vašem varstvu! Pri vas. Tovariš, saj ne veste, kakšen kamen se mi je odvalil od srca. Zdad vsaj lahko govorim in ne boste več mislili, da stojim stara baba pred vami. Dekle sem sam vzgojil. Moja žena je zelo zgodaj umrla. Med vojno sem zapri stanovanje v Berlinu in sem jo poslal k sestri svoje žene, ki je poročena z knezom Ladeburgom v Hannoveru. Da, kaj sem hotel reči? Ves zmeden sem od veselja — da, res, če mora človek nadomeščati takšnemu črvičku mater — časih se zdim samemu sebi kakor kokoš, ki je zvalila račje jajce. Veste, človek visi čisto drugače na takšnem otroku. Kar groza me je bilo, če sem pomislil, da bom moral deklo poslati v trgovino ali pisarno, kjer bo na milost in nemilost izročena kakšnemu gospodu Müllerju ali Cohnu. — Saj vem, kaj si takšni gospodje šefi dovoljujejo s svojimi uslužbenkami!«

Hellebrandt je zagodel nekaj, kar je lahko potrdilo ali pa odklonilo to splošno obdolžitev vseh šefov.

V svoji sproščenosti starec ni mogel nehati.

»Dekle je — to že lahko rečem, ne da bi se osmešil — zelo lepo. Engelbergovke so že stoletja znane po svoji lepoti. Vsi veliki slikarji so jih slikali.«

Povejte Vašim znancem in prijateljem, da bo z novim letom »Družinski tednik« izhajal na 12 straneh!

Radi prehoda

zimске sezone prodajamo po znižanih cenah vsakovrstno manufakturno blago za moške in ženske

Velika izbira

prešitih, volnenih in flanelastih odev, konjskih kočev, flanelastih rjuh, zastorov, preprog, robcev, volnenih in svilenih šerp in rut

Manufaktura

Janko Češnik

Ljubljana, Lingarjeva ul.



Pravi smuški čevlji vedno na za ogel. Izdeluje tudi po meri strogo izbrana izvrška

A. Zalokar

Ljubljana

Mestni trg 19

Dopravila se sprejemajo

POZOR

GOSPODINJE!

Najceneje ste postreženi s

KURIVOM pri tvrdki

RUDOLF VELEPIČ

trgovina s kurivom

LJUBLJANA VII.

Sv. Jerneja cesta 25

TELEFON 27-08

Ravno tam se dobijo popolnoma nove plošče svetovno znane znamke HOMOCORD

CENA DIN 15-

Premog — koks
drva — oglje — likaliti

dobite po zmernih cenah pri

RESMAN LOJZE, Ljubljana

Cesta 29. oktobra (Rimska) št. 21

Telefon 33-53

Pri Ženkotu

je nova trgovina stekla, porcelana in kuhinjske posode

EVGEN HRIBAR

LJUBLJANA

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da smo se preselili na

TYRŠEVO CESTO 51

poleg kavarne „Majcen“

V MENZI Kolodvorska ul. 8

dobite

od 6. ure zjutraj do 21. zvečer okusno domačo hrano v mnogovrstni izbiri. Sprejemamo abonente z dnevno spremembo jedil.

Palačinke din 1.—



FR. P. ZAJEC

IZPRAŠAN OPTIK IN URAR

LJUBLJANA, sedaj Stritarjeva ul. 6

pri frančiškanskem mostu

Vsakovrstna očala, daljnogled, toplomeri, barometri, kvadranti, itd. Velika izbira ur, zlati in srebrni. Samo kvalitetna optika! Cenik brezplačno!

Foceni boste kupovali na ku pohajala, ako zadržati, naj brezplačni katalog

Kasbacher Optik

August 1938

Express-kava din 1.—

DANES velika izbira vsakovrstnih jedil — peciva. Zajamčeno pristna domača in dalmatinska vina

v gostilni „Pri Lovcu“, Rimska c. 24

Najcenejše in kvalitativno najboljše hrastove in bukove

PARKETE

dobavlja in polaga tovarna

REMEC-CO

DUPLICA PRI KAMNIKU
železniška in avtopostaja

Oglejte si našo zalogo v tovarni ali v pisarni LJUBLJANA, Kersnikova ulica 7, poleg Slamiča

Vaša usoda brezplačno!



nila pot, mu je potrebna pomoč, pot in smer in tako se bo duševno in telesno okreplil in dosegel vse svoje želje, ker vsi ljudje na tem planetu zaslužijo, da v času svojega tostranskega življenja dosežejo uspehe in veselje. Če ste premožni, revni, bolni, izčrpani ali v ljubezni nesrečni, če ste preživljali življenjske težave, razne izgube, ali ste duševno klonili, imate vendarle vsi svoje duševne napake in boste samo po tej poti dosegli vaše velike cilje.

Vsakomur bo pojasnjen uspeh in sreča v bodočnosti, preteklosti, sedanjosti, karieri, službi, znanosti, politiki, bogastvu, ljubezni zakonu, loteriji, potovanju, nasledstvu zdravju, dedovanju, sodnih sporih, špekulacijah, dobitkih, vsakomur damo strokovni pismeni navsvet, ki bo koristil za vse življenje, odgovorjamo pa tudi na vsa tajna vprašanja, ki se lahko zaupajo brez vsakršnega oklevanja.

Tolmačimo vaš značaj, odkrivamo skrivnosti vaših velikih prijateljev in neprijateljev, svarimo pred raznimi nevarnostmi, nesrečnimi slučajji in podobnim.

Horoskop pošljemo v največji diskretnosti.

Mnogostevilne izjave hvalečnosti iz vseh krajev sveta prihajajo vsak dan, kar dokazuje izredno zaupljivost v točno prerokovanje. Temu slavnemu astrologu so izjavile svoje priznanje največje osebnosti, veliki znanstveniki, književniki, umetniki, filozofi, veliki politiki in zmagovalci na vseh vojaških in diplomatskih področjih.

Pošljite tudi vi natančen in čitljiv, lastnoročno spisan naslov, označite spol, dan, mesec in leto rojstva, 10 dinarjev v denarju po položnici ali 15 dinarjev v znakmah za stroške, klienti iz tujine pa 20 din v gotovini.

Naslov: Astrološki biro Radosavljevič, poštni predal št. 1. Šopot (Dunavska banovina), Jugoslavija.

Ta veliki dobrotnik človeštva, popularni znani strokovnjak v področju astroloških nauk, brezplačno in karakteristično prorokuje vašo usodo. Njegove izjave povzročajo veliko in splošno senzacijo po vsem kulturnem svetu.

Pomagal vam bo, srečni boste, zapajte mu, da vam prorokuje važna dejstva, ki bodo spremenila smer vašega življenja in vam pomagala do dobitka in vsakega zaželjenega uspeha, našel in očrtal vam bo vse glavne smernice vaše bodoče življenjske poti.

Ker pozna borbo in težnje človeštva v današnji dobi, se je odločil, da bo ljudem vseh slojev omogočil s pomočjo te znamenite znanosti, ki preko nje človeštvo dobiva veliko upanje za srečno življenje, in vsakomur bratsko pomagal in mu pokazal pravo in nepogrešljivo pot, ki je treba po njej hoditi in na ta način bo vsakdo našel pravo srečo in blagostanje. Kajti večina ljudi in peodinci so silno neodporni pred udarci teže in neusmiljene usode. Da bi se pa vsakomur razjas-

V „Družinskem tedniku“ oglašujete uspešno!

MOŠKI!

Za zdravljenje spolne slabosti

seksualne impotence, za spolno slabost in za ojačitev funkcije spolnih žlez poskusite originalne neškodljive

HORMO-SEKS-pilule

Dobe se v vseh lekarnah.

30 pilul	...	din 84-
100 pilul	...	din 217-
300 pilul	...	din 560-

Zahtevajte samo originalne „Hormo-Seks“ pilule, ki so zapečatene in preverjene z zaščitno znamko. Po pošti razpošilja lekarna L. BAHOVEC, Ljubljana. Glavna zalogna „Vis-Vii“ kem. laboratorij, Zagreb, Lengov trg 3. Ogl. reg. S. br. 28. 856-37.

ALI MOREMO KOŽO POMLADITI!

Poskusite vendar tudi hranilno Solea-kremo pa Vas bo elastična mehkoča Vaše kože takoj prepričala.



ZA BOLJŠO PREHRANO KOŽE

Krambambuli (pravesten šumadijski čaj)

DOBITE SAMO V »RIO« Selenburgova ul.

PATENT „KRALJICA PEČI“

ki se naloži le enkrat dnevno in greje ves dan, je v zalogi pri

A. SEMENIČ IN DRUG

Ljubljana, Miklošičeva cesta 15

Za vsako pr.liko

naiboljše in najcenejše Hubertuse, površnike, perilo in vsa oblačila nudi

Presker

Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Za vsako ženo zaželeno darilo

Perilo pletenine steklenina usnjati izdelki
trikotaza porcelan toaletne potrebštine in ževlji

Ant. Krisper

LJUBLJANA

Mestni trg 26 Stritarjeva ul. 3

Vsakovestne tiskovine

lično in poceni Vam najhitreje izgotovi v eno- ali večbarvnem tisku

TISKARNA

Mercur d.d.

LJUBLJANA

GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 23

TELEFON 25-52

Sistematično varčevanje prinaša uspeh in osamosvojitel.

zato

ne pozabi nikdar na mesečne vloge na tvojo hranilno knjižico pri

Hranilnici dravske banovine

Celje Ljubljana Maribor

REVMATIČNE bolečine

odpravijo »NIBOL« tablete in »NIBOL« mast, kar se je zelo dobro obneslo tudi pri **ishijasu in protinu**

»NIBOL« tablete se uporabljajo takisto kot dobro sredstvo

zoper trganje v udih
zoper zobe in glavobol
pri hripi
pri boleznih zaradi prehlada.

»NIBOL« 24 tablet din 20
48 tablet din 34

»NIBOL« MAST DIN 20

»NIBOL« se dobiva v vseh lekarnah. Izdeluje:

Lekarna MR. BAHOVEC LJUBLJANA

Reg. št. 17816/35

CONTINENTAL pisarniški stroji

Pisalni stroji za pisarno in potovanje, računajoči pisalni stroji, stroji za seštevanje in odštevanje. Različni modeli knjigovodstvenih strojev ter knjigovodstvenih avtomatov.

IVAN LEGAT - MEHANIK

MARIBOR
VETRINJSKA 30
Tel. inf. 24-34

LJUBLJANA
PREŠERNOVA 44
Tel. inf. 26-36

